New Location
Punjab Insurance Agency Inc.
Super Visa Insurance
ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ
ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਲਾਈਫ਼ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਟਰੈਵਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਡਿਸੇਬਿਲਟੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਵਿਜ਼ਟਰ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਮੋਰਟਗੇਜ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ • ਨਾਨ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਮਨੀ ਬੈਕ ਟਰਮ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
• ਡੈਂਟਲ ਐਂਡ ਮੈਡੀਕਲ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਵੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਵੋ।
ਸੁਪਰ ਵੀਜ਼ਾ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਲਈ ਵੀ ਫੋਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਜਸਵੀਰ ਗਰੇਵਾਲ
778.317.6262
jasvirgrewal0596@gmail.com
#103, 15300 - 68 Ave (Near Dukh Nivaran Gurdwara Sahib), Surrey B.C.

ਕੈਨੇਡੀਅਨ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
ਸੱਚ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸੋਚ
CANADIAN PUNJAB TIMES
SINCE : 2007
: www.thepunjabtimes.ca
: canadianpunjabtimes@gmail.com

ICC Accounting Services Inc.
ICC ACCOUNTING SERVICES INC.
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ
Gurnek Bangar
(Pasla)
604-597-0991
778-895-7444
1-800-732-0519
: icc.accounting@yahoo.ca
: www.iccaccounting.com
: 8740 - 140A St., Surrey, BC V3W 0M4

Vol - 20 | 8 May, 2026 | ੨੫ ਵੈਸਾਖ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਸੰਮਤ ੫੫੮ | Ph.: 604-338-7310 | FAX : 604-572-3638 | /canadianpunjabtimes

ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਤਣਾਅ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਈਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂਮੱਧ (Strait of Hormuz) ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੇਤਰੀ ਤਣਾਓ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ 'ਪੀਸ ਡੀਲ' ਉੱਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਜੰਗੀ ਹਾਲਾਤ ਬਣੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੋਰਮੁਜ਼ ਜਲਡਮਰੂਮੱਧ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੁੰਦਰੀ ਰਸਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦਾ ਲਗਭਗ 20% ਹਿੱਸਾ » ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 29 'ਤੇ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਚੋਰ ਮੋਰ੍ਹੀਆਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਕੈਨੇਡਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੇ ਅਹਿਮ ਸੁਧਾਰ : ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮੰਤਰੀ

ਔਟਵਾ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਰਿਫਿਊਜੀ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਮੰਤਰੀ ਲੀਨਾ ਮੈਟਲੇਜ ਡਾਇਬ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਕੰਸਲਟੈਂਟਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਦਮ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ 15 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ 'ਕਾਲਜ ਆਫ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਕੰਸਲਟੈਂਟਸ' ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਨੈਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਵਧੇਰੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ।

ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਰਿਫਿਊਜੀ ਅਤੇ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਮੰਤਰੀ ਲੀਨਾ ਮੈਟਲੇਜ ਡਾਇਬ

ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਾਲਜ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ » ਬਾਕੀ ਸਫ਼ਾ 29 'ਤੇ

SARABHA TRUCK REPAIR SERVICES LTD.
HEAVY DUTY TRUCK PARTS
GOVERNMENT APPROVED FACILITY
AMRIT GREWAL : 604-600-5835
JAS : 604-916-5835
SUKH : 778-241-5835
19770 98 Ave, Langley, BC

KOHALY PRINTING & BINDERY LTD.
WEDDING CARDS
FULL COLOR SIGNS
WINDOW DECALS
CHEQUES
OFFSET PRINTING, DIGITAL PRINTING
604-594-2324
ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਿੰਟਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕਾਰਡ
#210-12837-76th Ave, Surrey, B.C.
Website : www.kohalyprinting.com
E-mail : info@kohalyprinting.com

ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੌਰਟਗੇਜ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੋ।
ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੋਰਟਗੇਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਘੱਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
Helping You Unlock Your Dream Home
Amarpal Singh
Mortgage Advisor
✓ First-time home buyers
✓ Mortgage renewals
✓ Refinancing solutions
✓ Construction mortgage
✓ Purchase or Refinance
Call : 604.338.7310
CENTUM MORTGAGE

SAANJH TRAVEL LTD.
ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੋਨੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਲਈ ਵਾਜਿਬ ਰੇਟ 'ਤੇ ਟਿਕਟਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
604-800-1500
Unit 109, 12830-80 Ave York Centre Surrey

SATKAR SERVICE LTD.
ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਭੇਜਣ ਜਾਂ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
Ph: 778-246-2500, 604-592-2676
www.satkarservices.ca
SONY SIDHU (ZIRA)

Keep Smiling Denture Clinic
• CARE HOME MOBILE SERVICE | ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੋ
SEMCD
Complete Denture
Implant Denture
Partial Denture
ਕੀ ਤੁਹਾਡੇ ਹੇਠਲੇ ਜਾਂ ਉਪਰਲੇ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ
ਹੱਡੀ ਘਸੀ ਹੋਈ ਹੈ?
ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ Suction Denture ਬਾਰੇ ਜਾਣਨ ਲਈ ਮਿਲੋ ਅਸੀਂ ਜਾਪਾਨੀ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ (CERTIFIED) ਹਾਂ ।
ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡੈਂਟਲ ਕੇਅਰ ਪਲਾਨ ਦਾ ਕਾਰਡ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਸਲਾਹ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੁੱਕ ਕਰੋ
IF YOU HAVE RECEIVED CANADIAN DENTAL CARE PLAN CARD. BOOK APPOINTMENT
Gagan Chahal R.D.
Registered Denturist
Book Your Appointment
778-600-0811 6834 King George Blvd Surrey BC 778-600-0810 2644 Cyril St Abbotsford BC

Looking For
WEDDING & ENGAGEMENT FILMS
BOOK NOW!
PACKAGES STARTING AT $350 ONLY*
soul
ONE SOUL FILMS
Call or Text : 604-584-5577
*T&C Apply

ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ
ਮੁਫ਼ਤ ਟੈਕਸ ਸੇਵਾ
ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਲਈ
ਮੁਫਤ ਟੈਕਸ ਭਰਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ
ਇਹ ਸੇਵਾ ਹਰ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਨਿੱਚਰਵਾਰ
10:00 ਤੋਂ 1:00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ CVITP ਦੇ ਵਰਕਰ ਆਪ ਜੀ ਦਾ ਟੈਕਸ ਫਾਇਲ ਕਰਨਗੇ।
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਨੰਬਰ 604-590-3232 ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜੀ।

OpenAI ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਡੇਟਾ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸਹਿਮਤ

ਚੈਟਜੀਪੀਟੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਮੁਕੰਮਲ: ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਵਾਚਡੌਗ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ OpenAI ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜਤਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਫੈਡਰਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸੂਬਿਆਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਅਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਕਿਊਬੈਕ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ChatGPT ਮਾਡਲਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਡੇਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਫਿਲਿਪ ਡੂਫਰੇਸਨੇ ਨੇ ਓਟਾਵਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਕਿ OpenAI ਨੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ChatGPT ਨੂੰ ਲਾਂਚ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ।

ਜਾਂਚ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਉਹ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ OpenAI ਨੇ 2023 ਵਿੱਚ GPT-3.5 ਅਤੇ GPT-4 ਮਾਡਲਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਇੰਟਰਨੈਟ ਤੋਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ 'ਸਕ੍ਰੈਪ' ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਡੇਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਾਚਡੌਗ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਵੀ ਇਕੱਠੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਵੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਨਿੱਜੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਦੇਖਣ, ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਤਰੀਕਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਫੈਡਰਲ ਪਰਸਨਲ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਟੈਕਸ਼ਨ ਐਂਡ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਡੌਕੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ (PIPEDA) ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ।

ਇਸ ਜਾਂਚ ਨੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਮੁੜ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਮਾਈਕਲ ਹਾਰਵੇ ਨੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ChatGPT ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੀਆਂ ਵੈੱਬਸਾਈਟਾਂ ਤੋਂ ਡੇਟਾ ਇਕੱਠਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ OpenAI ਨਿੱਜੀ ਡੇਟਾ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਟੈਂਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਮਾਡਲਾਂ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

OpenAI ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਡੇਟਾ ਕਲੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏਗਾ। ਫਿਲਿਪ ਡੂਫਰੇਸਨੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ChatGPT ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੱਲ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ। OpenAI ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਹਿੰਸਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖ਼ਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਸੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਰੱਖਣਗੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

954 ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟ ਰੱਦ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲੌਕ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਜਤਾਇਆ ਗੁੱਸਾ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਰੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲੌਕ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ 954 ਸਪੋਰਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਯੂਨਿਟਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੇਅਰ ਅਨੁਸਾਰ ਬੀਸੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਨੇ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਭੇਜੀ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਅੱਠ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਟ੍ਰਾਂਜ਼ਿਸ਼ਨਲ ਹਾਊਸਿੰਗ, ਯੂਥ ਹਾਊਸਿੰਗ, ਸ਼ੈਲਟਰ ਅਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਕਾਈਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਮੇਅਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਗਭਗ 421 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹਨ।

ਬੀਸੀ ਹਾਊਸਿੰਗ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਮਜਬੂਰੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸੈਮੀਆਮੂ ਟਾਊਨ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਗ੍ਰੋਸਵੇਨਰ ਰੋਡ ਵਰਗੇ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲੌਕ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਸਰੀ 'ਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਟੀਚੇ ਪੂਰੇ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਖੋਹ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਟੀਚੇ ਪੂਰੇ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹਿਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਖਰੀਦੀ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਹੱਥ ਪਿੱਛੇ ਖਿੱਚ ਲਏ ਹਨ।

ਮੇਅਰ ਨੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੇਵਿਡ ਏਬੀ ਅਤੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ ਕਿ ਸਰੀ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਬੇਘਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਨਿਊਟਨ ਸ਼ੈਲਟਰ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ 30 ਬਿਸਤਰਿਆਂ ਵਾਲੇ ਸਪੋਰਟਿਵ ਹਾਊਸਿੰਗ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੇਅਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਜਾਰੀ ਹਨ ਜਦਕਿ ਸਰੀ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬਿਲਨ ਫਾਰਮਜ਼ ਲਿਮਟਡ

ਸਾਨੂੰ ਬੇਰੀ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

- ਸਟੂਡੈਂਟ ਅਤੇ 15 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
- ਬੇਰੀ ਤੋੜਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਾਈਡ (ਕਾਰ) ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਵੀ ਵੱਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
- ਬੀ.ਸੀ. ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੇ ਹਨ।
- ਬੇਰੀ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਘਰੋਂ ਲਿਜਾਣ ਅਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।
- ਬੇਰੀ ਤੋੜਨ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 7:30 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘਰ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।
- ਬੇਰੀ ਟੁੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੇਰੀ ਕੱਟਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਚਲੇਗਾ।
- ਸਿਹਤ ਸਬੰਧੀ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੋ।

ਪਰੂਨਿੰਗ ਲਈ ਘੰਟਿਆਂ ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ

ਭੁਪਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਰਾਂ
ਸੂਪਰਵਾਈਜ਼ਰ
778-837-4410

ਗੁਰਜੀਤ ਬੋਇਆਲ
ਸੂਪਰਵਾਈਜ਼ਰ
604-812-1115

ਭਜਨ ਸਿੰਘ
604-726-3405

ਜਸਵਿੰਦਰ ਬੱਲ
604-230-9506

ਜਰਨੈਲ ਬਿਲਨ
604-250-2703

ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ
604-724-3813

ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ
778-871-0066

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ 31ਵੇਂ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਲੂਈਸ ਆਰਬਰ ਨੇ ਸੰਭਾਲਿਆ ਅਹੁਦਾ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਲੂਈਸ ਆਰਬਰ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ 31ਵੇਂ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਆਪਣਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਨਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਹੁਦੇ ‘ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 31ਵੇਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਇੱਕ ਹੋਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜੁੜ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਕਿੰਗ ਚਾਰਲਸ 3 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਤੇ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੂਈਸ ਆਰਬਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੈਨੇਡਾ ਲਈ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਜੀਵਨ ਇਨਸਾਫ਼ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲੂਈਸ ਆਰਬਰ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕਾਰਜਸ਼ੈਲੀ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਛਾਪ ਛੱਡਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਦਵਾਨ ਅਤੇ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 5 ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰੀਅਰ ਦੌਰਾਨ ਲਗਭਗ ਹਰ ਉਸ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦੇ ‘ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨਦਾਨ ਲਈ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਸਰਵਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅੱਜ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਮਿਲੀਆਂ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਲ 1996 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਯੂਗੋਸਲਾਵੀਆ ਅਤੇ ਰਵਾਂਡਾ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਥ ਕਿੰਨੇ ਲੰਬੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੀ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜ ਦੇ ਮੁਖੀ ‘ਤੇ ਯੁੱਧ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਦਮ ਹੈ।

ਲੂਈਸ ਆਰਬਰ ਨੇ ਸਾਲ 2004 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 2017 ਤੋਂ 2018 ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਵਾਸ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਾਪਸ ਪਰਤ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫੌਜ ਵਿੱਚ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਸੈਨਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੱਡੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਲਗਭਗ 100 ਸਨਮਾਨ ਮਿਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ 42 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਨਰੇਰੀ ਡਾਕਟਰੇਟ ਦੀ ਉਪਾਧੀ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ ਹੈ। ‘ਕੰਪੈਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਦਿ ਆਰਡਰ ਆਫ਼ ਕੈਨੇਡਾ’ ਵਰਗੇ ਸਨਮਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ।

ਲੂਈਸ ਆਰਬਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਰੀ ਸਾਈਮਨ ਨੇ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ‘ਤੇ ਰਹਿ ਕੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਰੀ ਸਾਈਮਨ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇਨੂਇਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਲੂਈਸ ਆਰਬਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਅਤੇ ਨੈਤਿਕ ਦੂਰਦਰਸ਼ਤਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਨਵੀਂ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਨਿਖਾਰ ਆਉਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

NEWTON DENTURE CLINIC INC.

Web: www.newtondentures.ca | Email: newtondentures@gmail.com

ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਮੁਫ਼ਤ ਸਲਾਹ

“Over 20 years experience as Denturist”

- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦੰਦ ਲਵਾਉਣੇ ਹਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਲਗਵਾਏ ਹਨ। ਦੰਦ ਪੁਰਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਲਗਵਾਣੇ ਹਨ।
- ਤੁਹਾਡੇ ਲਵਾਏ ਦੰਦ ਢਿੱਲੇ ਹਨ ਜਾਂ ਟੁੱਟ ਗਏ ਹਨ।
- ਬਲਰਾਜ ਨਾਲ ਅਪਾਇੰਟਮੈਂਟ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਖਾਣਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਓ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਰੇ ਦੰਦ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲੇ ਪਰ ਖਾਣਾ ਠੀਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਖਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਬਲਰਾਜ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਹਨ।

BALRAJ (REGGIE) GILL
R.D. Bsc. Registered Denturist
ਬਲਰਾਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 604-590-9747
Surrey #211-8334-128 St. Surrey BC V3W 4G2
(Second floor Khalsa Business Centre)

ਗਲੈਡਵਿਨ ਔਪਟੀਕਲ
GLADWIN OPTICAL

ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ

EYE GLASSES
CONTACT LENSES
SUNGLASSES

- ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰੇਮਾਂ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮੌਜੂਦ ਹਨ।
- ਅਸੀਂ ਕਨਟੈਕਟ ਲੈਂਜ਼ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।
- ਐਨਕਾਂ ਦੀ ਰਿਪੇਅਰ ਦਾ ਕੰਮ ਤੱਸਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।
- ਅਸੀਂ ਅੱਖਾਂ ਦਾ ਫਰੀ ਚੈੱਕ-ਅਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

BHUPINDER OBEROI

ਸਾਡਾ ਐਡਰੈੱਸ ਨੋਟ ਕਰੋ
604-864-8803
#3 32700 George Ferguson Way
Abbotsford, B.C. V1T 4V6

ਸਰੀ, ਡੈਲਟਾ ਅਤੇ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾਵਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦੁਕਾਨ ਜਿੱਥੇ ਨਜ਼ਰ ਦੀਆਂ ਐਨਕਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤੱਸਲੀਬਖਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਟੈਸਟ ਫਰੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ
604-594-6940
Surrey (Kwantlen Square)
Unit # 105, 12568-72 Ave, Surrey

FREE SIGHT TEST

SIDHU BROTHERS
ACCOUNTING SERVICE LTD.

- PAYROLL - PERSONAL INCOME TAX - CORPORATE INCOME TAX - GST/HST/WCB

We Also Provide Service to get Transport Authority (NSC#, DOT#, MC#, Single State Registration)

WE SPECIALIZED IN
ACCOUNTING FOR TRANSPORT COMPANIES

Jarnail Singh Sidhu
Cell : 604-808-1148
jsidhu61@gmail.com

TEL : 604-502-9988 FAX : 604-501-9900
Address : 12633-67B Ave. Surrey, BC V3W 1G2

ਬੀ.ਸੀ. ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਪਛਾੜਿਆ

» ਬੀ.ਸੀ. ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ: 1,083,187.10 ਡਾਲਰ
» ਬੀ.ਸੀ. ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.: 702,820.91 ਡਾਲਰ
» ਬੀ.ਸੀ. ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਟੀ: 129,811.46 ਡਾਲਰ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਚੋਣਾਂ ਬੀ.ਸੀ. (Elections BC) ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ 2026 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਬੀ.ਸੀ. ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਬੀ.ਸੀ. ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਫਿਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਜਨਤਕ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਵੇਰਵਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 1 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ, 2026 ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬੀ.ਸੀ. ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲ 1,083,187.10 ਡਾਲਰ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਚੰਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬੀ.ਸੀ. ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ. ਨੂੰ ਇਸੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ 702,820.91 ਡਾਲਰ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਸਾਫ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਵਾਂ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬੀ.ਸੀ. ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਕੀ ਦੋਵਾਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਗ੍ਰੀਨ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 129,811.46 ਡਾਲਰ ਦਾ ਸਿਆਸੀ ਯੋਗਦਾਨ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਫੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਛਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਕੇਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਬੀ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਡਾਟਾ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਲੋਕ ਇਹ ਜਾਣ ਸਕਣ ਕਿ ਕਿਸ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨਾ ਵਿੱਤੀ ਸਹਿਯੋਗ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਬਦਲਦੇ ਸਿਆਸੀ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਿਮਾਹੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਸਰੀ ਦੀ 76 ਐਵੇਨਿਊ 'ਤੇ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਮੌਤ, 27 ਸਾਲਾ ਜਸਕਰਨ ਸਰੋਏ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਚਾਰਜ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਰੀ ਵਿੱਚ 76 ਐਵੇਨਿਊ ਦੇ 13000 ਬਲਾਕ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਦੁਖਦਾਈ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਗੋਲੀ ਲੱਗਣ ਕਾਰਨ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਰਦਾਤ ਸੋਮਵਾਰ 4 ਮਈ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ ਲਗਭਗ 3:03 ਵਜੇ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸਰਵਿਸ (SPS) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮਿਲੀ। ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਜ਼ਖਮੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਹੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰੀ, ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ 'ਐਡਵਾਂਸਡ ਲਰਨਿੰਗ ਸੈਂਟਰ' ਨਾਮ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਇਮਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਦਫ਼ਤਰ ਵੀ ਸਥਿਤ ਹਨ। ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦੂਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਦਫ਼ਤਰ ਲਈ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲਈ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਤਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਡ ਹੋਮੀਸਾਈਡ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਟੀਮ (IHIT) ਨੇ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੰਮ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੜਤਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਗੋਲੀਬਾਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਸਬੰਧੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 27 ਸਾਲਾ ਜਸਕਰਨ ਸਰੋਏ 'ਤੇ ਗੋਲੀ ਚਲਾਉਣ ਦੇ ਚਾਰਜ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਜਸਕਰਨ ਸਰੋਏ ਨੂੰ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਲਈ ਸੁਣਵਾਈ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਅਦਾਲਤੀ ਤਾਰੀਖ 12 ਮਈ 2026 ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਤੁਰੰਤ ਆਈਹਿਟ ਦੀ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਲਾਈਨ 1-877-551-4448 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਈਮੇਲ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦ ਫੜਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਬਰਾਮਦ ਵਿੱਚ 63 ਫੀਸਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਕਾਰਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਵਿੱਚ 63 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਉਦਯੋਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ 'ਵਪਾਰਕ ਰਗੜ' ਕਾਰਨ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। 'ਡਿਸਟਿਲਡ ਸਪਿਰਿਟਸ ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਦਿ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟਸ' ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕ੍ਰਿਸ ਸਵੋਂਗਰ ਨੇ ਯੂਐਸ ਟ੍ਰੇਡ ਰਿਪ੍ਰਜ਼ੈਂਟੇਟਿਵ (USTR) ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਟੈਰਿਫਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਵਾਬੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਸਸਕੈਚਵਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਵੋਂਗਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਪਾਰਕ ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਸਤੰਬਰ 2024 ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ 2025 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ 3.5 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਗੁਆ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਲਗਭਗ 1,000 ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਾ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਵੀ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸਬੰਧੀ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕੈਨੇਡਾ-ਅਮਰੀਕਾ-ਮੈਕਸੀਕੋ ਮੁਕਤ ਵਪਾਰ ਸਮਝੌਤੇ (CUSMA) ਦੇ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਵਾਰਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟਰੰਪ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ ਟੈਰਿਫ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਟੋਰਾਂ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਐਸਟੀਆਰ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ 'ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ' ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਸੀਯੂਐਸਐਮਏ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਡੱਗ ਫੋਰਡ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਰਾਬ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਟੱਲ ਹਨ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰ ਰਹੀ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਏਅਰਬੱਸ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਏਅਰਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚਾਲੇ 150 ਜੈੱਟ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੌਦਾ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਏਅਰਬੱਸ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਮਲੇਸ਼ੀਆ ਦੀ ਮਸ਼ਹੂਰ ਕਿਫਾਇਤੀ ਏਅਰਲਾਈਨ 'ਏਅਰਏਸ਼ੀਆ' ਨਾਲ 150 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਬਣੇ ਏ220 (A220) ਜੈੱਟ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੌਦਾ ਕਿਊਬੈਕ ਦੇ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੌਂਟਰੀਅਲ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿੱਚ ਮਿਰਾਬੇਲ ਵਿਖੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੈਰੋ-ਬਾਡੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿੰਗਲ ਆਰਡਰ ਹੈ। ਏਅਰਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸੀਈਓ ਟੋਨੀ ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪਹਿਲਾ ਏ220-300 (A220-300) ਜਹਾਜ਼ 2028 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਲਾਈਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਏਅਰਬੱਸ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਜਹਾਜ਼ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਮੁਖੀ ਲਾਰਸ ਵੈਗਨਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸੌਦਾ ਗਲੋਬਲ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਊਬੈਕ ਦੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਸਾਬਕਾ ਬੰਬਾਰਡੀਅਰ ਦੇ ਸੀ ਸੀਰੀਜ਼ (C Series) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਏਅਰਬੱਸ ਨੇ 2018 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਕੇ ਏ220 (A220) ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨਵੀਨਤਾ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕੜੀ ਦੱਸਿਆ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਿਰਾਬੇਲ ਅੱਜ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਮਿਰਾਬੇਲ ਸਹੂਲਤ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੀ ਨੇ ਇਸ ਸੌਦੇ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਆਰਥਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗਹਿਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਏਅਰਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸੀਈਓ ਦਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਮਿਰਾਬੇਲ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਜਤਾਉਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਸਹੀ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਊਬੈਕ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਵੇਗਾ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026: ਟੋਰਾਂਟੋ ਫੈਨ ਫੈਸਟੀਵਲ ਦੀਆਂ 2,20,000 ਟਿਕਟਾਂ 1 ਘੰਟੇ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਬੁੱਕ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026 ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਆਪਣੀ ਚਰਮ ਸੀਮਾ 'ਤੇ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ 'ਫੀਫਾ ਫੈਨ ਫੈਸਟੀਵਲ ਟੋਰਾਂਟੋ' ਲਈ ਮੁਫਤ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਹੀ ਕਿ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪੋਰਟਲ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਦੇ ਮਹਿਜ਼ 4 ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਬੁੱਕ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026 ਟੋਰਾਂਟੋ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਸ਼ੈਰਨ ਬੋਲਨਬਾਚ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਆਨਲਾਈਨ ਪੋਰਟਲ ਲਾਂਚ ਹੋਣ ਦੇ ਕੁਝ ਹੀ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ 2,20,000 ਜਨਰਲ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਟਿਕਟਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਸ਼ੈਰਨ ਬੋਲਨਬਾਚ ਨੇ ਇਸ ਭਰਵੇਂ ਹੁੰਗਾਰੇ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਤਸ਼ਾਹ ਉਸ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ 'ਵਰਲਡ ਇਨ ਏ ਸਿਟੀ' ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਉਮੀਦ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਨਰਲ ਐਡਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਮੁਫਤ ਟਿਕਟਾਂ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸਟਾਕ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਅਜੇ ਵੀ ਆਨਲਾਈਨ ਖਰੀਦ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 15 ਮਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਾਰਕੋਡ ਵਾਲੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਿਹੜੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਵਿੱਚ ਟਿਕਟਾਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਰਹਿ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਜੇ ਵੀ ਮੌਕਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਮੁਫਤ ਟਿਕਟਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਿਸ਼ਤ 15 ਮਈ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ (ਈਐਸਟੀ) ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪੱਕੀ ਕਰਨ। ਇਹ ਇਵੈਂਟ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਵੇਂ ਦਾਖਲਾ ਮੁਫਤ ਹੈ ਪਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਬੁਕਿੰਗ ਕਰਵਾਉਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਫੀਫਾ ਫੈਨ ਫੈਸਟੀਵਲ ਟੋਰਾਂਟੋ 11 ਜੂਨ ਤੋਂ 19 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗਾ। ਇਸ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਆਯੋਜਨ ਵਿੱਚ ਮੈਚਾਂ ਦਾ ਲਾਈਵ ਪ੍ਰਸਾਰਣ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਟਰਐਕਟਿਵ ਅਨੁਭਵ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨਾਂ ਲਈ 30 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫੂਡ ਵੈਂਡਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਕਵਾਨ ਪਰੋਸਣਗੇ ਜੋ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਗੇ। ਵਰਲਡ ਕੱਪ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਉਣ 'ਤੇ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਿਟੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਜਸ਼ਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਕਿਲੋਨਾ ਵਿੱਚ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਰੋਕ ਹਟੀ, 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲਾਇਸੰਸ ਹੋਣਗੇ ਜਾਰੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕਿਲੋਨਾ ਸ਼ਹਿਰ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸੀਜ਼ਨ ਲਈ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਰੈਂਟਲ (STR) ਆਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੋਮਵਾਰ 4 ਮਈ ਨੂੰ ਹੋਈ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਬਦਲਾਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਲਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਦਰਜਨਾਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਯੋਜਨਾਕਾਰ ਨੋਲਾ ਕਿਲਮਾਰਟਿਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਲਗਭਗ 122 ਲਾਇਸੰਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਕਿਲਮਾਰਟਿਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 4 ਮਈ ਤੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵੱਡੇ ਰੈਂਟਲ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਕੁੱਲ 253 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਰੈਂਟਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹ ਬਹਾਲੀ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਲੋਨਾ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਰੈਂਟਲ ਐਕਟ ਤੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਛੋਟ ਤੋਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੁੱਖ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਜਾਂ ਉਸੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸੂਟ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ। ਇਸ ਰੋਕ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ "ਸ਼ਾਰਟ-ਟਰਮ ਰੈਂਟਲ ਸਬਜ਼ੋਨ" ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤਹਿਤ ਹੁਣ ਸੰਚਾਲਕਾਂ ਲਈ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮੁੱਖ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਵਜੋਂ ਵਰਤਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੌਂਸਲ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਮੈਕਕਿਨਲੇ ਬੀਚ ਰਿਜ਼ੋਰਟ, ਡਾਊਨਟਾਊਨ ਅਰਬਨ ਸੈਂਟਰ, ਪਾਂਡੋਸੀ ਅਰਬਨ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਕੰਟਰੀ ਕਲੱਬ ਡਰਾਈਵ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ 19 ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਸਬਜ਼ੋਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਲਿਓਨ ਐਵੇਨਿਊ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਫਲਿੱਕਰ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਨਿੰਗ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਬਦਲਾਅ ਕਿਲੋਨਾ ਵਿੱਚ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਆਗਾਜ਼ ਤੋਂ ਠੀਕ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮਾਮਲਾ ਜਬਰਨ ਵਸੂਲੀ ਦਾ

ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਡਿਪੋਰਟ ਕਿਤੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਜਾਰੀ

ਸਰੀ, (ਬਰਾੜ ਭਗਤਾ ਭਾਈਕਾ): ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸਰਵਿਸ (SPS) ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਨਿਕਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। 20 ਸਾਲਾ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨਾਮ ਦੇ ਇਸ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਾਗਰਿਕ 'ਤੇ ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਬਰਨ ਉਗਰਾਹੀ (ਐਕਸਟੋਰਸ਼ਨ) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ। ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੈਨੇਡਾ ਬਾਰਡਰ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਏਜੰਸੀ (CBSA) ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਚੀਫ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਨੌਰਮ ਲਿਪਿੰਸਕੀ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਜਬਰਨ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੈੱਟਵਰਕ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਿੰਸਕ ਉਗਰਾਹੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਵੀ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਨਾਨ-ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੰਬਰ 604-599-0502 ਜਾਂ ਸਰੀ ਐਕਸਟੋਰਸ਼ਨ ਟਿਪ ਲਾਈਨ 236-485-5149 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕ੍ਰਾਈਮ ਸਟੌਪਰਸ ਨਾਲ 1-800-222-8477 'ਤੇ ਰਾਬਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਤੰਬਰ 2025 ਵਿੱਚ 250,000 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮੀ ਫੰਡ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਲੀ ਅਹਿਮ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੁਲਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਨਤਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਅਲਬਰਟਾ ਵੱਖਵਾਦ ਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਰੂਸ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਅਲਬਰਟਾ ਦੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਮੁੱਦੇ ਵਿੱਚ ਬੇਹੱਦ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੂਚਨਾ ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਰੂਸੀ ਤਾਕਤਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। "ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨਿਟੀ ਅੰਡਰ ਥਰਿੱਟ: ਫੋਰਨ ਇੰਟਰਫੀਰੈਂਸ, ਕੋਗਨਿਟਿਵ ਸੋਵਰੇਨਿਟੀ ਐਂਡ ਅਲਬਰਟਾ ਰੈਫਰੈਂਡਮ" ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਅੰਦੋਲਨ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦਾ ਇੱਕ ਆਸਾਨ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੱਖਵਾਦੀ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਵਧਾ-ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਲਬਰਟਾ ਦੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਰਲੇਵੇਂ ਵਰਗੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਸਿੱਧਾ ਖਤਰਾ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਾਸਕੋ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹਕੁੰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਫੈਲਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਲੰਬਾ ਇਤਿਹਾਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ ਹੁਣ ਇਸ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਡੋਨਾਲਡ ਟਰੰਪ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਏਕਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰ ਸਮੂਹ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (AI) ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਮੂਹ ਏਆਈ ਰਾਹੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨਕਲੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਖ਼ਬਰਾਂ ਫੈਲਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਸਭ ਮਿਲ ਕੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਹਿੱਤ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਸੰਚਾਲਿਤ ਕਰਨ ਲੱਗਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪੈਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਸੰਘੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਖੇਤਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਅਤੇ ਅਲਬਰਟਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਖੋਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਖਤਰਾ ਵੱਖਵਾਦ ਜਾਂ ਸੰਘਵਾਦ ਬਾਰੇ ਬਹਿਸ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਸਲੀ ਖਤਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਰਾਜ-ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਤੋਂ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੋੜ-ਮਰੋੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਫਾਇਦੇ ਜਾਂ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡੇ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਡਿਸਇਨਫੋ ਵਾਚ ਅਤੇ ਗਲੋਬਲ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਰੈਜ਼ੀਲੈਂਸ ਸਮੇਤ 5 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਥਿੰਕ ਟੈਂਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਾਹਰੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਫ਼ਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅੰਦਰੂਨੀ ਬਹਿਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰੱਖਣਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਅਲਬਰਟਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਹਲਚਲ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਣ ਦੀ ਪੂਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਲਈ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਪਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਲਈ ਵੀ ਚਿੰਤਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਅਪਰਾਧ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਹਿਲ, ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਲੀਅਰਵਿਊ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹੁਣ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜਾਂਚਾਂ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਲੀਅਰਵਿਊ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਵੈਇੱਛਤ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਕੈਮਰਾ ਰਜਿਸਟਰੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇੱਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਧਾਰਿਤ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਅਪਰਾਧਿਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵੀਡੀਓ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਲਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਕਿਸੇ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀਡੀਓ ਫੁਟੇਜ ਲੱਭਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਧਨ ਲਗਾਉਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਲੀਅਰਵਿਊ ਰਾਹੀਂ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਿਹੜੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਸੀਸੀਟੀਵੀ ਕੈਮਰੇ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬਚੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵੈਇੱਛਤ ਹੈ। ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਫੁਟੇਜ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿੱਜਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀ ਲਾਈਵ ਫੀਡ ਜਾਂ ਨਿੱਜੀ ਸਿਸਟਮਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਗਰਾਨੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਆਂਢ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਢੁਕਵੀਂ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਘਟਨਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਘਰ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਘਟੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਉੱਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇਗੀ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਡਰਾਈਵਰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਹਾਈਵੇਅ ਪੈਟਰੋਲ ਨੇ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਵਪਾਰਕ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰਫਤਾਰ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਵਾਹਨ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਘਟਨਾ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਾਪਰੀ ਜਦੋਂ ਫਰੇਜ਼ਰ ਵੈਲੀ ਰੀਜਨਲ ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਵਿੱਚ ਚਿਲੀਵੈਕ ਦੇ ਪੂਰਬ ਵੱਲ ਹਾਈਵੇਅ 1 'ਤੇ ਪੋਪਕਮ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਭਾਰੀ ਫਲੈਟਡੈਕ ਟਰੱਕ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ। ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਲੇਜ਼ਰ ਸਪੀਡ ਰੀਡਰ ਰਾਹੀਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਟਰੱਕ 100 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਹੱਦ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 121 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਹਾਈਵੇਅ ਪੈਟਰੋਲ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਡਰਾਈਵਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ ਡਰਾਈਵਰ ਦਾ ਸੋਬਰਾਈਟੀ ਟੈਸਟ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਦੋ ਵਾਰ ਨਾਕਾਮ ਰਿਹਾ। ਜਾਂਚ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਿ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਸਪੀਡ ਲਿਮਿਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਅਪ੍ਰੈਲ 2024 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 11,793 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਜ਼ਨ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ

ਭਾਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਫਤਾਰ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ 105 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਘੰਟਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਨਾਰਥ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਸ 46 ਸਾਲਾ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਹੁਣ ਗੰਭੀਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 90 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਟਰੱਕ ਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਾਹਨ ਨੂੰ ਟੋਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਰੱਖਣ ਦਾ ਸਾਰਾ ਖਰਚਾ ਉਸ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਭਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਇਹ ਟਰੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਰਾਈਵਰ 'ਤੇ 750 ਡਾਲਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਜੁਰਮਾਨਾ, ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਲਈ 196 ਡਾਲਰ ਦਾ ਟਿਕਟ ਅਤੇ ਸਪੀਡ ਲਿਮਿਟਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ 368 ਡਾਲਰ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੀ.ਸੀ. ਹਾਈਵੇਅ ਪੈਟਰੋਲ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰਲ ਮਾਈਕਲ ਮੈਕਲਾਫਲਿਨ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਸੜਕੀ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਭਾਰੀ ਵਪਾਰਕ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਮੋੜਨ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸਪੀਡ ਲਿਮਿਟਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਗਲਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਕਸਰ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ੴ ਸ੍ਰੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ॥

ਅਨਿਨ ਭਾਤਿ ਕਰ ਸੇਵਾ ਕਰੀਐ॥ ਜੀਉ ਪ੍ਰਾਨ ਧਨੁ ਧਰੀਐ॥

ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ

8000 ਰੌਸ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ.ਸੀ. ਵਲੋਂ **16-17 ਮਈ 2026** ਨੂੰ

ਬੱਬਰ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਅਤੇ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ

58ਵਾਂ ਸਲਾਨਾ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ

In the Sweet memory of the Babbars the Sports Festival of the Khalsa Diwan Society, 8000 Ross Street, Vancouver, B.C. Shall be held at the SOUTH MEMORIAL PARK on 41st and BETWEEN ROSS AND PRINCE ALBERT, Vancouver on May 16-17, 2026

All are requested to participate in the society's Annual sports Festival enthusiastically.

ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੋਣਗੇ

*ਕਬੱਡੀ ਓਪਨ * ਸੌਕਰ ਸੀਨੀਅਰ (40 ਜਾਂ ਵੱਧ) * ਸੌਕਰ ਓਪਨ (ਮੁੰਡੇ/ਕੁੜੀਆਂ) ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ, ਰੈਸਲਿੰਗ
* ਵੇਟ ਲਿਫਟਿੰਗ ਓਪਨ * ਰੱਸਾ ਖਿੱਚਣਾ (Tug of War) ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਿਯਮ

* ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਹਰ ਟੀਮ ਨੂੰ ਟਾਈਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਲਿਆਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਟੀਮ ਸਕਰੈਚ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਉਸ ਦਾ ਖਿਡਾਰੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟੀਮ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਖੇਡ ਸਕੇਗਾ * ਰੱਸਾ ਓਪਨ ਕਨੇਡੀਅਨ ਸਟਾਈਲ ਨਾਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਵੇਗਾ * ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖੇਡ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਦੋ ਹੀ ਟੀਮਾ ਭਾਗ ਲੈਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਕੇਵਲ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ ਹੀ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ * ਰੈਫਰੀਆਂ 'ਤੇ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਆਖਰੀ ਹੋਵੇਗਾ * ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਖਿਡਾਰੀ ਰੈਫਰੀ ਨਾਲ ਮਾੜਾ ਵਰਤਾਓ ਕਰੇਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਟੀਮ ਤੇ ਕਮੇਟੀ ਸਖਤ ਐਕਸ਼ਨ ਲਵੇਗੀ * ਆਖਰੀ ਸੀਟੀ ਵੱਜਣ ਤੋਂ 10 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਨਾ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਟੀਮ ਸਕਰੈਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ * ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਖੇਡ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਟੀਮ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਵੇਗੀ ਉਹ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ * ਜੂਨੀਅਰ ਸੌਕਰ ਦੇ ਹਰ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਖੇਡਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੀ ਫੋਟੋ ਵਾਲੀ ਆਈ ਡੀ ਦਿਖਾਉਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ * ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਖਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਟਾਈਮ ਟੇਬਲ ਤੋਂ ਦਿੱਤੇ ਟਾਈਮ ਟੇਬਲ ਨੂੰ ਮੌਕੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਰੂਰੀ ਬੇਨਤੀਆਂ: ਸਾਰੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਅਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਨ। ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪੋਰਟੇਬਲ ਵਾਸ਼ਰੂਮਾਂ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਕ੍ਰਿਪਾ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਆਪ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿਓਗੇ ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਾਂ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਠੀਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਕਰ ਸਕੀਏ ਅਤੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਰੌਣਕ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਚੰਗਾ ਰੂਪ ਦੇ ਸਕੀਏ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕਮਿਉਨਿਟੀ ਵਿਚੋਂ ਚੰਗੇ ਖਿਡਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੇ ਡਸਿਪਲਨ, ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਚੰਗੀ ਤਸਵੀਰ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਨੋਟ: ਸਭ ਸੱਜਣਾਂ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਮੈਂਟ ਦੇ ਪੇਪਰ ਫੀਲਡ ਵਿਚ ਨਾ ਵੰਡੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਾਰਾਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਜਾਣ

ਨੋਟ: ਪੁਲਿਸ ਵਲੋਂ ਖਾਸ ਹਦਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਕਿੰਗ ਲਾਟ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਅਤੇ 'ਨੋ ਪਾਰਕਿੰਗ' ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖਤ ਮਨਾਹੀ ਹੈ।

ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ (ਸਰਪ੍ਰਸਤ)	ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਘੱਗ (ਸਹਾਇਕ ਸਰਪ੍ਰਸਤ)	ਸਾਧੂ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ (ਚੇਅਰਮੈਨ)	ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ)	ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ (ਕੋ-ਚੇਅਰਮੈਨ)	ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀ ਸੰਘੇੜਾ (ਸੈਕਟਰੀ)	ਗੁਰਦੀਪ ਹੇਅਰ ਮੋਰਾਂਵਾਲੀ (ਸਹਾਇਕ ਸੈਕਟਰੀ)	ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਔਲਖ ਮੁੱਖਦੇਵ ਬਾਗੜੀ (ਖਜਾਨਚੀ)

ਕੋ-ਆਰਡੀਨੇਟਰ ਕਮੇਟੀ- ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁਰੇਵਾਲ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ, ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਕੁਲਵੰਤ ਢੇਸੀ, ਰਣਧੀਰ ਰਾਏ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਚੇਤਨ ਸਿੰਘ ਕੰਦੋਲਾ, ਬੁਟਾ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਹਾਂਸ, ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਢੇਸੀ, ਮਨਜੀਤ ਬਾਸੀ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ (ਚੰਨਾ) ਮਾਨ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਲਾਲੀ, ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਜੱਸਲ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੈਂਥ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਮੁੰਡੀ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਹਰਦੇਵਲ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ

ਕਬੱਡੀ: ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ, ਸੁਰਜਣ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਰਣਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਔਜਲਾ, ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਰਿੰਗ, ਕ੍ਰਿਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬਾਸੀ, ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ, ਗੁਰਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਅਮਰਜੀਤ ਲੇਲ, ਮਾਈਕਲ ਗੀਰਾ, ਸੋਢੀ ਡਡਰਾਲ, ਗੁਰਮੇਲ ਰੋਲੀਆ, ਸੰਤੋਖ ਜੱਸਲ, ਸਨੀ ਸਹੋਤਾ, ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ (ਬਿੱਟੂ), ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਪਲ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ, ਤਰਸੇਮ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਵਾਰਿਸ ਸਿੰਘ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਅੱਚਰਵਾਲ।

ਸੌਕਰ: ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦਿਓ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ: 604-719-6800, ਪੈਪਸੀ ਤੱਖਰ, ਰੌਬ ਸੰਘੇੜਾ: 604-816-1619, ਕੁਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ: 778-838-9845, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ 604-763-7585, ਝਲਮਣ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ 604-671-3786, ਪਾਲਾ ਰਾਏ: 604-551-4144, ਪਾਲ ਸਿੱਧੂ: 604-825-9100, ਗੋਪਾਲ ਲੋਹੀਆ: 778-862-4550, ਜੀਵਨ ਬਸਰਾ 604-341-3533, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਡੇਰ 604-606-2740, ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 604-720-8854, ਜੋਅ ਕੰਗ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਰਿੱਕੀ ਦਿਓ, ਸ਼ਾਨ ਸੰਘਾ, ਬਿਨ ਹੁੰਦਲ, ਟੋਨੀ ਜੌਹਲ।

ਘੋਲ: ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੀਸਲਾ 604-657-2559, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸੀਰੀ, ਰਵੀ ਗਿੱਲ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਸਲਾ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ, ਸੂਰਤੀ ਹੇਅਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਮੋਰਾਂਵਾਲੀ, ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

1- ਬਾਲ ਕੇਸਰੀ ਦਾ ਪਟਕਾ, ਆਈਟਮ, 2- ਓਪਨ ਦੇ ਘੋਲ ਦਾ ਪਟਕਾ

ਅਥਲੈਟਿਕਸ: ਵਾਰਿਸ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ, ਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜੌਹਲ, ਜਰਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਕੁਲਬੀਰ ਛੋਕਰ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ।

17 ਮਈ 2026, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਬਾਦ ਦੁਪਿਹਰ 2:30 ਵਜੇ ਦੌੜਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਗੀਆਂ

ਰੱਸਾਕਸ਼ੀ: ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ ਮੋਰਾਂਵਾਲੀ

-ਐਡਵਾਈਜ਼ਰੀ ਕਮੇਟੀ-

ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਦਿਓ, ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ, ਚੈਨ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਹਰਜੀਤ ਸੋਹਪਾਲ, ਬਿਲ ਬਸਰਾ, ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ, ਗੋਪਾਲ ਲੋ-ਹੀਆ, ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ, ਅਮਰਜੀਤ ਲੀਹਲ, ਸਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਕੈਪਟਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਬਰਜ ਢਾਹਾਂ, ਮਲਕੀਤ ਹੇਅਰ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ, ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਥਾਂਦੀ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਝੱਜ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ (ਰਾਜੂ), ਟੋਨੀ ਜੌਹਲ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ (ਮਿਸ਼ਨ), ਗੁਰਕੀਰਤ ਤੱਖਰ, ਕਰਤੱਵ ਤੱਖਰ।

ਲੰਗਰ ਕਮੇਟੀ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੂਹੜ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਹੋਤਾ, ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਬੂਝਾ ਸਿੰਘ ਮਾਂਗਟ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਲਰੂ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਤਿੰਦੀ ਜੌਹਲ, ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਸਾਬੀ ਮੱਲ੍ਹੀ, ਪਾਲ ਪਾਹਲ, ਲੈਂਬਰ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਗਪਾਲ, ਸੱਬਾ ਰਾਏ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਹੀਰ (ਸਹੋਤਾ), ਸੰਦੀਪ ਸੰਘੇੜਾ, ਪੀਤਾ ਮਾਹਲ, ਹਰਦੀਪ ਬੈਂਸ, ਅਮਨ ਧੂਤ, ਗੁਰਜੀਤ ਸੰਘਾ, ਹੈਰੀ ਨਾਗਰਾ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਜੀਤਾ ਪਾਹਲ, ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਅੱਚਰਵਾਲ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿੱਝਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਭੱਟੀ, ਤਰਸੇਮ ਬੱਲ, ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਕੁਲਾਰ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਕੇਵਲ ਸਿੱਧੂ

ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰ

* ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ ਪ੍ਰਧਾਨ
* ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਬੀਸਲਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
* ਜਗਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ
* ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ
* ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਸਹਾਇਕ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ
* ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੰਨੜ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸਕੱਤਰ
* ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ ਸਹਾਇਕ ਰਿਕਾਰਡਿੰਗ ਸਕੱਤਰ
* ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਝੂਟੀ ਖਜ਼ਾਨਚੀ
* ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕ ਖਜਾਨਚੀ
* ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ ਸਹਾਇਕ ਖਜਾਨਚੀ
* ਕੁਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਛੋਕਰ ਮੈਂਬਰ
* ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਮੈਂਬਰ ਐਟ ਲਾਰਜ
* ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗੈਡੇ ਮੈਂਬਰ ਐਟ ਲਾਰਜ
* ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ ਐਟ ਲਾਰਜ
* ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਉੱਪਲ ਮੈਂਬਰ ਐਟ ਲਾਰਜ
* ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੈਂਬਰ ਐਟ ਲਾਰਜ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਹੇਅਰ (778-245-8900), ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਰਾਣਾ (604-290-3851), ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ (778-881-4216), ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ (604-728-8548), ਮੋਹਣ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ 604-322-5610

ਕੈਨੇਡੀਅਨ
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
Canadian Punjab Times

Funded by the Government of Canada | Financé par le gouvernement du Canada | Canada

- **Dr. Puran Singh**
  Writer
- **Divroop Kaur**
  Journalist
- **Brar Bhagta Bhai Ka**
  604-751-1113
- **Harkirat Kaur**
  Administrator
- **Paramjit Singh**
  Graphic Designer

Contact for Advertisement
604-338-7310

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿੱਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

The Canadian Punjab Times is not responsible or legally liable for any news, articles, advertisements or typing mistakes in the news or articles.

Canadian Punjab Times Inc.

(Punjabi Newspaper)

Website :
www.thepunjabtimes.ca

E-mail :
canadianpunjabtimes@gmail.com

Please Note:

The Publisher does not guaranty the interaction of any particular advertisement on a specified date, or at all advertiser, Further, the publisher does not accept liability for printing and advertisement beyond the amount for the space actually occupied by the portion of the advertisements in which error occurs The publisher reserves the right to cancel any contract on which space has not been used within 90 days of from the contract does. All advertising is subject the publishers approved contract must be completed within one year from the date of commencement. Printing of key numbers is not guaranteed.

Publisher is not responsible in any mishappening between the customer and Advertiser.

ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਲੇਖਾਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਫੋਨਾਂ ਸਬੰਧੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਲੇਖ ਸਬੰਧੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿਰਫ਼ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ। ਪਾਠਕਾਂ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਲੇਖਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸੱਭਿਅਕ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਘਟਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦਾ ਸੰਕਟ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਡੇ ਬਦਲਾਅ ਹੁਣ ਧਰਾਤਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਅਸਰ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚਾ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਪਾਬੰਦੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਹੁਣ ਸੁੰਗੜ ਕੇ ਉਸ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਇਹ ਕਮੀ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਅਦਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2003-2004 ਅਤੇ 2023-2024 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦੌਰ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਜਨਤਕ ਪੋਸਟ-ਸੈਕੰਡਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ-ਟਾਈਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਗੁਣਾ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪਰ ਜਨਵਰੀ 2024 ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਮੋੜ ਲਿਆ। ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਧਦੀ ਭੀੜ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਉੱਤੇ ਪੈ ਰਹੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਕੇ ਇਸ ਰਫ਼ਤਾਰ ਨੂੰ ਬ੍ਰੇਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ। ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਤੱਕ ਘਟ ਗਈ। ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਕਦਮ ਭਾਵੇਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਡੂੰਘੇ ਸਾਬਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੋਰ ਵੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਪੋਸਟ-ਸੈਕੰਡਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ-ਟਾਈਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2024-2025 ਲਈ 4 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਲ 2025-2026 ਲਈ ਇਹ ਗਿਰਾਵਟ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 26 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਉਸ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ 2021-2022 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਕੋਵਿਡ-19 ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਪੂਰੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਉਹੀ ਹਾਲਾਤ ਦੁਬਾਰਾ ਬਣਦੇ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਕਾਲਜਾਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ, ਜਨਤਕ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 288,801 ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ 284,160 ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਪਛਾੜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪੱਧਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪਿਆ ਹੈ। ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਾਲਜਾਂ ਦਾ ਵਿੱਤੀ ਢਾਂਚਾ ਹਿੱਲ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2024-2025 ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 3 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਗਿਰਾਵਟ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਝਟਕਾ ਸਾਲ 2025-2026 ਲਈ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ 2025-2026 ਵਿੱਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 40 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਮੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ 2023-2024 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 42 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅੰਕੜਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਲਜਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਉੱਤੇ ਸਵਾਲੀਆ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਵਿੱਚ 2023-2024 ਤੋਂ 2025-2026 ਤੱਕ 17 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਲ 2019-2020 ਦੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ ਹਨ।

ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨਟਾਰੀਓ ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਉਨਟਾਰੀਓ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਥੇ ਦਾਖਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਗਿਰਾਵਟ ਵੇਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ 2024-2025 ਵਿੱਚ ਉਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ 6 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ 2025-2026 ਵਿੱਚ 36 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ 2023-2024 ਦੌਰਾਨ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਰ 10 ਵਿੱਚੋਂ 6 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਉਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਇਹ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਘਟ ਕੇ 54 ਫੀਸਦੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਉਨਟਾਰੀਓ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਉੱਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਨਿਰਭਰ ਸਨ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨੀਤੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਜਸਟਿਨ ਟਰੂਡੋ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮਾਰਕ ਕਾਰਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੀਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ 2027 ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦੇ 5 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਥਾਈ ਵਸਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਰਨ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਉੱਤੇ ਅਸਹਿ ਦਬਾਅ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨਾ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਲੋੜ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟੱਡੀ ਵੀਜ਼ਾ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਾਲ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਰਫਿਊਜੀਜ਼ ਐਂਡ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਕੈਨੇਡਾ (ਆਈਆਰਸੀਸੀ) ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ 408,000 ਸਟੱਡੀ ਪਰਮਿਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 155,000 ਪਰਮਿਟ ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ 253,000 ਪਰਮਿਟ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਵੀਜ਼ਾ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਹੋਣਗੇ। ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਆਈਆਰਸੀਸੀ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ 408,000 ਦਾ ਅੰਕੜਾ ਸਾਲ 2025 ਦੇ 437,000 ਦੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲੋਂ 7 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇਕਰ ਇਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਸਾਲ 2024 ਦੇ 485,000 ਦੇ ਟੀਚੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ 16 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਗਾਤਾਰ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਜਾ ਰਿਹਾ ਗ੍ਰਾਫ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਦਾ ਰਸਤਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲਾ। ਇਸ ਬਦਲਦੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਰਾਹ ਤਲਾਸ਼ਣ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਇਹ ਬਦਲਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਜਿੱਥੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਹਨਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖਲਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਆਈ ਇਹ ਵੱਡੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਵੇਗੀ, ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ, ਅੰਕੜੇ ਇਹੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦੌਰ ਹੁਣ ਨੀਤੀਗਤ ਸਖ਼ਤੀ ਦੀ ਭੇਂਟ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ 'ਚ ਫੈਲਿਆ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹੰਟਾਵਾਇਰਸ ਦਾ ਕਹਿਰ, 3 ਦੀ ਮੌਤ ਅਤੇ ਕਈ ਪੀੜਤ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਸਥਾ (WHO) ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਰੂਜ਼ ਜਹਾਜ਼ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੰਟਾਵਾਇਰਸ ਦੇ 'ਐਂਡੀਜ਼' ਸਟ੍ਰੇਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਇਰਸ ਬੇਹੱਦ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਤੱਕ ਫੈਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦੇ ਉੱਚ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਅਜੇ ਘੱਟ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੋਵਿਡ ਵਰਗੀ ਅਗਲੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਗੰਭੀਰ ਛੂਤ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੁੱਲ 8 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 5 ਦੀ ਲੈਬਾਰਟਰੀ ਟੈਸਟਿੰਗ ਰਾਹੀਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਕਾਰਨ ਹੁਣ ਤੱਕ 3 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਹੰਟਾਵਾਇਰਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੂਹਿਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਐਂਡੀਜ਼ ਸਟ੍ਰੇਨ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵੱਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਕੋਈ ਖਾਸ ਇਲਾਜ ਜਾਂ ਪੱਕੀ ਦਵਾਈ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਡਾਕਟਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਕਾਫੀ ਵੱਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਡੱਚ ਕੰਪਨੀ ਓਸ਼ੀਅਨਵਾਈਡ ਐਕਸਪੀਡੀਸ਼ਨਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਜਹਾਜ਼ 'ਐਮਵੀ ਹੌਂਡੀਅਸ' ਤੋਂ 3 ਸ਼ੱਕੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਲਈ ਮੈਡੀਕਲ ਜਹਾਜ਼ ਰਾਹੀਂ ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 2 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੰਭੀਰ ਦੱਸੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦਕਿ ਤੀਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਕੋਈ ਲੱਛਣ ਨਹੀਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹ 2 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਮਰਨ ਵਾਲੇ ਮਰੀਜ਼ ਦੇ ਨੇੜਲੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਇਸ ਵੇਲੇ ਕੇਪ ਵਰਡੇ ਦੇ ਤੱਟ ਕੋਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਲਗਭਗ 150 ਲੋਕ ਸਵਾਰ ਹਨ। ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਸਪੇਨ ਦੇ ਕੈਨਰੀ ਟਾਪੂਆਂ ਵੱਲ ਜਾਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਫਿਲਹਾਲ ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਅਤੇ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਸਮੇਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬੇਹੱਦ ਸਰਗਰਮ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਜਹਾਜ਼ ਦੇ 2 ਮੁਸਾਫਰ ਉੱਥੇ ਉਤਰੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 1 ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਅਜੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੈ।

ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ 62 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ, ਹਸਪਤਾਲ ਜਾਂ ਸਫਾਈ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਜੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ 42 ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹੰਟਾਵਾਇਰਸ ਪਾਜ਼ੇਟਿਵ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਨੀਦਰਲੈਂਡ ਦੇ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਇਸ ਬਦਲ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਫੈਲਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਸਿਆਸੀ ਰੋਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤਰੀਕਾ: ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੇ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਭਾਰੀ ਫੀਸ

ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ ਦੇ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ 300 ਡਾਲਰ ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ ਨਿਰਧਾਰਤ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰੋਮਾ ਨੋਰਟੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 'ਜਪਾਨ' ਨਾਮਕ ਇਸ ਕਲੱਬ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ 300 ਅਮਰੀਕੀ ਡਾਲਰ ਦੀ ਐਂਟਰੀ ਫੀਸ ਲਗਾਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ 'ਸਿਆਸੀ ਸਟੈਂਡ' ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਨੋਰੰਜਨ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਲਈ ਭਾਰੀ ਕੀਮਤ ਚੁਕਾਉਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਮੱਧ ਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਫੀਸ ਸਿਰਫ 14 ਡਾਲਰ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਫੀਸ 20 ਡਾਲਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕਲੱਬ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਪੂਰੀ ਕੀਮਤ ਵਜੋਂ 5,000 ਪੇਸੋ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 93 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਵੱਡੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਕਸੀਕਨ ਅਤੇ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਛੋਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਛੋਟ 97 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਸਿਰਫ 150 ਪੇਸੋ (ਲਗਭਗ 12 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਡਾਲਰ) ਹੀ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਲੱਬ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਵੱਧ ਪੈਸੇ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਹੇ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੋਟ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕਲੱਬ ਦੇ ਮਾਲਕ ਫੇਡਰਿਕੋ ਕ੍ਰੇਸਪੋਟ ਨੇ ਇਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਟਰੰਪ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵੱਲੋਂ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕ੍ਰੇਸਪੋਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦਾ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਅਪਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨੀਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੀ ਜੈਂਟਰੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕਾਰਨ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੁੱਸਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰੋਮਾ ਅਤੇ ਕੋਂਡੇਸਾ ਵਰਗੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਭਾਰੀ ਆਮਦ ਕਾਰਨ ਮਕਾਨਾਂ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਆਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹਿੰਸਾ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਸਨ, ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੇ 'ਮੇਰਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੁਹਾਡਾ ਏਅਰਬੀਐਨਬੀ ਨਹੀਂ ਹੈ' ਵਰਗੇ ਨਾਅਰੇ ਲਗਾਏ ਸਨ। ਕਈ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ 'ਗ੍ਰਿੰਗੋਸ, ਸਾਡੇ ਘਰ ਚੋਰੀ ਕਰਨਾ ਬੰਦ ਕਰੋ' ਵਰਗੇ ਪੋਸਟਰ ਵੀ ਦੇਖੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਵਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ 2020 ਵਿੱਚ ਕੋਵਿਡ-19 ਲਾਕਡਾਊਨ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ 'ਡਿਜੀਟਲ ਨੋਮੈਡਸ' ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ ਵਿੱਚ ਆ ਕੇ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਇਹ ਲੋਕ ਸਸਤੇ ਕਿਰਾਏ ਅਤੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਘੱਟ ਖਰਚੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਇੱਥੇ ਆਏ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨੇ ਸਥਾਨਕ ਅਰਥਚਾਰੇ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਇਆ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਹੁਣ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਦੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਈਟ ਕਲੱਬ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸੇ ਡੂੰਘੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸੰਕਟ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਘਾਹ ਕੱਟਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ,
(lawnmower)
ਪ੍ਰੈਸ਼ਰਵਾਸ਼ਰ, ਮਿਕਸੀ,
ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਤੇ
ਠੀਕ ਕਰਵਾਓ

REPAIR & SERVICES
ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
604-773-7258 (ਸਰੀ)

GURTAJ SAMRA
PERSONAL REAL ESTATE CORPORATION

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਨਵਾਂ ਘਰ
ਖਰੀਦਣਾ ਜਾਂ ਵੇਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?
ਨਵਾਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ
ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
RESIDENTIAL, COMMERCIAL
SALES&LEASING
GURTAJ SAMRA
ASSOCIATE
778-869-0607
778-564-3300
gurtaj@mainlandcommercial.com | www.maillandcommercial.com
105 - 7928 128nd Street Surrey, BC V3W 4E8

ਸਰੀ ਸਪੋਰਟਸ ਹਾਲ ਆਫ ਫੇਮ ਨਾਲ ਖੇਡ ਜਗਤ ਦੀਆਂ ਨਾਮੀ ਹਸਤੀਆਂ ਦਾ 2 ਜੂਨ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਨਮਾਨ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵੱਲੋਂ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ‘ਸਰੀ ਸਪੋਰਟਸ ਹਾਲ ਆਫ ਫੇਮ’ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਨ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਜੇਤੂਆਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਰਸਮੀ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਣਮੱਤੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਅਤੇ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ 2 ਜੂਨ, ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਸਹੁੰ ਚੁਕਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੇ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ, ਕੋਚਾਂ, ਬਿਲਡਰਾਂ ਅਤੇ ਟੀਮਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੀ ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਅਮਿੱਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ।

ਸਰੀ ਦੀ ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲਾਕ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖੇਡਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਜੇਤੂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਣ, ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਮੇਅਰ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰੀ ਦਾ ਖੇਡ ਇਤਿਹਾਸ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕ ਇਸ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਚਾਈਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਲ 2026 ਦੀ ਇਸ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਨਾਮੀ ਚਿਹਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਵੇਟਲਿਫਟਿੰਗ ਲਈ ਪ੍ਰਭਦੀਪ ਸੰਘੇੜਾ ਅਤੇ ਫੁੱਟਬਾਲ ਲਈ ਟੈਰੀ ਬੇਲੀ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਐਥਲੀਟ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰਜ਼ ਟਰੈਕ ਐਂਡ ਫੀਲਡ ਤੋਂ ਹੈਰੋਲਡ ਮੋਰੀਓਕਾ, ਕੁਸ਼ਤੀ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਮੀ ਪਹਿਲਵਾਨ ਜੌਨ ਟੈਂਟਾ ਅਤੇ ਵ੍ਹੀਲਚੇਅਰ ਟੈਨਿਸ ਵਿੱਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਨਾਮ ਕਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰਾਹ ਹੰਟਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਖ਼ਸ ਆਪਣੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਖੇਡ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਕਾਰਨ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਸਰੋਤ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਖੇਡਾਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬਿਲਡਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਬੇਸਬਾਲ ਅਤੇ ਬਾਸਕਟਬਾਲ ਲਈ ਸਿਰਿਲ ਵਿਲੀਅਮ ਗ੍ਰੀਨਵੈਲ ਅਤੇ ਬੇਸਬਾਲ ਲਈ ਓਰੈਸਟ ਸਪ੍ਰਿੰਗੇਨਾਟਿਕ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਰਗਬੀ ਖੇਡ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਕੋਚ ਐਡਮ ਰੌਬਰਟਸ ਵੀ ਇਸ ਮਾਣਮੱਤੀ ਸੂਚੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 90 – 93 ਦੀ ਸਰੀ ਮਾਰਲਿਨਜ਼ ਸੌਕਰ ਟੀਮ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਬੀਸੀ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਹਰੀਕੇਨਜ਼ 2018 ਨੂੰ ‘ਗੇਮ ਚੇਂਜਰ’ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਵਰਗ ਸਰੀ ਦੇ ਖੇਡ ਜਗਤ ਦੀ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗਾ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਐਮ.ਪੀ. ਤਾਮਾਰਾ ਜੈਨਸਨ ਵੱਲੋਂ ਬਿੱਲ C-218: ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਲਈ ਇੱਛੁਕ ਮੌਤ ’ਤੇ ਪੱਕੀ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕਲੋਵਰਡੇਲ-ਲੈਂਗਲੀ ਸਿਟੀ ਤੋਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਤਾਮਾਰਾ ਜੈਨਸਨ ਨੇ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੌਤ (MAiD) ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ‘ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਹਨ। ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ 17 ਮਾਰਚ 2027 ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ। ਜੈਨਸਨ ਨੇ 4 ਮਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਰੋਕੂ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਦਮ ਮਦਦ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਲਕੀਰ ਨੂੰ ਧੁੰਦਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਲੋਕ ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਸੰਸਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਤੱਥਾਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਕਟ ਹੈਲਪਲਾਈਨ 9-8-8 ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫਸਰ ਡਾ. ਐਲੀਸਨ ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ ਨੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲਗਭਗ 7% ਲੋਕ ਜੋ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੌਤ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 74% ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਬਾਰੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਡਾ. ਕ੍ਰਾਫੋਰਡ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਕਲੀਨਿਕਲ ਤਰੀਕਾ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਆਤਮ ਹੱਤਿਆ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੀ ਤਰਕਸੰਗਤ ਇੱਛਾ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਫਰਕ ਕਰ ਸਕੇ।

ਤਾਮਾਰਾ ਜੈਨਸਨ ਨੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬੇਹੱਦ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 9-8-8 ‘ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਮਦਦ ਲੈਣ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮੌਤ ਦੇਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਨਸਿਕ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਮੌਤ ਨੂੰ ਆਮ ਬਣਾਉਣ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ‘ਤੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਮਜ਼ੋਰ ਵਰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ‘ਕੰਟੇਜਨ ਇਫੈਕਟ’ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜਾ ਦਾ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੱਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

Helping You Unlock Your Dream Home
ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮੌਰਟਗੇਜ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇੱਕ ਵਾਰ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲੋ।
ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਮੋਰਟਗੇਜ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵੀ ਘੱਟ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।
✔ First-time Home Buyers | ✔ Mortgage Renewals
✔ Refinancing solutions | ✔ Construction mortgage | ✔ Purchase or Refinance

AMARPAL SINGH
Mortgage Advisor
Call : 604.338.7310
CENTUM MORTGAGE

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਸਨਅਤੀਕਰਨ

ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਆਈ ਖੜੋਤ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਲਈ ਆਮ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਇੱਥੇ ਘੱਟ ਹੋਏ ਸਨਅਤੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਵਿਸਜ਼ ਸੈਕਟਰ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ। ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰੇ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੋ ਜਿਹਾ ਸਨਅਤੀ ਵਿਕਾਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਉਹੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਹੁਣ ਤਕ ਹੋਇਆ ਸਨਅਤੀ ਵਿਕਾਸ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਅੱਤਕਥਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀ ਧਰਤੀ ਹੀ ਵਾਹੀਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਸੇਂਜੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸਾਰੇ ਛੇ ਦੇ ਛੇ ਮੌਸਮ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਖੇਤੀ ਲਈ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਰ ਕੋਈ ਖਿੱਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਬੰਜਰ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਨਅਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕੇਂਦਰ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਉਪਜਾਊ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਨਅਤ ਲੁਧਿਆਣਾ ਵਿਖੇ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 100 ਪਿੰਡ ਇਸਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਮਾਂ ਵਾਂਗ ਪਿਆਰੀ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਧਰਤੀ ਲਈ ਮੁੜ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਦੁਰਾਡੇ ਦੱਖਣੀ ਸੂਬਿਆਂ ਤਕ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਹਲੇ ਹੋ ਗਏ। ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮਿਲੇ ਪੈਸਿਆਂ ਨਾਲ ਘਰ ਬਣਾ ਲਿਆ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਧੀਆ ਵਿਆਹ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜੇ। ਜਦੋਂ ਪੈਸੇ ਖਤਮ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਹੀ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਅਤੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਚੌਕੀਦਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਰਦਾਰ ਅਖਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸਾਨ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਖੀ ਬੜਾ ਔਖਾ ਕੰਮ ਹੈ। ਲੁਧਿਆਣੇ ਦੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਾਮੇ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਕਾਰਖਾਨੇ ਪਾਣੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਗੰਧਲਾ ਪਾਣੀ ਬੁੱਢੇ ਦਰਿਆ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਫਿਰ ਧਰਤੀ ਹੇਠ ਭੇਜਦੇ ਹਨ। ਜੀਰੇ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਾਲੇ ਲੈ ਗਏ ਪਰ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਦੋਸ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਉੱਜੜੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਵਰਤੋਂ ਸਾਡੇ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ, ਸਹਿਜ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਦਾ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋੜਨ ਦਾ ਸਬਕ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਥਕਾਵਟ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਲੜ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਹਿੱਕ ਥਾਪੜ ਕੇ ਆਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਜਲੇ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮਾਮੂਲੀ ਮੁੱਦੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਕਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੋਈ ਯੋਜਨਾ ਨਹੀਂ ਉਲੀਕੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਚਿੱਕੜ ਸੁੱਟਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਫਤ ਦੀਆਂ ਰੀਉੜੀਆਂ ਦੇਣ ਦੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਰਗੀ ਅਣਖੀ ਕੌਮ ਨੂੰ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤਖੋਰੀ ਵੱਲ ਧੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਹੁਣ ਕਿਰਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਾਜ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦਾ ਮੰਤਵ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਚੁਣ ਕੇ ਜਿਹੜੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਭੇਜੇ ਹਨ, ਉਹ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰੇ ਪਿੱਛੋਂ ਪੂਰੇ ਸੂਬੇ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ, ਇਸਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦੀ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਸੂਬੇ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਕਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਨਾਲ ਲਿਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰਾ ਹੁਣ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਯਤਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸੈਸ਼ਨ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦਾ ਯਤਨ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਚਿੱਕੜ ਸੁੱਟਣ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੋਵੇਂ ਧਿਰਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਉੱਤੇ ਤੋਹਮਤਾਂ ਲਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਰੌਲੇ ਰੱਪੇ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਹਾਲ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਇਜਲਾਸਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹ ਕਿਉਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਕੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆਏ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਸਾਰਾ ਸਮਾਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਭੰਡਿਆ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਖ਼ੁਸ਼ ਹਨ, ਹੜ੍ਹ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣਗੇ ਤੇ ਕਈਆਂ ਦੇ ਘਰ ਵੀ ਭਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਦੁੱਖ ਸਹਿਣਾ ਲਿਖਿਆ ਹੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦਾ ਵੀ ਸਨਅਤੀਕਰਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਸਾਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨਵੇਂ ਤਜਰਬੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਇੱਥੇ ਕਣਕ-ਝੋਨਾ ਹੀ ਮੁੱਖ ਫਸਲੀ ਚੱਕਰ ਹੈ ਤੇ ਖੇਤੀ ਦਾ ਮੁਕੰਮਲ ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਧ ਝਾੜ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਤੇ ਹਰੇ ਇਨਕਲਾਬ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਬਦਲਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਘਰ ਹੀ ਪੱਕੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੱਕੀ ਸੜਕ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੋਰ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਪਰ ਪਿਛਲੀ ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਤੋਂ ਇੱਕੋ ਹੀ ਫਸਲ ਚੱਕਰ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਲਾਗਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਉਸੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਪਜ ਦਾ ਮੁੱਲ ਨਹੀਂ ਵੱਧ ਸਕਿਆ। ਇੰਝ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਆਮਦਨ ਹਰ ਸਾਲ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਸਲ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਵਿਹਲ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਵਿਹਲ ਨੂੰ ਆਹਰੇ ਲਾਉਣ ਲਈ ਖੇਤੀ ਸਹਾਇਕ ਧੰਦਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡੇਅਰੀ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਸ਼ਤ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁੱਕਵਾਂ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਘੱਟ ਮੁੱਲ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਮੁੜ ਰਹੇ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹਵੇ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਉਪਜ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਹੋਵੇ ਤੇ ਉਸਦੀ ਵਾਜਬ ਮੁੱਲ ਉੱਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਈ ਮਹਿਕਮੇ ਅਤੇ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵਧ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਆਪੋ ਵਿੱਚ ਹਲਕੇ ਵੰਡਕੇ ਉਪਜ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਕੇ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਪਦਾਰਥੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਾਇਆ ਕਲਪ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਨੇਕ ਇਰਾਦੇ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਬਿਨਾਂ ਹੱਥ ਗਰਮ ਕੀਤਿਆਂ ਖਰੀਦ ਹੋਣੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਸਾਡੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ, ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤਣ ਲਈ ਹੇਰਾਫੇਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈਣਗੀਆਂ ਸਗੋਂ ਲੋਕ ਆਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਚੁਕਣਗੇ।

ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪ ਵੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਉੱਦਮੀ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਇਸ ਪਾਸੇ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਰਾ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਨਅਤੀ ਵਿਕਾਸ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਹੋਵੇ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸੋਚ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਅਜ਼ਾਦੀ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋਏ ਪਰ ਪੈਰ ਲੱਗਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਨੀਤੀਆਂ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ ਦਾ ਵਿਕਸਿਤ ਸੂਬਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਸਨ। ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਰੱਬੇਬੰਦੀ, ਸਿੱਧੀਆਂ ਸੜਕਾਂ, ਨਵੇਂ ਸਕੂਲ, ਕਾਲਿਜ ਅਤੇ ਨਹਿਰਾਂ ਦਾ ਜਾਲ਼ ਵਿਛਾਇਆ ਗਿਆ। ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਇਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਮੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਨੇ ਖੋਜ ਕੀਤੀ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਉਦੋਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਿਰ ਕੋਈ ਕਰਜ਼ਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕਾਰਜ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੋਂ ਲੈਕੇ ਜੀ.ਟੀ. ਰੋਡ ਦੇ ਨਾਲੋ ਨਾਲ ਫਰੀਦਾਵਾਦ ਤਕ ਛੋਟੇ ਤੇ ਦਰਮਿਆਨੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲੱਗ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੇਤੀ ਦੇ ਨਾਲੋ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਉਹ ਰੱਜਵੀਂ ਰੋਟੀ ਖਾਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਵੱਡੀਆਂ ਸਨਅਤਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਬੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਫੈਲੀ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਮਾਲਿਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ 14 ਮਹਿਕਮਿਆਂ ਦੇ ਕਰਿੰਦੇ ਕਰਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਮਹੀਨਾ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਡੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੈਂਪਲ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ ਸਗੋਂ ਆਪਣੀ ਬੋਤਲ ਭਰ ਕੇ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਮਹੀਨਾ ਨਾ ਦੇਈਏ ਤਾਂ ਚਲਾਣ ਭੁਗਤਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਵੇਗੀ ਪਰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸਨਅਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਕਲ ਪੁਆਇੰਟ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਅਧਾਰਿਤ ਛੋਟੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਲਾਏ ਜਾਣ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਦੁਕਾਨਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਲਾਗਲੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮਿਲੇਗਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਮੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਨਅਤੀ ਸਿਖਲਾਈ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਬੀਤਣ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਤਾਂ ਸਗੋਂ ਨਿਘਾਰ ਵੱਲ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਇਮਾਰਤਾਂ ਤਾਂ ਖਾਲੀ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਸਹੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲੋ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾੜ ਕੇ ਵਿਉਪਾਰਕ ਅਦਾਰੇ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਨਾ ਸੂਬੇ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਹੋ ਵੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਨਅਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਈ ਜਾਵੇ ਜਿੱਥੇ ਬੰਜਰ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਥਾਂ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਹੁਣ ਕੋਈ ਮਾਨਸਾ ਤੋਂ ਆਕੇ ਲੁਧਿਆਣੇ ਕਾਰਖਾਨੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਵਸੀਲਾ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਕਾਮਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਨਅਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਧਰਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਉਹ ਹਵਾ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਪਰਦੂਸ਼ਿਤ ਨਾ ਕਰਦੀ ਹੋਵੇ।

ਡਾ. ਦਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਖੁਸ਼
ਸੰਪਰਕ: 88472-27740

ਅਮਰੀਕਾ ਵੱਲੋਂ ਥੋਪੀਆਂ ਜੰਗਾਂ

ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧੌਂਸਬਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਇਰਾਨ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਕੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਉੱਚ ਆਗੂ ਅਯਾਤੁੱਲਾ ਅਲੀ ਖ਼ਮੇਨੇਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉੱਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਿਕੋਲਸ ਮਾਦੁਰੋ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚੋਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਿੱਠੂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਕਿਊਬਾ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਘੇਰਾਬੰਦੀ, ਗਰੀਨਲੈਂਡ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘੁਰਕੀਆਂ ਮਾਰਨਾ ਆਦਿ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਹਨ। ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ, ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੇ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਬਚਾਉਣ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਜੰਗਾਂ ਮੜ੍ਹਕੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਾਂ-ਹਮਲਿਆਂ-ਘੇਰਾਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਅੱਡੋ-ਅੱਡ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨੇ, ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਧਾਤਾਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰਨੇ, ਇੱਥੋਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਲੁੱਟ, ਵਪਾਰ ਦੇ ਲਾਂਘਿਆਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਚੌਧਰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਲੰਮਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਦੀ ਚਰਚਾ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਦੇ ਕੋਝੇ ਨੈਣ-ਨਕਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਜਪਾਨੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਅਤੇ ਨਾਗਾਸਾਕੀ ਉੱਪਰ ਪਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਸੁੱਟਣਾ: ਦੂਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਹੱਥ ਕਰੋੜਾਂ ਬੇਕਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖ਼ੂਨ ਨਾਲ ਲਿੱਬੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੌਧਰੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਵੀ ਜਪਾਨ ਦੇ ਦੋ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਅਤੇ ਨਾਗਾਸਾਕੀ ਉੱਪਰ ਪਰਮਾਣੂ ਬੰਬ ਸੁੱਟ ਕੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਦਾ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜੇਤੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਜਰਮਨੀ-ਜਪਾਨ ਧੜਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਾਰ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਮਾਣੂ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 1 ਲੱਖ 70 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 2 ਲੱਖ 46 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 90 ਫੀਸਦ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਆਮ ਲੋਕ ਸਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ 6 ਅਗਸਤ 1945 ਨੂੰ ਹੀਰੋਸ਼ੀਮਾ ਸ਼ਹਿਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ 90 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ 1 ਲੱਖ 66 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਲੇ ਅਤੇ 9 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਨਾਗਾਸਾਕੀ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ 60 ਤੋਂ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਸਨ। ਕੁੱਲ ਮੌਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਅੱਧੀਆਂ ਮੌਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਪਾਨੀ ਹਿਬਾਕੁਸ਼ਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸਾਢੇ ਛੇ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਪਰਮਾਣੂ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਤਾਪ, ਚਮੜੀ ਦੇ ਮੱਚਣ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੱਟਾਂ ਕਾਰਨ ਦੋ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਕੀ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੈਂਸਰ ਫੈਲਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇਜ਼ ਰਹੀ। ਸਰੀਰਕ ਅੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਘਾਟਾਂ- ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਘੱਟ-ਵਿਕਸਿਤ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਜੰਮਦੇ ਰਹੇ।

ਕੋਰਿਆਈ ਜੰਗ (1950-1953): ਦੂਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਰਮਨੀ-ਜਪਾਨ ਦਾ ਧੜਾ ਹਾਰਿਆ ਅਤੇ ਜਪਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਜਗੀਰਦਾਰੀ-ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਲਹਿਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਫੜਿਆ। ਕੋਰਿਆਈ ਲੋਕ ਵੀ ਜਪਾਨੀ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਿਸਦੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਸਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਕੋਰੀਆ ਅੰਦਰ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹਣ ਲਈ ਦੱਖਣੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਫ਼ੌਜਾਂ ਉਤਾਰੀਆਂ। ਜੂਨ 25, 1950 ਵਿੱਚ ਸਿੰਗਮੈਨ ਰੀ ਧੜੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ ਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਗਣਰਾਜ ਉੱਤੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ ਤੇ 38ਵੇਂ ਪੈਰੇਲਲ ਉੱਤੇ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤਰਫ਼ਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇੱਥੋਂ ਹੀ ਕੋਰਿਆਈ ਜੰਗ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੋਈ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੰਬਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਚੱਲੀ (1950-1953) ਕੋਰਿਆਈ ਜੰਗ ਵਿੱਚ 40 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਈ। ਅਮਰੀਕੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਉੱਤੇ 6.35 ਲੱਖ ਟਨ ਬੰਬ ਸੁੱਟੇ ਗਏ ਜੋ ਕਿ ਦੂਜੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਸਮੇਂ ਪੂਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਬੰਬਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੀ। ਇਹ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੋਈ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਮਝੌਤਾ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਰੋਕਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ। ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਦੱਖਣੀ ਤੇ ਉੱਤਰੀ ਕੋਰੀਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜੰਗ ਹਾਲੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਵੀਅਤਨਾਮ ਜੰਗ (1955-75): ਅਮਰੀਕੀ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਖਿੱਤੇ 'ਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਉੱਪਰੋਂ ਇਹ ਸਾਰਾ ਖਿੱਤਾ ਰਬੜ, ਟੀਨ, ਟੰਗਸਟੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਧਾਤਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਖਿੱਤੇ 'ਚ ਪਿੱਠੂ ਸਰਕਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧਾਤਾਂ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਕਾਬਜ਼ ਹੋਣਾ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ਿਆਈ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਤੋਂ ਚੀਨ ਸਮੇਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰਫਲ ਵਿੱਚ ਲਾਲ ਝੰਡਾ ਉੱਚਾ ਲਹਿਰਾਉਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀਅਤਨਾਮ ਸਮੇਤ ਲਾਓਸ, ਕੰਬੋਡੀਆ ਆਦਿ ਮੁਲਕਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਫੈਲ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਜਵਾਦ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ਦਾ ਮਤਲਬ ਪੂਰੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯੂਰਪੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਬਿਸਤਰੇ ਗੋਲ ਕਰਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਮੁਨਾਫੇ 'ਤੇ ਸੱਟ ਵੱਜਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ 1945 ਤੋਂ ਹੀ ਫਰਾਂਸ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਵੀਅਤਨਾਮ 'ਚ ਤਖ਼ਤਾਪਲਟ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਵਰ੍ਹੇ ਚੱਲੀ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ 25 ਤੋਂ 30 ਲੱਖ ਵੀਅਤਨਾਮੀ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਧਰਤੀ ਬਚਾਉਂਦਿਆਂ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ। 58000 ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਪਾਹੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਗਵਾਈ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਆਧੁਨਿਕ ਹਥਿਆਰਾਂ ਸਮੇਤ ਰਸਾਇਣੀ ਬੰਬ/ਹਥਿਆਰ ਜਿਵੇਂ ਏਜੰਟ ਓਰੇਂਜ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੋਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਵੀਅਤਨਾਮੀ ਕੁਹਾੜੀਆਂ, ਕਹੀਆਂ, ਲੱਕੜ ਦੇ ਦਸਤਿਆਂ ਆਦਿ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਰਾਕ ਜੰਗ (2003-2011): 19 ਮਾਰਚ 2003 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਇਰਾਕ ਦੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਹੱਲਾ ਬੋਲਿਆ। ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿੱਚ ਸੱਦਾਮ ਦਾ ਨਾਂ ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਤੇ 9/11 ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਝੂਠ ਨਾ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਬੁਸ਼ ਤੇ ਬਲੇਅਰ ਦੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ 'ਮਾਰੂ ਹਥਿਆਰਾਂ' ਦਾ ਰੌਲਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਰਾਕ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦ ਸੰਸਾਰ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਗਰਦਾਨ ਕੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਰਾਕ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਫ਼ੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਉੱਥੇ ਜਮਹੂਰੀ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਮਗਰੋਂ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਇੱਕ ਪਿੱਠੂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਢਾਂਚਾ ਕਾਇਮ ਕਰਕੇ ਆਰਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਰਾਕ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੀਲੇ ਲੁੱਟਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੱਥ ਦੇ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਆਰਜ਼ੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ 'ਪਾੜੋ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ' ਦੀ ਨੀਤੀ ਤਹਿਤ ਇਰਾਕ ਵਿੱਚ ਫਿਰਕਾਵਾਰ ਵੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਇਰਾਕ ਨੂੰ ਲੰਬੀ ਘਰੇਲੂ ਜੰਗ ਵੱਲ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ। ਚਿੱਟੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਜਿਹੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਥਿਆਰ ਤੱਕ ਵਰਤੇ ਗਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੱਖਾਂ ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਇਰਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰਿਆ। ਜਮਹੂਰੀਅਤ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਜਿਹੇ ਭਰਮਾਊ ਸ਼ਬਦਾਂ ਪਿੱਛੇ ਇਰਾਕ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਚੌਧਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣਾ, ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਪੰਜਵੇਂ ਵੱਡੇ ਤੇਲ ਸਰੋਤਾਂ ਉੱਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਯੁੱਧਨੀਤਕ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਅੰਦਰ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਚੌਧਰ ਸਥਾਪਤੀ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਰਾਕ ਵਿੱਚ ਦਸ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੇਕਸੂਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, 90 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ, ਇਰਾਕ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਆਲ-ਜੰਜਾਲ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਤਬਾਹੀ, ਇੱਕ-ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗ਼ਰੀਬੀ ਦਰ ਤੇ ਅਥਾਹ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਛੱਡੀ। ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਨੇ ਇਸੇ ਤਬਾਹੀ-ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਢਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ।

ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਦੀ ਜੰਗ (2001-2021): 9/11 ਹਮਲੇ ਨੂੰ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾ ਕੇ ਅਲ-ਕਾਇਦਾ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਅੰਦਰ ਜੰਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਅਸਲ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਕੇਂਦਰੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਗੋਲਿਕ-ਰਾਜਨੀਤਕ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਪਿੱਠੂ ਹਕੂਮਤ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀਆਂ ਗੈਸ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। 20 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਚੱਲੀ ਇਸ ਜੰਗ ਵਿੱਚ 46000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੌਤਾਂ ਹੋਈਆਂ ਦੱਸੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਕਈ ਮਾਹਿਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਅਸਲ ਗਿਣਤੀ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਲੜਾਕਿਆਂ ਸਮੇਤ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 1 ਲੱਖ 70000 ਤੋਂ ਵੀ ਟੱਪ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ 2021 ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਲਗਭਗ 26 ਲੱਖ ਸੀ ਜਦਕਿ 40 ਲੱਖ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆਏ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਲੜਿਆ ਅਤੇ 2021 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਭੱਜਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ। ਇਹ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ 'ਤੇ ਥੋਪੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਗਵਾਉਣੀਆਂ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਲੀਬੀਆ, ਪਨਾਮਾ, ਚਿੱਲੀ, ਯਮਨ, ਗੁਆਟੇਮਾਲਾ, ਕਿਊਬਾ, ਸੀਰੀਆ ਆਦਿ ਸਮੇਤ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜੀਆਂ ਦੇ ਕੁਕਰਮਾਂ ਦਾ ਲੰਮਾ ਇਤਿਹਾਸ ਹੈ। 1950 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਥਿਕ ਮੁਨਾਫਿਆਂ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਚੌਧਰ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੰਗਾਂ ਜਾਂ ਹਮਲਿਆਂ, ਹਵਾਈ ਹਮਲਿਆਂ, ਤਖ਼ਤਾਪਲਟ, ਫ਼ੌਜੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰਨ ਆਦਿ ਦਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਚੌਧਰੀ ਬਣ ਕੇ ਉੱਭਰਿਆ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਅੱਡੋ-ਅੱਡ ਖਿੱਤਿਆਂ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਿਆਂ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਵੰਡ, ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਹੜੱਪਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜੰਗਾਂ ਜਾਂ ਜੰਗੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਝੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਖਾਸ ਰਿਪੋਰਟ

ਰਾਤਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ

ਇਹ ਸੁਣਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਰਿਲੈਕਸ ਕਰਨ ਲਈ ਫਨੀ ਮੀਮਜ਼ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਦਤ ਤੁਹਾਡੀ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਨੀਂਦ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਆਓ ਸਮਝੀਏ ਕਿ ਰਾਤ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿੱਚ 'ਡੂਮ-ਸਕ੍ਰੋਲਿੰਗ' ਕਰਨਾ ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਂਦ ਕਿਵੇਂ ਖਰਾਬ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨੀਂਦ ਉੱਡਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ:

ਬਲੂ ਲਾਈਟ ਦਾ ਖੇਡ: ਸਾਡਾ ਸਰੀਰ ਇੱਕ ਬਾਇਓਲੋਜੀਕਲ ਘੜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਡਾ ਦਿਮਾਗ ਮੇਲਾਟੋਨਿਨ ਹਾਰਮੋਨ ਰਿਲੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਸਿਗਨਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੌਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਪਰ ਫ਼ੋਨ ਦੀ ਬਲੂ ਲਾਈਟ ਇਸ ਸਿਗਨਲ ਨੂੰ ਡਿਸਟਰਬ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨੀਂਦ ਗਾਇਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦਿਮਾਗ ਅਲਰਟ ਮੋਡ 'ਤੇ: ਨੀਂਦ ਲਈ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਭੜਕਾਊ ਵੀਡੀਓ, ਸਿਆਸੀ ਬਹਿਸ ਜਾਂ ਦੁਖਦਾਈ ਖ਼ਬਰਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਦਿਮਾਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਲੈਕਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਪਾਉਂਦਾ।

ਤਣਾਅ ਅਤੇ ਕੋਰਟੀਸੋਲ ਦਾ ਵਧਣਾ: ਨੈਗੇਟਿਵ ਕੰਟੈਂਟ ਦੇਖਣ ਨਾਲ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕੋਰਟੀਸੋਲ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨੀਂਦ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਵੇਰੇ ਉੱਠਣ 'ਤੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਥਕਾਵਟ ਵੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਡੂਮ-ਸਕ੍ਰੋਲਿੰਗ ਦੀ ਆਦਤ ਕਿਵੇਂ ਛੱਡੀਏ?

ਡਿਜੀਟਲ ਕਰਫਿਊ: ਸੌਣ ਤੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 1 ਘੰਟਾ ਪਹਿਲਾਂ ਫ਼ੋਨ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿਓ।

ਪੁਰਾਣਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਓ: ਅਲਾਰਮ ਲਈ ਫ਼ੋਨ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਸਧਾਰਨ ਅਲਾਰਮ ਘੜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।

ਨਾਈਟ ਮੋਡ: ਜੇਕਰ ਫ਼ੋਨ ਚਲਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਬਲੂ ਲਾਈਟ ਫਿਲਟਰ ਜਾਂ ਨਾਈਟ ਮੋਡ ਚਾਲੂ ਰੱਖੋ।

ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਸਬੰਧੀ ਦੂਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਕਿਉਂ?

ਬਘੇਲ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

2027 ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਾਰਨ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਫਿਰ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਮਹਿਜ਼ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਸਟੇਟ ਦੀ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਨਾਕਾਮੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੌੜਾ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਉਹ ਜੁਝਾਰੂ ਸਿੰਘ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੌਮੀ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ 20-30 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮਾਂ ਕੈਦ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿੱਖ ਸਿਆਸਤ ਲਈ ਚੋਣ ਮੁੱਦੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇੱਕ ਲੋਕਤੰਤਰਿਕ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦੇਸ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂ, ਸਮਾਨਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਨਾਲ ਮੇਲ ਕੇ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਵਾਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਗਜ਼ੀ ਦਾਅਵੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇਹਨ। ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਮਸਲਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਸੌਟੀ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਤਿੰਨੋਂ ਰੰਗ ਸਾਫ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਢਾਹੇ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਖ਼ਤ 'ਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਫਿਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ 'ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਹੋਵੇ, ਨਿਆਂ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਡ ਹਨ, ਜਦੋਂਕਿ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਂ ਭਾਵਨਾਤਮਕ ਸ਼ਰਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਖੁੰਢਾ ਹੋਣ ਦੇ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਤ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਸਮੇਂ ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਸਮਝ ਪੈਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਦੋ-ਦੋ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕੱਟ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਆਰ.ਪੀ. ਸਿੰਘ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਕਿ 'ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗਣ ਨਾਲ ਰਿਹਾਈ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ', ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਇਹ ਬਿਆਨ ਲੋਭ-ਲਾਲਸਾ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਸੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਆਰਟੀਕਲ 14 ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਰਾਬਰ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਆਰਟੀਕਲ 21 ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਆਰਟੀਕਲ 72 ਅਤੇ 161 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ੀ ਜਾਂ ਸਜ਼ਾ ਘਟਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਰਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਈ ਫੈਸਲੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਮਰ ਕੈਦ ਕੱਟ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮਾਪਦੰਡ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਵਿਹਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਪਛਤਾਵਾ ਜਤਾਉਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਕੈਦੀ 30-35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਸਮਾਂ ਵੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਹੱਤਿਆ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਈ ਮਿਲ ਚੁੱਕੀ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਨਾ ਕਿ ਕੋਈ ਵਾਧੂ ਸ਼ਰਤ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਰਹੂਮ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 20 ਦਸੰਬਰ 1978 ਨੂੰ ਮਰਹੂਮ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਭੋਲਾ ਨਾਥ ਪਾਂਡੇ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰ ਪਾਂਡੇ ਨੇ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ (93-410) ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ ਕਿ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਣ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰੰਤੂ 1980 ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣੀ, ਤਾਂ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੇਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੇ ਕੇ ਵੀ ਨਿਵਾਜਿਆ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਜਹਾਜ਼ ਅਗਵਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਲਾਵਤਨ ਰਹਿ ਕੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਗਏ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਕੱਟਣੀਆਂ ਪਈਆਂ, ਉੱਥੇ ਹੁਣ ਬੁਢਾਪੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਲਝਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਾਰੀਆਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਇਹੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ ਹਰ ਜਗ੍ਹਾ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡੇਰਾ ਸਿਰਸਾ ਮੁਖੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਇਸੇ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਗੰਭੀਰ ਜ਼ੁਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪੈਰੋਲ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਵੀ ਪੈਰੋਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੁਝ ਘੰਟਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਸ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਲਈ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਿੱਖ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਹਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਨਾਅਰਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਆਗੂ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਆਸੀ ਲਾਭ ਲਈ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਠੋਸ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਰਣਨੀਤਿਕ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਲੜੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਧਿਰਾਂ, ਸਭ ਨੇ ਇਸ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਮੁਫ਼ਾਦ ਲਈ ਵਰਤਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਕੋਈ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਇਹ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ, ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਕੌਮ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇ।

ਕੇਂਦਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇੱਕ ਕਾਰਨ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਆਪਸੀ ਧੜੇਬੰਦੀ, ਨਿੱਜੀ ਵਿਰੋਧ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਟਕਰਾਅ ਨੇ ਕੌਮ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਕੌਮ ਅੰਦਰੋਂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਬਾਹਰੀ ਤਾਕਤਾਂ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਵੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ; ਜਵਾਨੀ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵੱਲ ਕੂਚ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਰਹਿ ਗਈ ਜਵਾਨੀ ਨੂੰ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਨਸ਼ਿਆਂ ਵੱਲ ਧੱਕਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਨਾਲ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗਾ। ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੀ ਪਾਟੋਧਾੜ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਇੱਕਜੁੱਟਤਾ ਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਾਟੋ-ਕਲੇਸ਼ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਂਝੀ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਦਿਸ਼ਾ ਮਿਲੀ ਹੈ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੇ ਨਵੇਂ ਦਿਸਹੱਦੇ ਸਿਰਜੇ ਹਨ। 2018 ਦਾ 'ਬਰਗਾੜੀ ਇਨਸਾਫ਼ ਮੋਰਚਾ' ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਕਬੂਲਿਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਗੋਡਿਆਂ ਭਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਕੌਮ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਰਹੀ ਕਿ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਬਚਨਾਂ 'ਤੇ ਪਹਿਰਾ ਨਾ ਦੇ ਸਕੀ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗ਼ਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬੰਦੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੌਮ ਦੀ ਅਸਲੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਪਰਖ ਹੈ। ਜੇ ਕੌਮ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੜੇਗੀ ਤਾਂ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਚੰਗੇ ਆਉਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਕੌਮ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਬੁਰਕੀ ਦੀ ਝਾਕ ਛੱਡ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਨਾ ਹੀ ਰਾਜ ਸੱਤਾ ਦੂਰ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਲਟਕਦੇ ਮਸਲੇ। ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ ਮਸ਼ਰੂਫ਼ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਕੌਮੀ ਯੋਧਿਆਂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਹਿੱਤਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਇਮਾਨਦਾਰ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸੁਮੱਤ ਬਖਸ਼ੇ।

AMAR MUSIC ACADEMY
INDIAN CLASSICAL LIGHT MUSIC, GURMAT SANGEET & TABLA
ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀ ਸੰਗੀਤ, ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਤਬਲਾ ਸਿੱਖਣ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

Prof. Gurdev Singh Phull,
Prof. Amrik Singh Phull
To Learn Indian Classical, Light Music & Tabla
Free Lessons for Blind & Handicapped

604-599-4628, 778-898-5052 | 13376-80 Ave, Surrey

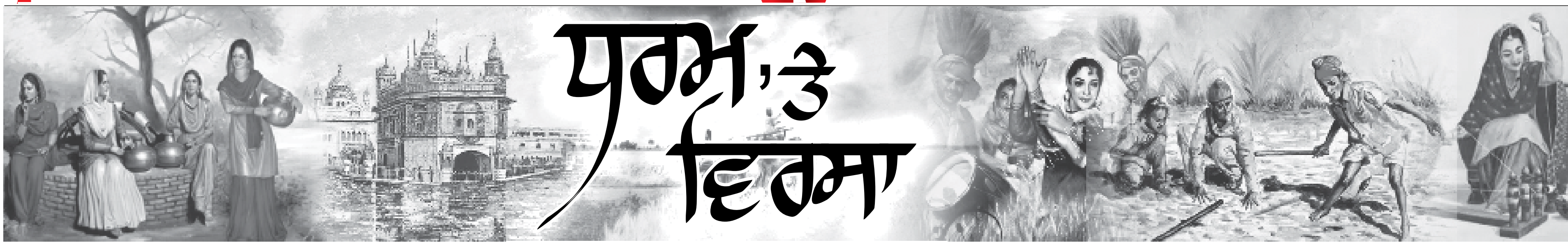

ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ ॥

ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀ ਜਿਸ ਪਵਿੱਤਰ ਪੰਕਤੀ ''ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ ॥'' ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੀਚਾਰ ਅਸੀਂ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਵਨ ਅੰਕ 661 'ਤੇ ਧਨਾਸਰੀ ਰਾਗੁ ਅੰਦਰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਉਚਾਰਨ ਕੀਤੇ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਸੁਭਾਇਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਅਰਥਾਤ 'ਰਹਾਉ' ਵਾਲਾ ਪਦਾ ਹੈ ''ਗੁਰ ਪਰਸਾਦੀ; ਪਾਇਆ ਜਾਇ ॥ ਹਰਿ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਗੈ; ਫਿਰਿ ਕਾਲੁ ਨ ਖਾਇ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੬੬੧) ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਜਦੋਂ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਚਿਤ, ਸੁਰਤ ਹਰੀ ਨਾਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਫਿਰ ਉਹ ਆਤਮਿਕ ਮੌਤ ਨਹੀਂ ਮਰਦਾ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਮੌਤ ਦਾ ਵੀ ਡਰ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਜਗਤ ਦੇ ਆਰੰਭ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਅੰਦਰ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਚਾਰ ਚਲਦੀ ਆਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਦਾ ਦੁਖੀ-ਸੁਖੀ, ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਤਥਾ ਰੋਗੀ ਅਰੋਗੀ ਹੋਣਾ; ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦੇ ਵੱਸ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਤਾਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਕਠਪੁਤਲੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ, ਰਾਣੀ ਤੇ ਦਾਸੀ, ਸੁਚੱਜੀ-ਕੁਚੱਜੀ ਹੋਣਾ; ਆਪਣੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਪਰਮਾਤਮਾ ਪ੍ਰਭੂ ਨਚਾਵਣਹਾਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਨਿਰਾ ਕਹਿੰਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ । ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਲੋਕ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਥਾਂ ਸੱਚੇ ਹੁੰਦੇ ਵੀ ਵਾਸਤਵਿਕਤਾ ਭਾਵ ਅਸਲੀਅਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਮੂਰਤੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦੇ ਅਥਵਾ ਉਹ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਉਘਾੜਨ ਲਈ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੀ ਪੱਖਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੋੜਤਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਪੱਖੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਤੋਂ ਦੋ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਰ ਗੱਲ ਦਾ ਕਰਤਾ ਮਨੁੱਖ ਆਪ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੰਕਾਰ ਦਾ ਵਾਸਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਲੋਕ ਜੋ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ''ਜਿਉ ਨਚਾਏ ਤਿਉ ਤਿਉ ਨਚਨਿ ..॥'' (ਮਹਲਾ ੫/੧੦੨੦) ਉਹ ਆਲਸੀ ਤੇ ਵਿਹਲੜ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਥਾਂ ਜਿਹੜੇ ਮਨੁੱਖ ਆਪ ਕਰਤਾ ਬਣ ਬੈਠੇ। ਉਹ ਕਰਤੇ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਮਾਇਆ ਵਿੱਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋ ਗਏ ਤਥਾ ਪਰਮੇਸ਼ਰ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਕੇ ਬੁਰਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਲੋਕ ਸੰਸਾਰ ਤੋਂ ਪਰੇ ਉੱਠ ''ਹੋਇ ਅਤੀਤੁ ਗ੍ਰਿਹਸਤਿ ਤਜਿ; ਫਿਰਿ ਉਨਹੂ ਕੇ ਘਰਿ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈ।'' ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ (ਵਾਰ ੧ ਪਉੜੀ ੪੦) ਭਾਵ ਭਿਖਾਰੀਆਂ ਵਾਲਾ ਜੀਵਨ ਜੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਇੰਨਾ ਦੋਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਤੋਂ ਤੀਜੀ ਧਾਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ। ਤੀਸਰੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਲ, ਬੁੱਧੀ, ਧਨ ਭਾਵ ਆਪਣੇ ਸੁੱਖ ਅਤੇ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਫਲ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਆਪਣੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਆਪਣੀ ਗਰੀਬੀ, ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ, ਉਸ ਨਿਰੰਕਾਰ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਠਹਿਰਾ ਦਿੱਤਾ।

ਸਮਾਜ ਲਈ ਇਹ ਤਿੰਨੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਖਤਰਨਾਕ ਸਿੱਧ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਾ ਹੀ ਸਵਾਰਥ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਅਹੰਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਲੱਤ 'ਤੇ ਲੱਤ ਧਰ ਵਿਹਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਰੱਬ ਪੂਜਕਾਂ ਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਜੋ ਹਰ ਨੇਕ ਕੰਮ ਦਾ ਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਤਾਉਣ ਪਰ ਬੁਰੇ ਕੰਮ ਲਈ ਦੂਸਰੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ। ਗੁਰੂ ਵਾਕ ਹੈ ''ਆਸਕੁ ਏਹੁ ਨ ਆਖੀਐ; ਜਿ ਲੇਖੈ ਵਰਤੈ ਸੋਇ ॥'' (ਆਸਾ ਕੀ ਵਾਰ/ਮਹਲਾ ੨/੪੭੪)

ਗੀਤਾ ਵਿੱਚ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਲਈ ਪੰਜ ਸਿਧਾਂਤ ਦਰਜ ਹਨ (1) ਕਰਤਾ (2) ਕਰਣ (3) ਆਧਾਰ (ਜਿਵੇਂ ਹਲ ਆਦਿ) (4) ਚੇਸ਼ਟਾ ਭਾਵ ਇੱਛਾ, ਲਗਨ, ਮਿਹਨਤ, ਗਿਆਨ (5) ਦੈਵ ਸ਼ਕਤੀ ਕੁਦਰਤਿ । ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸੋਰਠਿ ਰਾਗ ਅੰਦਰ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ''ਮਨੁ ਹਾਲੀ, ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ; ਸਰਮੁ ਪਾਣੀ, ਤਨੁ ਖੇਤੁ ॥ ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਸੁਹਾਗਾ; ਰਖੁ ਗਰੀਬੀ ਵੇਸੁ ॥ ਭਾਉ ਕਰਮ ਕਰਿ ਜੰਮਸੀ; ਸੇ ਘਰ ਭਾਗਠ ਦੇਖੁ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੫੯੫) ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਭਾਉ ਜਾਂ ਪ੍ਰੇਮ ਰੂਪੀ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿੱਚ ਤਨ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਤਥਾ ਸ਼ਰਮੁ (ਮਿਹਨਤ) ਸੰਤੋਖ ਗਰੀਬੀ ਆਦਿ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣਾ ਨੂੰ ਵਸੀਲਾ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਥੇ ''ਨਾਨਕ ! ਵੇਖੈ ਨਦਰਿ ਕਰਿ; ਚੜੈ ਚਵਗਣ ਵੰਨੁ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੫੯੬) ਵਚਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਿਹਰ, ਕਿਰਪਾ, ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸਿਧੀ ਜਾਂ ਸਫਲਤਾ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਹਰ ਕਾਰਜ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਕਰਮ ਭਾਵ ਪੁਰਸ਼ਾਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਨਦਰਿ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਈਸ਼ਵਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਹਾਇਕ ਲਈ ਦਿਲੋਂ ਪੁਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਮਤਿ ਨੇ ਜਿੱਥੇ ਸਾਨੂੰ ''ਜੀਅ ਕੀ ਬਿਰਥਾ ਹੋਇ; ਸੁ ਗੁਰ ਪਹਿ ਅਰਦਾਸਿ ਕਰਿ ॥'' (ਮਹਲਾ ੫/੫੧੯) ਰਾਹੀਂ ਗੁਰੂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਸਿਖਾਇਆ ਉੱਥੇ ''ਆਗਾਹਾ ਕੂ ਤ੍ਰਾਘਿ.. ॥ (ਮਹਲਾ ੫/੧੦੯੬), ਉਦਮੁ ਕਰੇਦਿਆ ਜੀਉ ਤੂੰ; ਕਮਾਵਦਿਆ ਸੁਖ ਭੁੰਚੁ ॥ ਧਿਆਇਦਿਆ ਤੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਮਿਲੁ; ਨਾਨਕ ! ਉਤਰੀ ਚਿੰਤ ॥'' (ਮਹਲਾ ੫/੫੨੨) ਵਰਗੀ ਵਡਮੁੱਲੀ ਸਿੱਖਿਆ ਬਖ਼ਸ਼ੀ ਹੈ ਭਾਵ ਕਿ ਇਸ ਬਿਖਮ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਸੁੱਖ ਫਲ ਜਾਂ ਪਿਰਮ ਰਸ ਨੂੰ ਚੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ 28ਵੀਂ ਵਾਰ ਦੀ 17ਵੀਂ ਪਉੜੀ ਰਾਹੀਂ ਸਾਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਰਲੇ ਮਨੁੱਖ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਪਤੰਗੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਹੋਣ ਲਈ ਮਰ ਮਿਟਣ। ਮਿਰਗ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦ ਸੁਰਤ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਭਵਰੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਰਪਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਮੱਛੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਸੱਚੇ ਸੇਵਕ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਜਨਮ ਤੋਂ ਮਰਨ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਭੈ ਵਿੱਚ ਜੀਵਦੇ ਹੋਇ ਆਪਾ ਭਾਵ ਮਿਟਾ ਕੇ ''ਸੋ ਜੀਵਿਆ; ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੧੪੨) ਪਦਵੀ ਹਾਸਲ

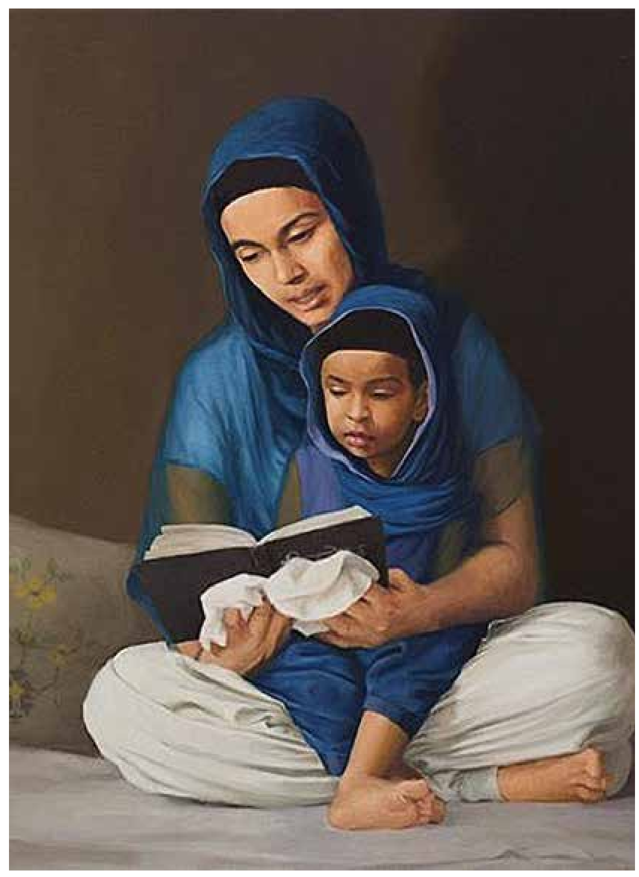

ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਥਨ ਹੈ :

ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ; ਦਰਸਨ ਜੋਤਿ ਪਤੰਗ ਮਿਲੰਦੇ।
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ; ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ ਹੋਇ ਮਿਰਗ ਮਰੰਦੇ।
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ; ਚਰਣ ਕਵਲ ਹੁਇ ਭਵਰ ਵਸੰਦੇ।
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ; ਪਿਰਮ ਸਨੇਹੀ ਮੀਨ ਤਰੰਦੇ।
ਤੇ ਵਿਰਲੇ ਸੈਂਸਾਰ ਵਿਚਿ; ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਸੇਵ ਕਰੰਦੇ।
ਭੈ ਵਿਚਿ ਜੰਮਨਿ ਭੈ ਰਹਨਿ; ਭੈ ਵਿਚਿ ਮਰਿ ਗੁਰੁ ਸਿਖ ਜੀਵੰਦੇ।
ਗੁਰਮੁਖ ਸੁਖ ਫਲੁ ਪਿਰਮੁ ਚਖੰਦੇ ॥੧੭॥
(ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ/ਵਾਰ ੨੮ ਪਉੜੀ ੧੭)

ਗੁਰਬਾਣੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥਾਂ ਲਿਖਣਾ ''ਦਦੈ; ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਊ ਕਿਸੈ; ਦੋਸੁ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ ॥ (ਪਟੀ/ਮਹਲਾ ੧/੪੩੩), ਨਾਰਾਇਣ ਨਿੰਦਸਿ ਕਾਇ ਭੂਲੀ ਗਵਾਰੀ ॥ ਦੁਕ੍ਰਿਤੁ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਥਾਰੋ ਕਰਮੁ ਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥'' (ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ/੬੯੫) ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਇਹ ''ਆਪਣਾ ਲਾਇਆ ਪਿਰਮੁ ਨ ਲਗਈ; ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ ॥ ਏਹੁ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਲਾ ਖਸਮ ਕਾ; ਜੈ ਭਾਵੈ ਤੈ ਦੇਇ ॥'' (ਮਹਲਾ ੩/੧੩੭੮) ਦੋ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਕੇਵਲ ਸਥਾਨ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਕੇ ਹੈ ''ਦੋਸੁ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ ॥ (ਮਹਲਾ ੧/੪੩੩), ਦੁਕ੍ਰਿਤੁ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਥਾਰੋ ਕਰਮੁ ਰੀ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥'' (ਭਗਤ ਤ੍ਰਿਲੋਚਨ/੬੯੫) ਵਚਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭੁੱਲੜ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਨ,

ਗਿਆਨੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਸਫਲਤਾ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਤੀ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਦੀ ਥਾਂ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਨਿੰਦਣ ਲੱਗਣ ਪੈਂਦੇ ਹ, ਪਰ ਦੂਸਰਾ ਪੱਖ ''ਏਹੁ ਪਿਰਮੁ ਪਿਆਲਾ ਖਸਮ ਕਾ'' ਵਾਲਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭੂ ਪਿਆਰੇ ਵੱਲੋਂ ਹੈ, ਜੋ ਮਾਲਕ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਪਾ ਕੇ ਹੰਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸਗੋਂ ਨਿਮਰਤਾ ਵਿੱਚ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਜੋ ਮੇਰਾ ਪਿਆਰ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਮੇਰੀ ਖੂਬੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਭ; ਗੁਰੂ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕਾ ਹੈ ਬਸ ਇਸੇ ਆਸ਼ੇ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਫੁਰਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ''ਬਾਬਾ ! ਜਿਸੁ ਤੂ ਦੇਹਿ; ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ ॥ ਪਾਵੈ ਤ ਸੋ ਜਨੁ ਦੇਹਿ ਜਿਸ ਨੋ; ਹੋਰਿ ਕਿਆ ਕਰਹਿ ਵੇਚਾਰਿਆ ?॥'' (ਅਨੰਦ/ਮਹਲਾ ੩/੯੧੮)

ਗੁਰੂ ਸਿੱਖਿਆ 'ਤੇ ਤੁਰ ਕੇ ਜੋ ਆਪਾ ਸਵਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇ ਤੇਰੀ ਮਿਹਰ ਨ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਰਮਾਂ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਭਟਕਣਾ ਵਿੱਚ ਫਿਰਨਾ ਸੀ ਹੇ ਦਾਤਾ ! ਤੇਰਾ ਲੱਖ-ਲੱਖ ਸ਼ੁਕਰ ਹੈ। ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਨਦਰਿ ਕਰਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਂ ''ਕੀਟਾ ਅੰਦਰਿ ਕੀਟੁ ਕਰਿ; ਦੋਸੀ ਦੋਸੁ ਧਰੇ ॥'' (ਜਪੁ) ਵਚਨਾਂ ਵਾਲੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਇਆ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਉਸ ਦੇ ਪੰਜ ਲਾਡਲੇ ਵਿਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਦੰਦਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਰਹੇ ਹਨ ''ਮਾਇਆ ਮਮਤਾ ਮੋਹਣੀ; ਜਿਨਿ ਵਿਣੁ ਦੰਤਾ ਜਗੁ ਖਾਇਆ ॥'' (ਮਹਲਾ ੩/੬੪੪)

ਕਿਤੇ ਕਾਮ ਆਪਣੀ ਸੋਹਣੀ ਸੂਰਤ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੁੱਕਲ 'ਚ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਤੇ ਕ੍ਰੋਧ ਸਾਡੇ ਅੰਦਰ ਚੰਡਾਲ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ; ਇਉਂ ਹੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਡਾ ਰੱਤ ਪੀਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ''ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਾਇਆ ਕਉ ਗਾਲੈ ॥ ਜਿਉ ਕੰਚਨ ਸੋਹਾਗਾ ਢਾਲੈ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੯੩੨) ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਿਕਾਰ ਕੇਵਲ ਸਰੀਰਕ ਸੱਤਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮੁਕਾਂਦੇ ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਵੀ ਦੇਂਦੇ ਹਨ। ਜੋਗੀ, ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੰਗਮ, ਰਾਜੇ, ਮਹਾਰਾਜੇ, ਰੰਕ ਆਦਿਕ ਕੋਈ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਿਆ ''ਜੋਗੀ ਜੰਗਮ ਅਰੁ ਸੰਨਿਆਸ ॥ ਸਭ ਹੀ ਪਰਿ ਡਾਰੀ ਇਹ ਫਾਸ ॥'' (ਮਹਲਾ ੯/੧੧੮੬)

ਕ੍ਰੋਧੀ ਮਨੁੱਖ ਨਿਗੁਣੀ ਜਿਹੀ ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਮਹਾਂ ਭਾਰਤ ਮਚਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਚੱਕਰ ਲਗਾਉਂਦਾ ਧੱਕੇ ਖਾਂਦਾ, ਧਨ ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਦਾ ਫਿਰਦਾ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਗੁਰਬਾਣੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਬਖ਼ਸ਼ਦੀ ਹੈ ''ਓਨਾ ਪਾਸਿ ਦੁਆਸਿ ਨ ਭਿਟੀਐ; ਜਿਨ ਅੰਤਰਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲ ॥'' (ਮਹਲਾ ੪/੪੦)

ਲੋਕ ਲਾਜ ਵਿੱਚ ਬੰਦਾ; ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਮਾਤਰ ਯਤਨ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੋਹ ਤੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਿਆ; ਜਿਧਰ ਦੇਖੋ ''ਸਭ ਹੀ ਪਰਿ ਡਾਰੀ ਇਹ ਫਾਸ ॥'' (ਮਹਲਾ ੯/੧੧੮੬) ਪਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਬਸ ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ''ਏਤੁ ਮੋਹਿ ('ਚ), ਡੂਬਾ ਸੰਸਾਰੁ ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਈ ਉਤਰੈ ਪਾਰਿ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੩੫੬) ਸਤਿਗੁਰ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਤਾਂ ਸਮੁੱਚੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਹੈ ''ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਪਰੀਤਿ ਸੁਆਦ ॥ ਸਭਾ ਕਾਲਖ ਦਾਗਾ ਦਾਗ ॥ ਦਾਗ ਦੋਸ ਮੁਹਿ ਚਲਿਆ ਲਾਇ ॥ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣ ਨਾਹੀ ਜਾਇ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੬੬੨) ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਗੁਰਮੁਖ ਜਨ ''ਮਾਨ ਮੋਹ ਅਰੁ ਲੋਭ ਵਿਕਾਰਾ; ਬੀਓ ਚੀਤਿ ਨ ਘਾਲਿਓ ॥ ਨਾਮ ਰਤਨੁ ਗੁਣਾ ਹਰਿ ਬਣਜੇ; ਲਾਦਿ ਵਖਰੁ ਲੈ ਚਾਲਿਓ ॥'' (ਮਹਲਾ ੫/੧੦੦੦) ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸਫਲ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਉ ਕੂਕਰੁ ਹਰਕਾਇਆ; ਧਾਵੈ ਦਹ ਦਿਸ ਜਾਇ ॥ ਲੋਭੀ ਜੰਤੁ ਨ ਜਾਣਈ; ਭਖੁ ਅਭਖੁ ਸਭ ਖਾਇ ॥ (ਮਹਲਾ ੫/੫੦) ਕਹਿ ਕੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਲੋਭੀ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ''ਲੋਭੀ ਕਾ ਵੇਸਾਹੁ ਨ ਕੀਜੈ; ਜੇ ਕਾ ਪਾਰਿ ਵਸਾਇ ॥ ਅੰਤਿ ਕਾਲਿ ਤਿਥੈ ਧੁਹੈ; ਜਿਥੈ ਹਥੁ ਨ ਪਾਇ ॥'' (ਮਹਲਾ ੩/੧੪੧੭) ਹੰਕਾਰ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਹੈ 'ਜਿਡਾ ਸਿਰ ਓਡੀ ਪੀੜਾ' ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਜੋਨੀਆਂ ਦੇ ਸਿਕਦਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਹੀ ਆਇਆ ਹੈ ''ਹਉਮੈ ਰੋਗੁ ਮਾਨੁਖ ਕਉ ਦੀਨਾ ॥'' (ਮਹਲਾ ੫/੧੧੪੦) ਵਚਨਾਂ ਤੋਂ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰੋਗ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਜੀਵ ਜੰਤੂ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ। ਹੰਕਾਰ ਅਜਿਹਾ ਢੀਠ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਦਾਨੀ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਜਾ ਵੜਦਾ ਹੈ। ਪਾਠਾਂ, ਵਰਤਾਂ, ਨੇਮਾਂ ਆਦਿ ਨੇਕ ਕਾਰਜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕੀਤੀ ਕਰਾਈ ਘਾਲਣਾ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ: ਨਾਵੇਂ ਪਾਤਿਸ਼ਾਹ ਜੀ ਫ਼ੁਰਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ''ਤੀਰਥ ਬਰਤ ਅਰੁ ਦਾਨ ਕਰਿ; ਮਨ ਮੈ ਧਰੈ ਗੁਮਾਨੁ ॥ ਨਾਨਕ ! ਨਿਹਫਲ ਜਾਤ ਤਿਹ; ਜਿਉ ਕੁੰਚਰ ਇਸਨਾਨੁ ॥'' (ਮਹਲਾ ੯/੧੪੨੮) ਇੰਨਾ ਕੁਝ ਜਾਣਦਿਆਂ ਵੀ ''ਹਮ ਬਡ ਕਬਿ, ਕੁਲੀਨ ਹਮ ਪੰਡਿਤ; ਹਮ ਜੋਗੀ ਸੰਨਿਆਸੀ ॥ ਗਿਆਨੀ ਗੁਨੀ ਸੂਰ ਹਮ ਦਾਤੇ; ਇਹ ਬੁਧਿ ਕਬਹਿ ਨ ਨਾਸੀ ॥'' (ਭਗਤ ਰਵਿਦਾਸ/੯੭੪) ਦੀ ਭਾਵਨਾ 'ਚ ਫਸੇ ਜੀਵਨ ਬਰਬਾਦ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਪਰਮਾਤਮਾ ਕੰਤ ਦਾ ਮਿਲਾਪ ਤਾਂ ''ਹਉਮੈ ਜਾਈ ਤਾ ਕੰਤ ਸਮਾਈ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੭੫੦) ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਜਗਿਆਸੂ ਹਾਰ ਥੱਕ ਕੇ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ''ਕਾਮ ਕ੍ਰੋਧ ਅਰੁ ਲੋਭ ਮੋਹ; ਬਿਨਸਿ ਜਾਇ ਅਹੰਮੇਵ ॥ ਨਾਨਕ ! ਪ੍ਰਭ ਸਰਣਾਗਤੀ; ਕਰਿ ਪ੍ਰਸਾਦੁ ਗੁਰਦੇਵ ॥'' (ਸੁਖਮਨੀ/ਮਹਲਾ ੫/੨੬੯) ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ''ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੬੬੧) ਦੀ ਸੋਝੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ 6ਵੀਂ ਅਸ਼ਟਪਦੀ ਵਿੱਚ 37 ਵਾਰ 'ਪ੍ਰਸਾਦਿ' ਲਫ਼ਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਸਮਝ ਲੱਗ ਸਕੇ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦਾਤੇ ਵੱਲੋਂ ਬਖ਼ਸ਼ੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਤੀਤ ਕਰਨੀ ਹੈ ਕਿ ''ਆਪਿ ਜਪਾਏ; ਜਪੈ ਸੋ ਨਾਉ ॥ ਆਪਿ ਗਾਵਾਏ; ਸੁ ਹਰਿ ਗੁਨ ਗਾਉ ॥ ਪ੍ਰਭ ਕਿਰਪਾ ਤੇ; ਹੋਇ ਪ੍ਰਗਾਸੁ ॥ ਪ੍ਰਭੂ ਦਇਆ ਤੇ; ਕਮਲ ਬਿਗਾਸੁ ॥ ਪ੍ਰਭ ਸੁਪ੍ਰਸੰਨ ਬਸੈ ਮਨਿ ਸੋਇ ॥ ਪ੍ਰਭ ਦਇਆ ਤੇ; ਮਤਿ ਊਤਮ ਹੋਇ ॥ ਸਰਬ ਨਿਧਾਨ ਪ੍ਰਭ ! ਤੇਰੀ ਮਇਆ ॥ ਆਪਹੁ ਕਛੂ ਨ ਕਿਨਹੂ ਲਇਆ ॥ ਜਿਤੁ ਜਿਤੁ ਲਾਵਹੁ; ਤਿਤੁ ਲਗਹਿ ਹਰਿ ਨਾਥ !॥ ਨਾਨਕ ! ਇਨ ਕੈ ਕਛੂ ਨ ਹਾਥ ॥੮॥੬॥'' (ਸੁਖਮਨੀ/ਮਹਲਾ ੫/੨੭੧)

ਸੋ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਨਦਰਿ, ਮਿਹਰ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਪਾ ਦਾ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਹੋਣੀ। ਸਿੱਖੀ ਆਸ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ 'ਨਦਰਿ' ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ ਕਿ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਦਇਆਲਤਾ ਨਾਲ ਯੋਗਤਾ-ਅਯੋਗਤਾ, ਪੜ੍ਹਿਆ-ਅਨਪੜ੍ਹਿਆ, ਅਮੀਰ-ਗਰੀਬ ਦਾ ਖ਼ਿਆਲ ਮਨ ਅੰਦਰ ਨਾ ਰਹੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੇ ਦਰ ਘਰ ਵਿੱਚ ''ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ; ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ ॥'' (ਜਪੁ) ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ''ਨਾਨਕ ! ਨਦਰੀ ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ ॥੨੪॥'' (ਜਪੁ) ਵਾਲਾ ਨਿਯਮ ਪੱਕਾ ਹੈ। ਉੱਥੇ ਤਾਂ ''ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ ਪਵੈ ਨੀਸਾਣੁ ॥'' (ਜਪੁ) ਭਾਵਨਾ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਸੁਭਾਅ ''ਨਾਨਕ ! ਨਦਰੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ ॥੩੮॥'' (ਜਪੁ) ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਗਿਆਸੂ ਆਪਾ ਤਿਆਗ ਉਸ ਨਾਲ ਸਾਂਝ ਪਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਮਰਨ ਕਰਦਾ ਕਰਦਾ ਉਸ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਨਿਮਰਤਾ ਸਹਿਤ ਇਹੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ''ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ ॥ ਆਤਮਾ ਦ੍ਰਵੈ ਰਹੈ; ਲਿਵ ਲਾਇ ॥'' (ਮਹਲਾ ੧/੬੬੧)

ਸਿੱਖ ਰਾਜ
ਕਿਵੇਂ ਬਣਿਆ?

ਲੇਖਕ : ਗਿ: ਸੋਹਨ ਸਿੰਘ 'ਸੀਤਲ'

ਕਿਸ਼ਤ - 72

ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ

ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸ: ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਫ਼ੌਜਦਾਰ ਥਾਪੇ। ਅਪ੍ਰੈਲ, 1764 ਈ: ਵਿਚ ਭੰਗੀ ਤੇ ਨਕਈ ਅਬਦਾਲੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਛੱਡ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਵੱਲ ਮੁੜ ਪਏ ਸਨ। ਸ: ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨਕਈ ਨੇ ਇਲਾਕਾ ਨੱਕਾ ਤੇ ਲੰਮਾ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਸ: ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੇ ਮੁਲਤਾਨ ਮੱਲਿਆ। ਏਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਭੰਗੀਆਂ ਨੇ ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਟੱਪ ਕੇ ਡੇਰਾਜਾਤ ਵੀ ਜਾ ਲੁੱਟੇ। ਉਪਰੋਂ ਮੁੜ ਕੇ ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਨੇ ਝੰਗ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਿਆਲ ਲੜ ਕੇ ਹਾਰ ਗਏ। ਸ: ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੇ ਝੰਗ, ਖੁਸ਼ਾਬ, ਚਨਿਓਟ, ਆਦਿ ਮੱਲ ਲਏ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰ ਸ: ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿੰਨ-ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਤੇ ਪਸਰੂਰ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਕਨ੍ਹਈਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ੇ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਥਾਣੇ ਬਿਠਾ ਦਿੱਤੇ।

ਸਿੱਖ ਮਿਸਲਾਂ ਦਾ ਵਧਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਪਰਗਣਾ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਤੇ ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੀਂ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ ਨੇ ਮੁਲਕ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਦੁਆਬਾ ਜਲੰਧਰ, ਡੱਲੇਵਾਲੀ ਤੇ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਮਿਸਲਾਂ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ। ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਹੌਰ ਤੇ ਜਲੰਧਰ ਛੱਡ ਕੇ, ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਤੇ ਜਮਨਾ ਦੇ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰਾ ਮੁਲਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕਾਬੂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੇ ਭੰਗੀ ਮਿਸਲ ਨੇ ਝੰਗ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਸਿਆਲ ਮੜ੍ਹ ਕੇ ਹਾਰ ਗਏ। ਸ. ਝੰਡਾ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੇ ਝੰਗ, ਖੁਸ਼ਾਬ, ਚੀਨਿਓਟ, ਆਦਿ ਮੱਲ ਮੱਲੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸ. ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੁੱਮ੍ਹ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਤਿੰਨ-ਕੁ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਹੋ ਗਿਆ।

ਗਿਰਦਵਾਰੁ ਤੋਂ ਪਹਾੜ ਦਾ ਇਲਾਕਾ

ਕਟੋਚੀਆਂ ਨੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਂਵੇਂ ਲਿਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਪਰਗਣਾ ਹਰਿਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਤੇ ਦਰਿਆ ਬਿਆਸ ਦੇ ਦੋਹੀਂ ਪਾਸੇ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ ਨੇ ਮੁਲਕ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਦੁਆਬਾ ਜਲੰਧਰ, ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੇ ਅਟਕ ਤੋਂ ਜਿਹਲਮਾਂ ਤੱਕ ਆਹਲੂਵਾਲੀ ਮਿਸਲਾਂ ਨੇ ਕਾਬੂ ਕਰ ਲਿਆ।

ਸ਼ਹਿਰ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਜਲੰਧਰ ਛੱਡ ਕੇ, ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਤੇ ਜਿਹਲਮਾਂ ਦੇ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰਾ ਮੁਲਕ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਕਾਬੂ ਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਤੇ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ

25 ਦਸੰਬਰ, 1763 ਈ. ਨੂੰ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ ਨੇ ਇਕ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਭਰਤਪੁਰ ਦੇ ਰਾਜੇ ਸੂਰਜ ਮੱਲ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਨੇ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਵਾਸਤੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਤੇ ਮਰਹੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਬੁਲਾ ਲਿਆ।

ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦਾ ਜਮਨਾ ਪਾਰ ਹਮਲਾ

ਨਵੰਬਰ, 1764 ਈ. ਵਿਚ ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਨੇ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਘੇਰ ਲਿਆ। ਉਪਰੋਂ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਵੀ ਸ. ਜੱਸਾ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂ ਦੀ ਜਥੇਦਾਰੀ ਹੇਠ ਬਾਰੀ ਦੁਆਬ ਤੋਂ ਯਮੁਨਾ ਟੱਪ ਪਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਜੀਬੁੱਦੌਲਾ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ। ਹਾਫਿਜ਼ ਰਹਿਮਤ ਖਾਂ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਫੌਜ ਸਣੇ ਟਾਕਰੇ 'ਤੇ ਆਇਆ, ਪਰ ਹਾਰ ਕੇ ਨੱਸ ਗਿਆ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ ਲੁੱਟ ਲਿਆ। ਮਹੀਨਾ, ਡੇਢ ਮਹੀਨਾ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਨੂੰ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਲੜਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੋਈ ਨਾ ਹੋਇਆ।

ਸਿੱਖ, ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਦੀ ਮਦਦ ਉੱਤੇ

ਸ਼ੁਰੂ ਜਨਵਰੀ, (1765 ਈ.) ਵਿਚ ਜਵਾਹਰ ਮੱਲ ਬੁੱਢਾ ਦਲ ਦੀ ਮਦਦ ਆਇਆ ਤੇ ਨਜ਼ਰਾਨਾ ਭੇਟ ਕੀਤਾ। ਖਾਂ, ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਏਸ ਚਾਲ ਵਿਚ ਆ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਕਿਲ੍ਹੇਓਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕੀਤਾ। ਜਦ ਉਹ ਕਿਲ੍ਹੇਓਂ ਦੂਰ ਬਾਹਰ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸ: ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਪਰਤ ਕੇ ਧਾਵਾ ਬੋਲ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਫ਼ਰਾਜ਼ ਖ਼ਾਨ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਗਿਆ। ਸ: ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ—ਸਣੇ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਸਿਪਾਹੀਆਂ—ਚਲੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਤੇ ਆਪ ਕਿਲ੍ਹਾ ਰੁਹਤਾਸ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। ਜਦ ਅਬਦਾਲੀ ਆਇਆ ਸੀ, ਉਹਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਸੂਬੇਦਾਰ ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਦਦ ਵਾਸਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਸੀ। ਅਬਦਾਲੀ ਹਾਰ ਕੇ ਮੁੜ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਨੇ ਵੀ ਬਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਫੌਜ ਸਣੇ ਆ ਸਿਰ ਕਢਿਆ। ਸ. ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰੁਹਤਾਸ ਤੋਂ ਉਠ ਕੇ ਉਸ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ। ਏਸ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਵੀ ਦੁਰਾਨੀ ਹਾਰ ਗਏ। ਸਰਬੁਲੰਦ ਖ਼ਾਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਉਸਦੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀ ਫੌਜ ਮਾਰੀ ਗਈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੁਹਤਾਸ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਦਿਨ ਕੈਦ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਰਿਹਾ ਕਰ ਕੇ ਕਾਬਲ ਨੂੰ ਤੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਤੇ ਜਿਹਲਮ ਦਾ ਵਿਚਲਾ ਸਾਰਾ ਇਲਾਕਾ (ਧੰਨੀ, ਪੋਠੋਹਾਰ, ਚਕਵਾਲ, ਜਲਾਲਪੁਰ, ਸਈਦਪੁਰ, ਪਿੰਡ ਦਾਦਨ ਖਾਂ ਮਿਆਣੀ—ਲੂਣ ਦੀ ਖਾਣ) ਸ. ਚੜ੍ਹਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਵੱਲੋਂ ਸ. ਬੁਧ ਸਿੰਘ ਤੇ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਉਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਫੌਜਦਾਰ ਥਾਪੇ।

ਅਪ੍ਰੈਲ, 1764 ਈ. ਵਿਚ ਭੰਗੀ ਤੇ ਨਕਈ ਅਬਦਾਲੀ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਛੱਡ ਕੇ ਲਾਹੌਰ ਵੱਲ ਮੁੜ ਪਏ ਸਨ। ਸ. ਹੀਰਾ ਸਿੰਘ ਨਕਈ ਨੇ ਇਲਾਕਾ ਨੱਕਾ ਤੇ ਲੰਮਾ ਮੱਲ ਲਿਆ। ਸ. ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਭੰਗੀ ਨੇ ਮੁਲਤਾਨ ਮੱਲਿਆ। ਏਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਭੰਗੀਆਂ ਨੇ ਦਰਿਆ ਅਟਕ ਟੱਪ ਕੇ ਡੇਰਾਜਾਤ ਵੀ ਜਾ ਲੁੱਟੇ।

- ਚਲਦਾ

ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਕਿਵੇਂ ਲੱਗੀਆਂ?

ਖਾਸ ਰਿਪੋਰਟ

ਝਾਰਖੰਡ, ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਧਰਤੀ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਾਲਾ ਰਾਜ ਹੈ ਪਰ ਇੱਥੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਕਈ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਉਦੋਂ ਲੱਗੀਆਂ ਜਦੋਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ। ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖੀ ਧਾਰਨ ਕੀਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਅਗਰਹਰੀ ਸਿੱਖ ਵਜੋਂ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ। ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਚਰਨ ਛੋਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਉਦਾਸੀ ਦੌਰਾਨ ਰਾਂਚੀ ਅਤੇ ਰਾਜਗਿਰੀ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘੇ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ 17ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮ ਦੀ ਯਾਤਰਾ 'ਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਝਾਰਖੰਡ (ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਾ ਜੰਗਲ ਦੇਸ਼) ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਕਈ ਕਬੀਲਿਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵਰਗ (ਅਗਰਹਰੀ) ਉੱਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰਾਵਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗਹਿਰਾ ਸਬੰਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿੱਖ ਸਿੱਖੀ ਦੀਆਂ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

ਝਾਰਖੰਡ 2000 ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਕੇ ਬਣਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਨ ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ (ਟਾਟਾ ਨਗਰ), ਰਾਂਚੀ, ਬੋਕਾਰੋ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਜਦੋਂ 1907 ਵਿੱਚ ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਵਿੱਚ 'ਟਾਟਾ ਸਟੀਲ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ ਸੀ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਤਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਵੱਸ ਗਏ ਸਨ। 1947 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) ਤੋਂ ਉੱਜੜ ਕੇ ਆਏ ਕਈ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਂਚੀ ਅਤੇ ਧਨਬਾਦ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ

ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਨੁਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਅਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰਾਂਚੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ

ਨਾਨਕ ਸਤਸੰਗ ਸਭਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਹਟੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਕਦਰੂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਵਿੱਚ 34 ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੰਸਥਾ ਸੈਂਟਰਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਹੈ। ਇਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਲਈ ਸਥਾਨ ਹਨ ਬਲਕਿ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਲੰਗਰ, ਕੀਰਤਨ ਅਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਂਟਰਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ (ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ) ਵਰਗੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਤਾਲਮੇਲ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਦਬਾਅ ਸਮੂਹ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਅਕਸਰ ਰਾਂਚੀ ਅਤੇ ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਣਾਇਕ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਇਕਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਝਾਰਖੰਡ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖ ਨਾਮ ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਮਧਾਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸਪੀਕਰ ਬਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਸਾਂਸਦ ਵੀ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਕੱਦ ਬਹੁਤ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸਰਗਰਮ ਹਨ।

ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਪੂਰਬੀ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖ ਵੋਟਾਂ ਹਾਰ-ਜਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸਿੱਖ ਚਿਹਰਿਆਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਕਮੇਟੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਗਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ

ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ ਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੈ। 2011 ਦੀ ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 71,422 ਸਿੱਖ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਆਬਾਦੀ ਦਾ 0.22% ਹੈ। ਟਾਟਾ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 5% ਸਿੱਖ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ, ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਹਨ। ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਦਬਦਬਾ ਹੈ। ਅਗਰਹਰੀ ਸਿੱਖ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹਨ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਚੰਗੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਵੱਸੇ ਹੋਏ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਭੇਦਭਾਵ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੁਖਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜੀ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸੰਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਭੂਮਿਕਾ

ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਾ 'ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ' ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਨੁਸਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੀ ਦੂਜੀ ਲਹਿਰ (2021) ਦੌਰਾਨ ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅੱਗੇ ਆ ਕੇ ਆਕਸੀਜਨ ਲੰਗਰ ਅਤੇ ਮੈਡੀਕਲ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਦੀ ਸੈਂਟਰਲ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 3 ਮਈ 2021 ਨੂੰ ਆਕਸੀਜਨ ਲੰਗਰ ਸੇਵਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 70 ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਕਸੀਜਨ ਸਿਲੰਡਰਾਂ ਨਾਲ ਆਧੁਨਿਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਬੈੱਡ ਬਣਾਏ ਸਨ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 30 ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਰਾਂਚੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਨੇ ਆਕਸੀਜਨ ਸਿਲੰਡਰ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਕੋਵਿਡ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਇਲਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਹੋਰ ਸਿੱਖ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਈਸੋਲੇਸ਼ਨ ਰੂਮ ਅਤੇ ਆਕਸੀਜਨ ਕੈਨ ਵੰਡੇ। ਇਹ ਸੇਵਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਰੂਹ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦਿਵਾਸੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਝਾਰਖੰਡ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਛੋਟੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ।

A TO Z DRIVING SCHOOL
SO EASY
So Easy
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕੰਪਿਊਟਰ ਨਾਲ ਕਰੋ
AIR BRAKE CLASS
ਟਰੱਕ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਮਿਲੋ
ਕਲਾਸ 1 ਤੋਂ 7
ਤੇਜ਼ ਲਰਨਿੰਗ ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਵਾਜਬ ਰੇਟ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ
ਅਸੀਂ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਅਤੇ NSC ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਅਤੇ ਟੈਸਟ ਵੀ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ
ਕਾਰ, ਟਰੱਕ, ਮੋਟਰਸਾਇਕਲ ਜਾਂ ਏਅਰ ਬ੍ਰੇਕ ਦਾ ਨੋਲਿਜ਼ ਟੈਸਟ
ਲੱਕੀ ਸੇਖੋਂ 604 614 5365
#15 - 8388 128 St. Surrey
ਖਾਲਸਾ ਬਿਜ਼ਨਸ ਸੈਂਟਰ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਤਾਜ਼ ਬੈਂਕਿਊਟ ਹਾਲ ਦੇ ਹੇਠਾਂ

ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਮੁਕੰਮਲ, 23 ਮਈ ਨੂੰ ਰੋਟਰੀ ਸਟੇਡੀਅਮ 'ਚ ਲੱਗਣਗੀਆਂ ਰੌਣਕਾਂ

ਐਬਟਸਫੋਰਡ , (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ 'ਡਾਇਮੰਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਐਬਟਸਫੋਰਡ' ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਵਰ੍ਹੇ ਵੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮੇਲਾ 23 ਮਈ 2026 ਨੂੰ ਐਬਟਸਫੋਰਡ ਦੇ ਰੋਟਰੀ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸਮੂਹ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਉਲੀਕਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੇਲੇ ਦਾ ਪੋਸਟਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਮੇਲਾ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਲੱਬ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸੋਨੀ ਸਿੱਧੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸੰਗੀਤ ਜਗਤ ਦੇ ਨਾਮੀ ਕਲਾਕਾਰ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਰਾਹੀਂ ਸਰੋਤਿਆਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਵਾਰ ਮੇਲੇ ਦੀ ਮੁੱਖ ਖਿੱਚ ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ ਗਾਇਕ ਆਰ ਨੇਤ, ਸੱਜਣ ਅਦੀਬ, ਹਰਦੇਵ ਮਾਹੀਨੰਗਲ, ਸੁਖਪਾਲ ਔਜਲਾ ਅਤੇ ਗੁਰਤੇਜ ਸਿੱਧੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਗੀਤਕਾਰੀ ਅਤੇ ਗਾਇਕੀ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ 'ਇਨਸਾਇਕਲੋਪੀਡੀਆ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਅਸ਼ੋਕ ਬਾਂਸਲ ਮਾਨਸਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਮੇਲੇ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧਾਏਗੀ।

ਕਲੱਬ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਪੂਰੇ ਜ਼ੋਰਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕੇਵਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵਸਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਮੀਰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਰਸੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸਾਂਝ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਲੱਬ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 23 ਮਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਇਸ ਮੇਲੇ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਰੌਣਕਾਂ ਵਧਾਉਣ। ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

SCOTT-75 MEDICAL CLINIC SURREY
DOCTORS AVAILABLE
Clinic Hours: Monday To Friday
9:00 AM To 4:00 PM
#102-8585 160St Surrey, BC V4N 0Y3
7500-120th Street , Unit 113 Surrey ,B.C. V3W 3N1
YOUR HEALTH IS OUR PRIORITY
BOOK YOUR VISIT ONLINE
Go to fleetwood.cortico.ca ⇨ Scott 75 medical ⇨ Dr. Marotta walk in ⇨ Enter your info ⇨ Book your meet and greet visit.
Ph:604-503-1159
E-mail : fleetwoodmedical102@gmail.com

ਓਨਟਾਰੀਓ ਵਿੱਚ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਪਲਾਂਟ

"ਬਰੂਸ ਸੀ" ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ 48 ਲੱਖ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲੇਗੀ ਬਿਜਲੀ

ਔਟਵਾ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਓਨਟਾਰੀਓ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਊਰਜਾ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਕਿਨਕਾਰਡਾਈਨ ਸਥਿਤ ਬਰੂਸ ਪਾਵਰ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਬਿਜਲੀ ਘਰ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਲਈ 300 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੇ ਖਰਚੇ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਅਹਿਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ "ਬਰੂਸ ਸੀ" ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਹੋਇਆ ਸਮਝੌਤਾ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਟ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਸਿਟੀ ਸਿਸਟਮ ਓਪਰੇਟਰ (ਆਈਈਐਸਓ) ਅਤੇ ਬਰੂਸ ਪਾਵਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹੇਗਾ। ਇਹ ਪਿਛਲੇ 30 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਓਨਟਾਰੀਓ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਵੱਡਾ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੈ ਜੋ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸਾਈਟ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਨਿਊਕਲੀਅਰ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਊਰਜਾ ਮੰਤਰੀ ਸਟੀਫਨ ਲੈਚੇ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਰਾਹੀਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨਵੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਪਲਾਂਟ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 4,800 ਮੈਗਾਵਾਟ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਲਗਭਗ 48 ਲੱਖ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਜਲੀ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਤਿਆਰੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਕੰਮ 2030 ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਰੂਸ ਪਾਵਰ ਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਅੱਠ ਰਿਐਕਟਰਾਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਬਰੂਸ ਏ ਅਤੇ ਬਰੂਸ ਬੀ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਰਿਐਕਟਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਉੱਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫਰਸਟ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਲਗਾਤਾਰ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਕਦਮ ਓਨਟਾਰੀਓ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰੀ ਊਰਜਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੋਹਰੀ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

idea immigration

Super Visas
PNPs

iccrc crcic
EXPRESS ENTRY
Canada's Express Entry immigration

ਕੈਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸੁਨਿਹਰੀ ਮੌਕਾ

- ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ,ਸੱਜਣ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾਓ
- 12 ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਨੈਨੀ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਬੁਲਾਓ। ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਤੇ ਫੈਮਲੀ ਵੀ ਨਾਲ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਰਫਿਊਜੀ ਕੇਸਾਂ 'ਚ ਅਪੀਲ
  ਆਪਣੇ ਮਾਤਾ -ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੱਕੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ
- ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਆਰਜ਼ੀ ਵੱਰਕ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 'ਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ
- ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਰ, ਟਰੱਕ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ
- ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਹਿਕਮੇਂ ਵੱਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲੈਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ
- ਵਿਜ਼ਟਰ ਵੀਜ਼ੇ ਤੇ ਆਏ , ਪੱਕੇ ਹੋਣ ਲਈ ਮਸ਼ਵਰੇ ਵਾਸਤੇ ਮਿਲੋ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
NAVNEET SHARMA
778-320-0620

Phone :604-597-1119 | Fax:604-593-5099
York Centre#209-7928, 128St. Surrey BC V3W 4E8
info@ideaimmigration.com | www.ideaimmigration.com

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਹੋ?

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਲਮੇਲ ਬਿਠਾਉਣ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹੋ, ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਜੀਵਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸਤਾਨਾ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਉਹ ਤੁਹਾਡੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

- ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਵਿੱਚ
- ਤੁਹਾਡੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਜਾਂ ਫ੍ਰੈਂਚ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ
- ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਿੱਚ
- ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਇਲਡ ਕੇਅਰ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ

IRCC 3959

ਆਪਣੇ ਨੇੜੇ ਨਵੇਂ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੱਭਣ ਲਈ **Canada.ca/newcomer-Punjabi** 'ਤੇ ਜਾਓ।

Immigration, Refugees and Citizenship Canada | Immigration, Réfugiés et Citoyenneté Canada

Canada

ਵਿਸ਼ਵ ’ਚ ਸਮਸਿਆ ਬਣਿਆ ਊਰਜਾ ਸੰਕਟ

ਸੰਜੇ ਗੁਪਤ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ-ਇਜ਼ਰਾਇਲ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਚਾਨਕ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਧਾਇਆ, ਉਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਦਮ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ, ਜਦ ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ ਵਿਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸ਼ੰਕਾ ਕਾਇਮ ਸੀ।

ਇਰਾਨ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਨਾਕਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹੀ ਲੱਗ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਬੰਦਰਗਾਹਾਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਤਾਂ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸਮੁੰਦਰੀ ਮਾਰਗ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਵਾਰਤਾ ਵਾਸਤੇ। ਹੁਣ ਜੇ ਉਹ ਵਾਰਤਾ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਉਸ ਲਈ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੋ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਜਦ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਹੋ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ ’ਤੇ ਨਹੀਂ ਪੁੱਜ ਜਾਂਦੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਊਰਜਾ ਸੰਕਟ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਆਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਇਸ ਲਈ ਨਾਕਾਮ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਰਾਨ ਨਾ ਤਾਂ ਯੂਰੇਨੀਅਮ ਸੁਧਾਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹੋਰਮੁਜ਼ ’ਤੇ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਲਈ। ਇਸ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਜੰਗਬੰਦੀ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਬੰਦ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਕੇਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉੱਥੋਂ ਇੱਕਾ-ਦੁੱਕਾ ਜੋ ਜਹਾਜ਼ ਨਿਕਲ ਰਹੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਉਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਕਾਬੰਦੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ’ਤੇ ਵੀ ਅੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਵਿਚ ਨਿਕਲਣ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਫੀਸ ਵੀ ਵਸੂਲੇਗਾ।

ਇਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ-ਨਾ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ, ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਸੁਤੰਤਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਜਲ-ਮਾਰਗ ਹੈ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਲਗਪਗ 20 ਫ਼ੀਸਦੀ ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ ਦੀ ਢੁਆਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਚ ਅੜਿੱਕਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਭਾਰਤ ਸਮੇਤ ਏਸ਼ਿਆਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਊਰਜਾ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੰਕਟ ਦਾ ਅਸਰ ਅਮਰੀਕਾ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ’ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਹਨ ਪਰ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਊਰਜਾ ਸਪਲਾਈ ਠੱਪ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਇੱਥੇ ਵੀ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਜਨਤਾ ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਧਣ ’ਤੇ ਡਾਢੀ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਟਰੰਪ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਡਰ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਈਰਾਨ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਨੂੰ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੰਭੀਰ ਊਰਜਾ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਰਾਨ ਇਹ ਸਮਝ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ’ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾਉਣ ਵਿ¾ਚ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਟਕਰਾਅ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟੇ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਤੀਰਾ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਕਾਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਟਿਕਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿ¾ਚ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਰਾਨ ਦੇ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਾਕਰਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਦਿਸ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਫ਼ੌਜੀ ਅੱਡਿਆਂ ਵਾਲੇ ਖਾੜੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬੇਚੈਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਖੁੱਲ੍ਹਣ ਵਿਚ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਊਰਜਾ ਸੰਕਟ ਓਨਾ ਹੀ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕਾ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਟਰੰਪ ਲਈ ਉਸ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਇਰਾਨ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਉਸ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਬੀਤੇ 10-12 ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਬਦਲ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਬਦਲਦੇ ਅਤੇ ਆਪਾ-ਵਿਰੋਧੀ ਬਿਆਨਾਂ ਕਾਰਨ ਵਿਸ਼ਵ ਨੂੰ ਇਹੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿ¾ਚ ਉਪਜੇ ਸੰਕਟ ਦਾ ਹੱਲ ਕੱਢਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਭ ਦੌਰਾਨ ਈਰਾਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੱਚ ਕੀ ਹੈ, ਪਰ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਬੰਦ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਊਰਜਾ ਸੰਕਟ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਧਾਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕਾ ਪਿੱਛੇ ਹਟਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਫਜ਼ੀਹਤ ਤਾਂ ਹੋਵੇਗੀ ਹੀ, ਜੰਗ ਵਿਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਇਰਾਨ ਹੋਰਮੁਜ਼ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਸਮਰੱਥ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਵੀ ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ’ਤੇ ਇਰਾਨ ਦੇ ਦਬਦਬੇ ਨਾਲ ਉਸ ਅਤੇ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਵਧਣਾ ਤੈਅ ਹੈ। ਟਰੰਪ ਨੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜੰਗਬੰਦੀ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਵਧਾਇਆ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਜਬੂਰੀ ਹੀ ਦਿਸਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵੱਡੀ ਮਜਬੂਰੀ ਤਾਂ ਇਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛੇੜਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸੰਸਦ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਜੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਜੰਗ ਛੇੜਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਸਦ ਤੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਰਸਾ ਇਕ ਮਈ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ।

ਖ਼ੁਦ ਟਰੰਪ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉੱਥੋਂ ਦਾ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸਿਆਸੀ ਵਰਗ ਜੰਗ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਟਰੰਪ ਨੇ ਜੰਗਬੰਦੀ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਹਬਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਫ਼ੌਜ ਮੁਖੀ ਆਸਿਮ ਮੁਨੀਰ ਦੀ ਇਸ ਕਥਿਤ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆੜ ਲਈ ਕਿ ਜੰਗਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਵਿਆਕੁਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਣ ’ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਵਧ ਜਾਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਜੰਗ ਫਿਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਨਾਲ ਹੋਏ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਰੁੱਧ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦੀ ਇਰਾਨ ਨਾਲ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਮਰੀਕਾ-ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਦੂਜੇ ਗੇੜ ਦੀ ਵਾਰਤਾ ਦਾ ਜੋ ਵੀ ਨਤੀਜਾ ਹੋਵੇ, ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਤੇਲ ਤੇ ਗੈਸ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਰ ਕੋਈ ਆਸਾਨ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰਮੁਜ਼ ਦੇ ਬਦਲ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਰਸਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤਲਾਸ਼ੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋਣ ਵਿਚ ਸਾਲਾਂਬੱਧੀ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਉਂਝ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਦਲਵੇਂ ਮਾਰਗਾਂ ’ਤੇ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਿਹਤਰ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਏਸ਼ੀਆ ਵਿਚ ਫਿਰ ਕਦੋਂ ਨਵਾਂ ਸੰਕਟ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਵੈਸੇ ਵੀ ਇਰਾਨ ਇਸ ਤਾਕ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਹੋਰਮੁਜ਼ ’ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਦਬਾ ਬਣ ਜਾਵੇ।

ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ

ਸੰਜੇ ਗੁਪਤਾ

ਚਾਰ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਸਮੇਤ ਆਠ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਇਸ ਸ਼ੰਕਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੈਂਕ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਆਨਲਾਈਨ ਠੱਗਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ ’ਤੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗ ਠੱਗੀ ਦੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਇੱਧਰ-ਉੱਧਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਿਊਲ ਖਾਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਖਾਤੇ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗੰਢ-ਤੁੱਪ ਨਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਦੇ ਹਨ।

ਕਾਨਪੁਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲੀ ਅਜਿਹੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋਈ ਹੋਵੇ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਈ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੈਂਕ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਫ਼ਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਮਿਊਲ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲਖਨਊ ਵਿਚ ਇਕ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਸਮੇਤ ਚਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਈਬਰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ ’ਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾ ਕੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਤਸਦੀਕ ਦੇ ਖਾਤੇ ਖੁਲ੍ਹਵਾਉਂਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਤੋਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਲੈਂਦੇ ਸਨ। ਕੁਝ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰੈਸਟ ਜ਼ਰੀਏ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਠੱਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਸਾਈਬਰ ਠੱਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ੱਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਿਕਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰੈਸਟ ਦੇ ਨਾਂ ’ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਠੱਗੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਖ਼ਤੀ ਵਰਤਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀਆਂ ਵੀ ਹੋਈਆਂ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਵੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਠੱਗੀ ਦਾ ਪੈਸਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕ ਖਾਤੇ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਤੀਜੇ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਹੋਣ ’ਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਲੱਗ ਸਕੇ ਪਰ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੇ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਤਰੀਕੇ ਵਰਤਣ ਵਿਚ ਮਾਹਿਰ ਹਨ।

ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗ ਆਨਲਾਈਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ’ਤੇ ਲਗਾਮ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਤਰੀਕੇ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੌਕਸ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਅਣਡਿੱਠ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗ ਵੀ ਏਆਈ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।

ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਉਹ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਵੀ ਸਾਈਬਰ ਠੱਗੀ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੜੋਫੜੀ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਆਉਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇਹ ਕੋਈ ਚੰਗਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਿਮਾਕਤ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਸਾਈਬਰ ਠੱਗੀ ’ਤੇ ਲਗਾਮ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਰਗਰਮੀ ਦਾ ਪੱਧਰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਜੀਟਲ ਅਰੈਸਟ ਵਰਗੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹੁਣ ਫਾਇਦੇ ਦਾ ਸੌਦਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ...?

ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ
ਸੰਪਰਕ: 95698-20314

ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਅੰਨਦਾਤਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਰੋਟੀ ਤੋਂ ਵੀ ਅਵਾਜ਼ਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸਾਨ ਦੀਆਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਜਿੱਥੇ ਕੁਦਰਤੀ ਕਰੋਪੀ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਇਸ ਵੇਲੇ ਖੇਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਦੇ ਪੱਲੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪੈ ਰਿਹਾ। ਜਿੱਥੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਕਾਰਖਾਨੇ ਅਤੇ ਸ਼ੌਪਿੰਗ ਮਾਲਜ਼ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ ਕਰ ਰਹੇ ਨੇ, ਉੱਥੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਣੀ, ਹਵਾ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਮੀਂਹ ਤੇ ਗੜਿਆਂ ਸਮੇਤ ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਨਾਲ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦਾ ਝਾੜ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਇਸ ਤੋਂ ਉਲਟ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ 2023 ਅਤੇ 2025 ਦੌਰਾਨ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੰਨੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੰਬਿਆ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਰਾਂ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਗੜਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਇਰਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਜੰਗ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹ ਸੁਕਾ ਦਿੱਤੇ। ਭਾਵੇਂ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੁੱਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਵਾਅਦੇ ਦੇ ਵਫ਼ਾ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਭਵਿੱਖ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕਾਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਣਕ ਦਾ ਝਾੜ ਘਟਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਚਿੰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ ਅਪਰੈਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪਏ ਬੇਮੌਸਮੀ ਮੀਂਹ ਅਤੇ ਗੜਿਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੇ ਝੰਬੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਹੋਰ ਮਧੋਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਸਾਲ ਕਣਕ ਦਾ ਝਾੜ ਕਾਫ਼ੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ ਦੋ ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਝਾੜ ਘੱਟ

ਨਿਕਲਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਐਤਕੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਢੇ ਤਿੰਨ ਕੁਇੰਟਲ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਝਾੜ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਹੈ। ਅੰਦਾਜ਼ਨ ਐਤਕੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਸੱਤ ਤੋਂ ਅੱਠ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਪ੍ਰਤੀ ਏਕੜ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੀ ਵਾਢੀ ਦਾ ਕੰਮ ਲਗਭਗ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਮਿਲੇਗਾ?

ਗੜਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟੀਮਾਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵੀ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨ ਹਾਲੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਰਹੱਦੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੁਸੀਬਤ 'ਚ ਘਿਰੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੇ ਘੱਟ ਝਾੜ ਕਾਰਨ ਹੋਰ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਤਾਂ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ ਸਮੱਸਿਆ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫਰਮਾਂ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਖ਼ਰੀਦ ਕਰਦੀਆਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਈ ਫਰਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਖ਼ਰੀਦ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਫੇਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਫਰਮਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਤਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਕੁਆਲਿਟੀ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਫ਼ਰਕ ਹੈ। ਇਜ਼ਰਾਈਲ-ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਇਰਾਨ ਜੰਗ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਰਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਡਰ ਵੀ ਸਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫ਼ਸਲ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਰੱਖ ਲਈ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਸਪਲਾਈ ਕਿੱਥੇ ਕਰਨਗੀਆਂ?

ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਬੇਸ਼ੱਕ ਜੰਗ ਵਾਲਾ ਇਹ ਖਿੱਤਾ ਸਾਡੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬਹੁਤਾ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ 'ਤੇ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਤੇਲ ਦੇ ਭਾਅ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਭਾਅ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਹੀ ਹਨ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਕੋਲੋਂ ਮੰਡੀਆਂ 'ਚ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਵਸਤਾਂ ਖ਼ਰੀਦ ਕੇ ਵਪਾਰੀ ਅੱਗੇ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਿਕ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੇ ਭਾਅ ਡਿੱਗ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਸਾਲ ਤਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਘੱਟ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਅ ਸਥਿਰ ਹੈ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਣਕ ਖ਼ਰੀਦਣ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜ ਲਿਆ ਹੈ।

ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਸ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਪਹੁੰਚਾਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਭਾਅ ਵਧ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਭਰ ਜਾਣਗੀਆਂ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਵਪਾਰੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰੀ ਘਾਟਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਦਾ ਹਾਲ ਤਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਮਾਲਵੇ ਅਤੇ ਮਾਝੇ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਾਰ ਗੜਿਆਂ ਨੇ 40 ਤੋਂ 50 ਫ਼ੀਸਦੀ ਫ਼ਸਲਾਂ ਤਬਾਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਟੁੱਟ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੌਦਾ ਕੋਈ ਅੱਜ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਬਿਪਤਾ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸਾਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਕਰੋਨਾ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਹਾਮਾਰੀਆਂ ਵੇਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾਈ, ਪਰ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵੱਲ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਦੇਖਦਾ। ਹਰ ਕੋਈ ਆਪਣਾ ਫ਼ਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਮੁੱਲ ਕਦੇ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਾਹੁਣੀ ਪਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਦਾ ਸਹੀ ਭਾਅ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਲੂਆਂ ਤੋਂ ਚਿਪਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਅੱਜ ਕਰੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਮਾੜੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਵੱਲ ਕੋਈ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 2023 ਤੱਕ ਦੁੱਗਣੀ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਵੇਲੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦੁੱਗਣੀ ਤਾਂ ਕੀ, ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਚੀ। ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਵੱਧ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਬੋਝ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਕੀਟਨਾਸ਼ਕ ਤੇ ਨਦੀਨਨਾਸ਼ਕ ਦਵਾਈਆਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਲੱਕ ਤੋੜ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਉਪਰੋਂ ਕੁਦਰਤੀ ਮਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਜਿਊਣਾ ਮੁਹਾਲ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਗ਼ਲਤੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਭੁਗਤਣੀ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਜਿਹੜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਖ਼ੈਰ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨਾਲ ਇਹ ਕੋਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰੀ ਤਾਂ ਹੋ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਹਰ ਸੀਜ਼ਨ ਹੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਬੁਰੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਾਰਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੰਬਿਆ ਗਿਆ। ਐਤਕੀਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਮੀਦ ਸੀ ਕਿ ਕਣਕ ਦੀ ਫ਼ਸਲ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਬੈਂਕ ਕਰਜ਼ੇ ਲਾਹੁਣਗੇ ਅਤੇ ਧੀਆਂ-ਪੁੱਤਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਕਰ ਲੈਣਗੇ, ਪਰ ਹਾਲਾਤ ਸਭ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹਨ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਕਿਸਾਨ ਤਾਂ ਇਸ ਵੇਲੇ ਖੇਤੀ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਖੇਤੀ ਘਾਟੇ ਦਾ ਸੌਦਾ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਮਨਫ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ

ਸੰਜੇ ਗੁਪਤਾ

ਵਿੱਦਿਅਕ ਅਦਾਰਿਆਂ 'ਚ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਝਿੜਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾ ਰਹੇ ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ ਕਦਮ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਇਕ ਨਾਮੀ ਸਕੂਲ 'ਚ 15 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਝਿੜਕ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਹਾਲੇ ਠੰਢੀ ਨਹੀਂ ਪਈ ਕਿ ਫ਼ਰੀਦਕੋਟ 'ਚ ਕਾਲਜ ਦੇ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਇੰਸਟਾ ਆਈਡੀ 'ਤੇ ਪੋਸਟ ਪਾ ਕੇ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਉਸ ਨੇ ਕਾਲਜ ਲਾਈਬ੍ਰੇਰੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਲੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੀ ਘਟਨਾ 'ਚ ਵੀ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲੱਗੇ ਸਨ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵੱਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਦੋ ਪੀਰੀਅਡ ਧੁੱਪ 'ਚ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਲਾਲਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਜਾਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਪਿੱਛੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਕੀ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖ਼ੁਲਾਸਾ ਹੋਣਾ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਚ 'ਗੁਰੂ ਚੇਲੇ' ਦਾ ਪਵਿੱਤਰ ਸਿਧਾਂਤ ਕਿੱਥੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘੂਰੀ ਦਾ ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਢਲੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਆਖ਼ਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚ ਅਜਿਹੇ ਖ਼ੌਫ਼ਨਾਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਕਿਉਂ ਆ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾ ਵਿਚਾਲੇ ਪਾਠ-ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਇਕ ਚੈਪਟਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੰਗਾਮਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਸਤਕ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਰਹੂਮ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਬਾਰੇ ਇਕ ਪਾਠ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵੱਲੋਂ ਮੋੜਵਾਂ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੱਚੇ ਦੀ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਖ਼ੂਬ ਭਖਿਆ।

ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਲਖ਼ੀਆਂ ਦੇ ਅਸਲ ਕਾਰਨ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਣ ਪਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਨਿੱਤ ਦਿਹਾੜੇ ਅਜਿਹਾ ਮਾਹੌਲ ਬਣਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਮਾਹੌਲ ਭਖਿਆ ਹੋਵੇ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਦੇ ਇਕ ਸਕੂਲ 'ਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਗੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਅਧਿਆਪਕ 'ਤੇ ਐਸਿਡ ਅਟੈਕ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਕੂਲਾਂ ਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਮੰਦਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਸੋਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਤੇ ਨਾ ਕਿਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵਿਚਾਲੇ 'ਗੁਰੂ' ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਾਲਾ ਸੰਸਕਾਰ ਘਟ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਬੇਲੋੜੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਵੀ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਕੂਲਾਂ 'ਚ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨਾਲ ਘੁਲਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿਸੇ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਇਸ 'ਚ ਕੋਈ ਹਰਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਇਕ ਦੋ-ਦਹਾਕੇ ਪਿੱਛੇ ਜਾਈਏ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗ਼ਲਤੀ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਅਕਸਰ ਡੰਡੇ ਦਾ ਡਰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਵੀ ਕਰਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਹੁਣ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਖ਼ਤੀਆਂ ਘਟ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦਾ ਡਰ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਗੇਟ 'ਚ ਦਾਖ਼ਲ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਹੁਣ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ 'ਚੋਂ ਮਨਫ਼ੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੱਭਣੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਭਰੋਸੇ ਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਵਾਲੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਪੇ ਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਮਿਲ ਕੇ ਚੰਗੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤ ਸਖ਼ਤੀ ਕਰਨੀ ਵੀ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਖ਼ਤੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਵਜ੍ਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਮਨ ਗਿੱਲੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਢੇਲੇ ਵਾਂਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਆਕਾਰ ਇਕ ਅਧਿਆਪਕ ਹੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ’ਚ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ

ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੌਰ

ਸਮਾਂ ਸਭ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਲੰਘਿਆ ਵੇਲਾ ਕਦੇ ਵੀ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਬੀਤਿਆ ਵੇਲਾ ਤਜਰਬਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੱਲ੍ਹ ਇੱਕ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਤਜਰਬੇ ਤੇ ਉਮੀਦ ਭਾਵ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ’ਚ ਹੀ ਜਿਊਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਬੀਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੱਲ੍ਹ ਬਾਰੇ ਸੋਚ-ਸੋਚ ਕੇ ਅੱਜ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਯਾਨੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸੋ ਅੱਜ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਿਊਣ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਹੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਦ-ਉਪਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਸਮਾਂ ਸਭ ਦੇ ਕੋਲ ਹੀ 24 ਘੰਟੇ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਹਰ ਕੋਈ 24 ਘੰਟਿਆਂ ਨੂੰ ਲੇਖੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਪਾਉਂਦਾ। ਲੇਖੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਣ ਲੱਗੀਏ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਅੱਜ ਦੇ ਦਿਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚੀਏ ਕਿ ਅੱਜ ਕੀ-ਕੀ ਕੀਤਾ? ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਅਫ਼ਸੋਸ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਫਲਾਣਾ ਕੰਮ ਤਾਂ ਰਹਿ ਹੀ ਗਿਆ। ਜੇ ਇਹ ਅਫਸੋਸ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਮਝੋ ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਲੇਖੇ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਸੋ ਦਿਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤਕ ਸਭ ਨੂੰ ਹੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮਾਹੌਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ

ਦਿਨ ਲੇਖੇ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਿਰਫ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਭ ਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਆਪਣੀ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਇਸ ਤਰਾਂ ਦੀ ਬਣਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਸਮੇਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਬਿਠਾ ਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮਾਹੌਲ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਿਉ। ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਸਿਰਫ਼ ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੰਮ ਹੀ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਰਬਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣ। ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੋ ਵੀ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿਚ ਲਿਖੋ, ਜਿਵੇਂ ਪੜ੍ਹਾਈ,ਖੇਡਣਾ,ਕਸਰਤ,ਸਰੀਰਕ ਸਫਾਈ, ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ, ਬੱਚੇ ਦੀਆਂ ਰੁਚੀਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਨੈਤਿਕ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ, ਖਾਣ-ਪੀਣ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਦੇਖਣਾ ਆਦਿ।

ਸਮੇਂ ਦੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਹੱਦ

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨਾ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਾ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਇਹ ਬੱਚਿਆਂ ’ਤੇ ਛੱਡੋ ਕਿ ਉਹ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਿਹੜੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਕਰਨ। ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਰਾਤ ਫਲਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨੇ ਹਨ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਆਖਣਗੇ ਕਿ ਸੌਣ ਵੇਲੇ ਕਰ ਲਵਾਂਗੇ, ਜੋ ਸਹੀ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਉਥੇ ਲਗਾਉਣੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਬੱਚਾ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਖੇ ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੀਤੇ ਕੰਮਾਂ ’ਤੇ ਸਹੀ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨ ਲਗਾਉਂਦਾਰਹੇ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰ ਪਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਝਿੜਕੋ ਨਾ ਸਗੋਂ ਕਹੋ ਕਿ ਕੋਈ ਨਾ ਕੱਲ੍ਹ ਫਿਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਾਂਗੇ।

ਬੋਝ ਦਾ ਨਾ ਬਣੇ ਕਾਰਨ

ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਾਹਮਣੇ ਲੱਗੀ ਸਮਾਂ-ਸਾਰਣੀ ਦੇਖਣਗੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨਗੇ। ਕੁਝ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵੰਡ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।

ਜੋ ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਣਗੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਫਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾਉਣ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਕੰਮ ਘੱਟ ਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਬੋਝ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਮਾਂ ਸਾਰਣੀ ਹੀ ਬੱਚੇ ਲਈ ਬੋਝ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਾ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਸੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਬੱਚੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਦ-ਉਪਯੋਗ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤੇ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਬੱਚੇ ਕਹਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਹੋ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣਨਗੇ।

ਰਸਤਾ ਲੱਭੋ

ਬਿੰਦੂ ਮਿਲਾਓ

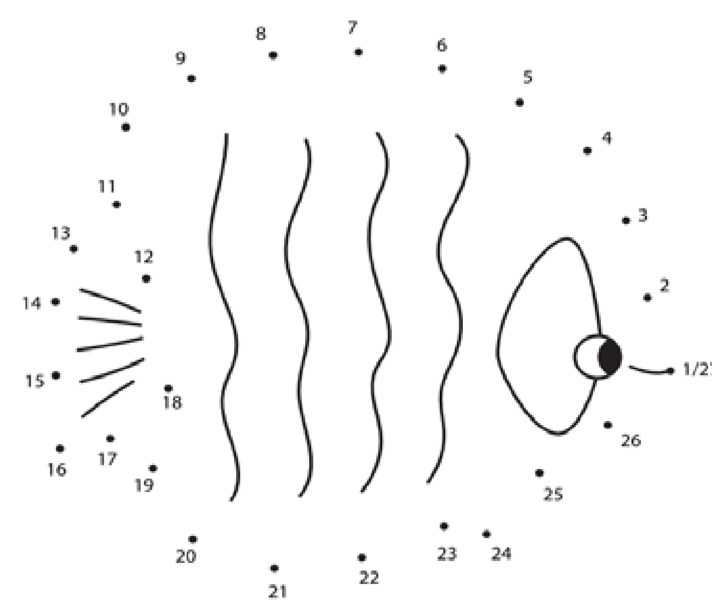

ਅੱਖਰ ਲੱਭੋ

S	N	O	O	S	N	O	W	M	A	N	U	D	W	A
L	E	I	C	T	B	L	W	I	N	T	C	E	I	G
E	R	T	H	R	R	I	E	W	T	W	H	E	N	I
I	O	W	R	E	A	T	H	P	R	G	R	R	M	N
G	L	E	I	T	P	G	A	R	N	H	R	T	E	G
H	W	Q	S	N	R	T	R	E	E	T	N	I	A	E
S	A	N	T	A	E	N	W	S	D	S	U	N	W	R
M	F	S	M	U	S	S	Z	E	D	E	E	S	A	B
E	K	L	A	M	E	C	E	N	B	G	W	N	E	R
R	L	E	S	E	W	I	N	T	E	R	I	O	L	E
B	E	G	W	S	I	R	D	S	L	I	N	W	L	A
E	S	H	I	N	N	S	E	N	R	N	C	S	Y	D
L	I	O	M	H	O	L	L	Y	L	G	D	A	H	E
L	T	R	E	C	H	M	A	R	L	I	G	H	T	S
S	N	O	W	F	L	A	K	E	S	G	I	N	G	D

- SNOWFLAKES
- CHRISTMAS
- SANTA
- SNOWMAN
- SNOW
- PRESENTS
- WREATH
- WINTER
- BELLS
- TREE
- DEER
- SLEIGH
- HOLLY
- LIGHTS
- GINGERBREAD

ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ

ਅਸ਼ਵਨੀ ਚਤਰਥ , ਸੰਪਰਕ: 62842-20595

ਅਜੋਕੀ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਧਨਾਂ ਭਰਪੂਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੇ ਆਦਮੀ ਦੇ ਸੁਚੇਤ ਅਤੇ ਅਚੇਤ ਮਨ ਵਿੱਚ ਚਿਰਸਥਾਈ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਤਣਾਅ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਤਕਨੀਕੀ ਸਾਧਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੰਪਰਕ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਭਾਵ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਇੱਕ ਪਲ ਲਈ ਵੀ ਨਿਵੇਕਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ, ਉੱਥੇ ਮਨ ਦਾ ਸਕੂਨ ਕਿਵੇਂ ਟਿਕਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਨਵੇਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਡੰਡਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਹੋਵੇ ਉੱਥੇ ਮਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਕਿੱਥੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਬਣਾਈ ਤਾਂ ਗਈ ਸੀ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸੁੱਖ ਚੈਨ ਜਾਂ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਦੇਣ ਲਈ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਖੜ੍ਹੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਭਾਵ ਹਮੇਸ਼ਾਂ 'ਸਵਿਚ ਔਨ' ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਦਮੀ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਜਾਂ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਤੋਂ ਅਡੋਲ ਰਹਿ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇੱਵੇਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਹਰ ਵੇਲੇ ਅਤਿ ਉਕਸਾਵਟ ਵਾਲੀ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਟਕਿਆ ਫਿਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਸਕੂਨ ਦੀ ਨੀਂਦ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਅਸਲ ਅਤੇ ਸਨੇਹ ਭਰਪੂਰ ਸਮਾਜਿਕ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਮਾਨੇ ਭਰ ਦੀਆਂ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਹਰ ਵੇਲੇ ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਥੱਕਿਆ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਚਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਹੀ ਸਵਾਲ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ ਕਿਵੇਂ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਏ ਜਾਂ ਸੁੱਖ ਦਾ ਸਾਹ ਕਿਵੇਂ ਲਿਆ ਜਾਏ?

ਅਜਿਹੇ ਵਿੱਚ ਅਜੋਕੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਤਣਾਅ ਰਹਿਤ ਰਹਿਣਾ ਬੇਹੱਦ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਨੇਕਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਸਤਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਘਰੇਲੂ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਦੀਆਂ ਫੀਸਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਮ-ਕਾਰ 'ਤੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਸਿਹਤ ਵਿਗੜਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਦੂਸਰਿਆਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਲੰਘਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ, ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਰੁਤਬਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਆਦਿ। ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਨੂੰ 'ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ' ਦਾ ਰੂਪ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਤੋਂ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰ ਕੇ ਅਤੇ 'ਆਧੁਨਿਕ ਜੀਵਨਸ਼ੈਲੀ' ਦੀ ਭੇਡ-ਚਾਲ ਵਾਂਗ ਨਕਲ ਕਰਕੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਆਪ ਆਪਣੇ ਗਲ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਦਰਅਸਲ, ਝੂਠੀ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੌਕਤ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣੀ ਇੱਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਆਦਤ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਤਣਾਅ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਚੱਲਦਾ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਕਾਰਨ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇਪਣ ਦਾ ਤਣਾਅ ਵੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰੇਕ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਤਾਂ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰਦੇ ਵੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਤਣਾਅ ਕਾਰਨ ਅਨੇਕਾਂ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਘੱਟ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਸਾਦਗੀ ਵਾਲਾ ਪਰ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਰਹਿਤ ਜੀਵਨ ਕਾਰਨ ਉਹ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਲੰਮਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਮਰਦ, ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਅਮੀਰ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਤਕੜੇ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਤਣਾਅ-ਮੁਕਤ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਜੋਕੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਸਾਧਾਰਨ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣਾ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਅਤੇ ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦਾ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਨੰਬਰ ਲੈਣ ਦਾ ਫਿਕਰ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਹ ਚਿੰਤਾ ਸਤਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੱਚਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਾ ਨਿਕਲ ਜਾਏ। ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਜਾਇਜ਼ ਵੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਅਦਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ-ਕਾਜ ਵਾਲੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਵਧੇਰੇ ਕੰਮ ਦਾ ਦਬਾਅ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਣਾਅ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਲੱਭਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਦਾ ਫਿਕਰ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣੀ ਉਮਰੇ ਸਿਹਤ ਦੇ ਵਿਗੜਣ ਦਾ ਭੈਅ ਸਤਾਉਂਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਨੀਂਦ ਦੀ ਘਾਟ ਵੀ ਇੱਕ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਚਿੰਤਾ ਜਿਹੜੀ ਆਦਮੀ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗਲ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਅਤੇ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦੀ, ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਇੱਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਦਮੀ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਸੁਖੀ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬਰ ਸੰਤੋਖ 'ਚ ਰਹਿਣਾ ਪਏਗਾ। ਜਿੰਨਾ ਕੁਝ ਉਸ ਕੋਲ ਹੈ ਓਨੇ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵਰਤਮਾਨ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਵੇਰੇ ਸ਼ਾਮ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਧਿਆਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਿਮਰਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯੋਗਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਹਲਕੀ ਫੁਲਕੀ ਕਸਰਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਦੀ ਵੀ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਰੁਤਬੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਨੀਂਦ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿਆਣਿਆਂ ਦਾ ਇੱਕਲਾਪਣ ਵੀ ਦੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵਿੱਦਿਅਕ ਯੋਗਤਾ ਵੀ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਘਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ਼ੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਟੀ.ਵੀ. ਦੇ ਹਲਕੇ-ਫੁਲਕੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਮਾਹੌਲ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਘਰ ਅੰਦਰ ਸਾਰੇ ਜੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕੈਰਮ ਵਰਗੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਖੇਡਾਂ ਖੇਡਣ ਨਾਲ ਅਤੇ ਹਾਸਾ-ਠੱਠਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਘਟਦਾ ਹੈ, ਘਰੇਲੂ ਮਾਹੌਲ ਸੁਖਾਵਾਂ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਘਰੇਲੂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਵਿਚਲਾ ਨਿੱਘ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਮਨੋਵਿਗਿਆਨੀ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ 333 ਦਾ ਨਿਯਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਜੇਕਰ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਤਣਾਅ ਵਿੱਚ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਸਤਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਲਗਾਓ, ਤਿੰਨ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣੋ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੰਗਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾਓ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦਿਮਾਗੀ ਤਣਾਅ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਘਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਚੇਤਿਆਂ 'ਚ ਵਸਿਆ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ

ਲੇਖਕ : ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੜੌਲਵੀ
ਸੰਪਰਕ: 9463492426

ਘਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਟਿਕਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਟਿਕਾਣਾ ਸਭ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਤੇ ਪੰਛੀ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮਨੁੱਖ ਭਾਵੇਂ ਬਾਹਰ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਮਰਜ਼ੀ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਰਹੇ ਪਰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਟਿਕਾਅ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬੜਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤੇ ਤਣਾਅ ਰਹਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਜਿਸ ਘਰ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਘਰ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੀ ਹੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਭਾਵੇਂ ਮਜਬੂਰੀ ਵੱਸ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਹ ਜੱਦੀ ਘਰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਸੇ ਰਹਿਣਾ ਪੈ ਜਾਵੇ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਹ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਤੁਹਾਡੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਦਾ ਵਸਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।

ਪਿੰਡ ਵਿਚਲੇ ਆਮ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਸਾਡਾ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਣਤਰ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰਾਂ ਵਰਗੀ ਹੀ ਸੀ, ਭਾਵ ਥੱਲੇ ਤੋਂ ਕੱਚਾ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਛੱਤ ਬਾਲਿਆਂ ਵਾਲ਼ੀ। ਵਿਹੜਾ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੱਡਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਜਮੋਏ ਅਤੇ ਡਕੈਣ ਦੇ ਰੁੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਦ ਲਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਚਾਰ ਖਣਾਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਮਰਾ ਅਤੇ ਦੋ ਦੋ ਖਣਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਸੋਈ ਤੇ ਮੂਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਵਰਾਂਡਾਂ ਸੀ/ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾ ਕੋਈ ਬੈਠਕ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਟਾਇਲਟ ਜਾਂ ਬਾਥਰੂਮ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਆਰਥਿਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਨ, ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਇਸ ਦੀ ਲਿਪਾਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਕਰਵਾਈ ਗਈ।

ਛੱਤ ਕੱਚੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅੰਦਰ ਠੰਢਕ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿੱਘਾ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। ਛੇ ਜੀਅ ਅਸੀਂ ਖ਼ੁਦ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਬੜੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਰਹੇ; ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਆ ਜਾਂਦਾ, ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬੜੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਰਾਤ ਕੱਟ ਲੈਂਦਾ ਸੀ। ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦੀ ਛੱਤ 'ਤੇ ਸੌਂ ਜਾਂਦੇ। ਜਾਲ਼ੀ ਰਹਿਤ ਤਾਕੀਆਂ ਅਤੇ ਰੋਸ਼ਨਦਾਨ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਵਾਦਾਰੀ ਤੇ ਚਾਨਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਰੋਸ਼ਨਦਾਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਦੀ ਹੋ ਕੇ ਘਰੇਲੂ ਚਿੜੀਆਂ ਦਾ ਆਮ ਹੀ ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਚਿੜੀਆਂ ਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੀ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰਿਹਾ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇੱਕ ਦੋ ਜੋੜੇ ਬੜੇ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾ ਕੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਵੇਰ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਚਿੜੀਆਂ ਚੀਂ-ਚੀਂ ਕਰਕੇ ਉੱਠ ਜਾਂਦੀਆਂ ਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਉਠਾ ਲੈਂਦੀਆਂ। ਗਾਰਡਰਾਂ ਦੇ ਕੋ਼ਲ ਬਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੋੜਾਂ-ਮੋਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਬਣਾਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਪੇਟੀ ਦੇ ਥੱਲੇ ਹਰ ਸਾਲ ਬਿੱਲੀ, ਬਲੂੰਗੜੇ ਦਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ ।

ਇਸ ਦੇ ਕੱਚੇ ਅੰਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਂ, ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਇੱਕ-ਅੱਧ ਵਾਰ ਗੋਹੇ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਲਿੱਪ ਦਿਆ ਕਰਦੀ ਸੀ। ਲਿੱਪੇ ਹੋਏ ਥਾਂ 'ਤੇ ਬੜੀ ਅਜੀਬ ਜਿਹੀ ਵਾਸ਼ਨਾ ਆਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ। ਲਿੱਪਣ ਨਾਲ ਘਰ ਬੜਾ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸੋਹਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਾਂ ਤੌੜੀ ਵਿੱਚ ਪਾਂਡੂ ਘੋ਼ਲ ਕੇ, ਇੱਕ ਲੀਰ ਨਾਲ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਆ਼ਲੇ ਦੁਆ਼ਲੇ ਪੱਟੀ ਬਣਾਉਂਦੀ ਅਤੇ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਵਿਚਕਾਰ ਫੁੱਲ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ ਹੋਰ ਵੀ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਲਗਾਏ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਲਗਾਈਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ ।

ਚੁੱਲ੍ਹੇ-ਅੰਗੀਠੀ ਵਾ਼ਲੀ ਇਸ ਘਰ ਦੀ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਮਾਂ ਗਰਮ ਗਰਮ ਰੋਟੀਆਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ ਬੋਰੀਆਂ ਵਿਛਾ ਕੇ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦੀਆਂ ਪਟੜੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਸੀ।

ਬਰਸਾਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਦੀ ਛੱਤ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਅਤੇ ਕਈ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਦੀਆਂ ਝੜੀਆਂ ਸਾਨੂੰ ਰੋਣ -ਹਾਕਾ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰਾ ਲੱਗਦਾ।

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਚਾਚੇ ਤਾਇਆਂ ਦੇ ਘਰ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਬੀਹੀ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਖ਼ੂਬ ਰੌਣਕਾਂ ਬਣੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਡੰਗਰ-ਵੱਛਾ ਵੀ ਬਾਹਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਨ਼ਲਕਾ, ਟੋਕੇ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੀਨ, ਓਟੀਏ ਸਭ ਬਾਹਰ ਵਿਹੜੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਇਸ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੋਏ। ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰਾ ਆਪਣਾ ਜਨਮ ਵੀ ਇੱਥੇ ਹੀ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਅੱਜ-ਕਲ੍ਹ ਵੀ ਮੇਰੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਾਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪੁਰਾਣਾ ਘਰ ਪਿੰਡ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਪਾਸੇ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਦੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਚਾਚੇ ਤਾਇਆਂ ਦੇ ਘਰ ਖ਼ਬਰਸਾਰ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਅੱਜ ਵੀ ਬੜਾ ਮੋਹ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਾਰਤਕਕਾਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਿਬੰਧ "ਘਰ ਦਾ ਪਿਆਰ" ਵਿੱਚ ਘਰ ਬਾਰੇ ਬੜੀਆਂ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫ਼ਿਲਮੀ ਅਦਾਕਾਰ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਜੱਦੀ ਘਰ, ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਪਿੰਡ ਭੇਰੇ 'ਚ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਬਕਾਇਦਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਖੇ ਪਹੁੰਚੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਬੜਾ ਭਾਵੁਕ ਵੀ ਹੋਏ। ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੁਸਤਕ 'ਮੇਰਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ' ਵਿੱਚ 'ਮੁੜ ਵੇਖਿਆ ਪਿੰਡ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਕੋ਼ਲ ਹੈ ਪਰ ਅੱਜ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਆਪਣਾ ਆਪਣਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

ਦੇਸੀ ਤੜਕਾ

ਘਰ 'ਚ ਬਣਾਓ ਸੁਆਦੀ 'ਤੇ ਲੋਅ ਕੈਲਰੀ ਪਨੀਰ

ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਸਿਹਤ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਸੁਚੇਤ ਹਨ। ਉਹ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਠੀਕ ਰੱਖਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦੀ ਖੁਰਾਕ ਵਿਚ ਕੈਲੋਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪਨੀਰ ਖਾਣਾ ਬੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਨੀਰ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ 2 ਪਕਵਾਨਾ ਦੱਸਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਸਿਹਤਮੰਦ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਘੱਟ ਕੈਲੋਰੀ ਵੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਚੰਗੇ ਸੁਵਾਦ ਨਾਲ ਸਿਹਤ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ।

ਹਰਿਆਲੀ ਪਨੀਰ

ਸਮੱਗਰੀ

- ਪਨੀਰ - 200 ਗ੍ਰਾਮ
- ਪੁਦੀਨੇ -1 ਕੱਪ (ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਧਨੀਆ - 1 ਕੱਪ (ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਹਰੀ ਮਿਰਚ - 2-3 (ਕੱਟੀਆਂ ਹੋਇਆ)
- ਅਦਰਕ - 1 ਚਮਚ (ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਲਸਣ - 5-6 ਕਲੀਆਂ (ਕੱਟੀਆਂ ਹੋਇਆ)
- ਅੰਬਚੂਰ ਪਾਊਡਰ - 1 ਚਮਚ
- ਗ੍ਰਾਮ ਮਸਾਲਾ - 1/2 ਚਮਚ
- ਲੂਣ- ਸੁਵਾਦ ਅਨੁਸਾਰ
- ਦਹੀ - ਇੱਕ ਕੱਪ
- ਤੇਲ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ
- ਸਜਾਉਣ ਲਈ
- ਟਮਾਟਰ - 2
- ਨਿੰਬੂ -1

ਹਰਿਆਲੀ ਪਨੀਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਸਾਰੇ ਪਨੀਰ ਨੂੰ ਚੌਰਸ ਵਰਗ ਦੇ ਟੁਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਕੱਟੋ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੋ। ਹੁਣ ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਸਾਰੇ ਮਸਾਲੇ ਅਤੇ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਪੀਸ ਕੇ ਇਕ ਪੇਸਟ ਬਣਾ ਲਓ।

ਪਨੀਰ 'ਤੇ ਪੇਸਟ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਲਾਓ। ਹੁਣ ਇਕ ਕੜਾਹੀ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਤੇਲ ਪਾਓਇਸ 'ਤੇ ਪਨੀਰ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਹਲਕੇ ਭੂਰੇ ਹੋਣ ਤਕ ਪਕਾਓ। ਤੁਹਾਡੀ ਹਰਿਆਲੀ ਪਨੀਰ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਗਾਰਨਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਟਮਾਟਰ ਨੂੰ ਗੋਲ ਆਕਾਰ ਵਿਚ ਕੱਟੋ। ਤਿਆਰ ਪਨੀਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਰੱਖੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਮਿਲਾ ਕੇ ਖਾਓ। ਇਸ ਪੂਰੀ ਡਿਸ਼ ਵਿਚ 245 ਕੈਲੋਰੀਜ ਹਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਪਨੀਰ ਟਿੱਕੀ

ਸਮੱਗਰੀ

- ਪਨੀਰ - 200 ਗ੍ਰਾਮ
- ਪਿਆਜ਼ - 1 ਕੱਪ (ਬਾਰੀਕ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਹਰਾ ਪਿਆਜ਼ - 1/2 ਕੱਪ (ਬਾਰੀਕ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ)
- ਅਲਸੀ ਦਾ ਪਾਊਡਰ - 1/4 ਕੱਪ
- ਹਰੀ ਮਿਰਚ - 2 ਚਮਚੇ (ਕੱਟੇ ਹੋਏ)
- ਅਦਰਕ-ਲਸਣ ਦਾ ਪੇਸਟ - 1 ਚਮਚ
- ਸਿੱਟਾ ਸਟਾਰਚ (ਐਰੋਰੋਟ) - 1 ਚਮਚ
- ਚਾਟ ਮਸਾਲਾ - 1 ਚਮਚ
- ਕਾਲੀ ਮਿਰਚ - ਸੁਆਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਪੀਸੀ)
- ਲੂਣ - ਸੁਆਦ ਅਨੁਸਾਰ

ਪਨੀਰ ਟਿੱਕੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਿਧੀ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਨੀਰ ਨੂੰ ਹਲਕੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਮੈਸ਼ ਕਰੋ। ਫਿਰ ਇਕ ਕਟੋਰੇ ਵਿਚ ਬਾਕੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮਿਲਾਓਤਿਆਰ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨਾਲ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਤੇਲ ਲਗਾ ਕੇ ਗੋਲ ਆਕਾਰ ਵਾਲੀ ਟਿੱਕੀ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਗੈਸ 'ਤੇ ਇਕ ਪੈਨ ਰੱਖੋਟਿੱਕੀ ਨੂੰ ਤਲਣ ਲਈ ਤੇਲ ਪਾਉਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫਰਾਈ ਕਰੋ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਹਲਕੇ ਭੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੇ। ਤੁਹਾਡੀ ਪਨੀਰ ਟਿੱਕੀ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਨਪਸੰਦ ਚਟਨੀ ਅਤੇ ਚਾਹ ਨਾਲ ਖਾਣ ਦਾ ਅਨੰਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਨੀਰ ਟਿੱਕੀ ਵਿਚ ਕੁਲ ਕੈਲੋਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 513 ਹੈ।

ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਟਾਈਮਜ਼

ਐਲਨ ਮਸਕ ਅਤੇ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਆਏ ਇਕੱਠੇ, ਸਪੇਸਐਕਸ ਦੇ ਸੁਪਰ-ਕੰਪਿਊਟਰ ਹੁਣ 'ਕਲਾਡ' ਏਆਈ ਨੂੰ ਦੇਣਗੇ ਸ਼ਕਤੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਉਲਟਫੇਰ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਏਆਈ ਕੰਪਨੀ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਐਲਨ ਮਸਕ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਸਪੇਸਐਕਸ ਦੇ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਦੋਵਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ ਸਗੋਂ ਇਹ ਐਲਨ ਮਸਕ ਅਤੇ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਪਿਛਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਖਟਾਸ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਮੈਂਫਿਸ, ਟੈਨੇਸੀ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਪੇਸਐਕਸ ਦੀ 'ਕੋਲੋਸਸ 1' ਸਹੂਲਤ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਸਹੂਲਤ ਵਿੱਚ 220,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਐਨਵੀਡੀਆ ਪ੍ਰੋਸੈਸਰ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਦੇ 'ਕਲਾਡ' ਚੈਟਬੋਟ ਨੂੰ 300 ਮੈਗਾਵਾਟ ਦੀ ਨਵੀਂ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ।

ਇਹ ਸੌਦਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸਪੇਸਐਕਸ ਆਪਣੇ ਆਈਪੀਓ (IPO) ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਏਆਈ ਇੱਛਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਗਾਹਕ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਆਪਣੇ ਏਆਈ ਕੋਡਿੰਗ ਟੂਲ 'ਕਲਾਡ ਕੋਡ' ਦੀ ਵਧਦੀ ਮੰਗ ਕਾਰਨ ਸਮਰੱਥਾ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਨਾਲ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ 'ਔਰਬਿਟਲ ਡੇਟਾ ਸੈਂਟਰ' ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਐਲਨ ਮਸਕ ਦਾ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਪੂੰਜੀ ਅਤੇ ਉੱਨਤ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਡੇਟਾ ਸੈਂਟਰ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਨਾ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਕੇਲ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋੜ ਹੈ।

ਐਲਨ ਮਸਕ ਨੇ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਰਵੱਈਆ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਬਿਤਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਸਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਏਆਈ ਮਨੁੱਖਤਾ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇ। ਮਸਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਇਹ ਟਿੱਪਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਐਂਥਰੋਪਿਕ 'ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਮਸਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਏਆਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੰਪਿਊਟਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਡਿਵੈਲਪਰ ਡੇਅ ਦੌਰਾਨ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਨੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਫੀਚਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ 'ਡ੍ਰੀਮਿੰਗ' (dreaming) ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਫੀਚਰ ਏਆਈ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨ, ਪੈਟਰਨਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਾਈਲਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ। ਸਪੇਸਐਕਸ ਦੇ ਸੌਦੇ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਵਾਧੂ ਸਮਰੱਥਾ ਕਾਰਨ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੇਡ ਪਲਾਨ ਵਾਲੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ 'ਕਲਾਡ ਕੋਡ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਗਣਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰੋ (Pro) ਅਤੇ ਮੈਕਸ (Max) ਖਾਤਿਆਂ ਲਈ ਪੀਕ-ਅਵਰ ਯੂਸੇਜ ਕੈਪਸ ਨੂੰ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਹੁਣ ਵੱਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਕਲਾਡ ਕੋਡ' ਦੀ ਵਧਦੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਨੇ ਏਆਈ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਦੇ ਇਵੈਂਟ ਵਿੱਚ ਐਂਥਰੋਪਿਕ ਦੇ ਕਲਾਡ ਕੋਡ ਮੁਖੀ ਬੋਰਿਸ ਚੇਰਨੀ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਡਿਵੈਲਪਰ ਅਜਿਹੇ ਰੁਟੀਨ ਸੈੱਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਏਆਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾਡ ਖੁਦ ਕਲਾਡ ਕੋਡ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ। ਚੇਰਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਏਆਈ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕ ਸ਼ਕਤੀ ਹੁਣ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੌਦਾ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਏਆਈ ਉਦਯੋਗ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਅਤੇ ਦਸ਼ਾ ਬਦਲਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਟਿੱਕਟਾਂ ਦੀ ਵੰਡ

ਸੁਖਮੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ
604) 751-1113

ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨੇੜੇ ਆਉਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਲੋਕ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸੱਥ 'ਚ ਆ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਬਾਰੇ ਕੰਸੋਆਂ ਲੈਣ ਦੇ ਰੁਝਾਣ 'ਚ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਮਹੌਲ ਬਦਲਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲੋਕ ਰੇਡੀਓ, ਟੀਵੀ, ਅਖਬਾਰਾਂ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ ਤੇ ਅਣਪੜ੍ਹ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਐਧਰਲੀਆਂ ਓਧਰਲੀਆਂ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਚੁੱਟਕਲੀ ਖਬਰਾਂ ਸੁਣਕੇ ਸੱਥ 'ਚ ਆ ਕੇ ਇਉਂ ਛੱਡ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਜੋਗੀ ਪਟਾਰੀ 'ਚੋਂ ਸੱਪ ਕੱਢ ਕੇ ਛੱਡ ਦੇਵੇ। ਝਾੜੂ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰੈਲੀ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਆਇਆ ਨਿਧਾਨੇ ਬੁੜ੍ਹੇ ਕਾ ਤੇਜੂ ਸੱਥ 'ਚ ਆ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ,

''ਐਤਕੀ ਤਾਂ ਬਈ ਬੱਕਰੀ ਨੋਟ ਵੀ ਖਾਊਗੀ ਤੇ ਦੁੱਧ ਮਨ੍ਹੀ ਦੇਣਾ।''

ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਕੀਹਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੈਂ ਤੇਜ ਸਿਆਂ?''

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਇਹ ਤਾਂ ਵੋਟਾਂ ਆਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਲੱਗਦਾ ਨੰਬਰਦਾਰਾ ਜਿਮੇਂ ਕਿਤੇ ਕੱਲ੍ਹ ਝਾੜੂ ਆਲਿਆਂ ਦੀ ਰੈਲੀ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਇਆ ਹੁੰਦਾ। ਤੇਜੂ ਦਾ ਤਾਂ ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਐ ਬਈ ਐਤਕੀ ਪੈਸੇ ਲੋਕ ਨੀਲੇ ਚਿੱਟਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈਣਗੇ ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਝਾੜੂ ਆਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਉਣਗੇ।''

ਬਾਬਾ ਸੰਤੋਖ ਸਿਉਂ ਤੇਜੂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਉਰ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੋ ਸ਼ੇਰਾ ਭੋਰਾ। ਐਥੇ ਬਹਿ ਕੇ ਦੱਸ ਕੀਹਦੀ ਬੱਕਰੀ 'ਖਰੋਟ ਖਾ ਗੀ। ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਯਾਰ 'ਖਰੋਟ ਜੁੜਦੇ ਨ੍ਹੀ, ਬੱਕਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਘਰ 'ਖਰੋਟ ਪਾਉਂਦਾ ਬਈ?''

ਸੱਥ ਦੇ ਨਾਲ ਬਲੌਰੇ ਕੇ ਘਰੇ ਪੱਠੇ ਕੁਤਰੀ ਜਾਂਦੇ ਪੀਟਰ ਇੰਜਨ ਦੇ ਖੜਕੇ 'ਚ ਬਾਬੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਤੇਜੂ ਦੀ ਕਹੀ ਬੱਕਰੀ ਦੇ ਨੋਟ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਾ ਆਈ ਕਰਕੇ ਬੁੱਘਰ ਦਖਾਣ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਖਰੋਟਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਨ੍ਹੀ ਬਾਬਾ, ਗੱਲ ਤਾਂ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਕਰਦੇ ਐ ਇਹੇ।''

ਬੰਤਾ ਬੁੜ੍ਹਾ ਤੇਜੂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਤੂੰ ਸਣਾ ਬਈ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇਜ ਸਿਆਂ ਕੀ ਸੁਣ ਕੇ ਆਇਐਂ ਵੋਟਾਂ ਬਾਰੇ?''

ਤੇਜੂ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਉਂ ਕਹਿਨੈਂ, ਆਹ ਜਿੱਦਣ ਦੇ ਝਾੜੂ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਫੰਘ ਜੇ ਫਲਾਏ ਐ, ਓਦਣ ਤੋਂ ਨੀਲੇ ਤੇ ਚਿੱਟਿਆਂ ਦੀ ਢਿੰਬਰੀ ਦੀਆਂ ਚੂੜੀਆਂ ਕੁਸ ਵੱਧ ਕਸੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲੱਗਦੀਐਂ। ਅੱਗੇ ਤਾਂ ਇਹ ਪਤੰਦਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਤੋਪ ਦੇ ਗੋਲੇ ਆਂਗੂੰ ਵਰ੍ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸੀ ਜਿਮੇਂ ਕੋਈ ਪਰਾਣੇ ਜਾਮੇਂ ਦੀ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਹੁੰਦੀ ਐ। ਹੁਣ ਜਿੱਦਣ ਦੇ ਝਾੜੂ ਆਲੇ ਭੋਰਾ ਖੰਘ ਜੀ ਖੰਘੇ ਐ, ਹੁਣ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਏਕਾ ਜਾ ਕਰਗੇ ਲੱਗਦੇ ਐ। ਹੁਣ ਝਾੜੂ ਆਲਿਆਂ ਨੂੰ 'ਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਇਉਂ ਪੈਂਦੇ ਐ ਜਿਮੇਂ ਕਲਫੂ 'ਚ ਦਿੱਤੀ ਢਿੱਲ ਵੇਲੇ ਲੋਕ ਸੌਦਾ ਲੈਣ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਘੋਲੀਏ ਆਲੇ ਜੱਜ ਦੀ ਕਰਿਆਣੇ ਆਲੀ ਹੱਟੀ ਨੂੰ ਪੈ ਗੇ ਸੀ।''

ਏਨੇ ਚਿਰ ਨੂੰ ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਇੱਕ ਨਾਹਰਾ ਲਾਉਂਦਾ 'ਨਾ ਡੋਡਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਦਾਰੂ ਨੂੰ, ਵੋਟ ਪਾਉਣੀ ਝਾੜੂ ਨੂੰ' ਗਾਉਂਦਾ ਗਾਉਂਦਾ ਨੰਦ ਬਾਜੀਗਰ ਦੇ ਢੋਲ ਵਾਂਗੂੰ ਸੱਥ 'ਚ ਆ ਖੜਕਿਆ। ਆਉਂਦਾ ਹੀ ਬਾਬੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿਉਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਲੈ

ਬਈ ਬਾਬਾ! ਇੱਕ ਪਾਲਟੀ ਹੋਰ ਉੱਠ ਪੀ ਐ। ਕਹਿੰਦੇ ਬੜੀ 'ਮਾਨਦਾਰ ਪਾਲਟੀ ਐ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਬਾਬਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਨ੍ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਬਈ ਹਜੇ ਤਾਂ ਪਹਿਲੀ ਪਾਲਟੀ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਗੋਲਕ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਵਖਾਈਆਂ ਮਨ੍ਹੀ, ਇਹ ਪਾਲਟੀ 'ਮਾਨਦਾਰ ਕਾਸਤੇ ਹੋ ਗੀ। 'ਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਫੇਰ ਈ ਲੱਗੂ ਜਦੋਂ ਰਾਜ 'ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ। ਰਾਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਨ੍ਹੀ ਕੁੰਜੀਆਂ ਅਗਲਿਆਂ ਨੇ ਫੜਾਉਣੀਆਂ ਨ੍ਹੀ।''

ਬਾਬਾ ਸੰਤੋਖ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਵੋਟਾਂ ਤਾਂ ਹਜੇ ਦੂਰ ਐ ਲਾਂਗੜ ਹੁਣੇ ਕਸੀ ਫਿਰਦੇ ਐ ਇਹੇ। ਇਹ ਨਮੀਂ ਪਾਲਟੀ 'ਚ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਉੱਠੇ ਐ ਅਮਲੀਆ?''

ਮਾਹਲਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਬਥੇਰੇ ਉੱਠੇ ਐ। ਐਤਕੀਂ ਤਾਂ ਰਾਜ ਪਲਟੂਗਾ ਲੱਗਦੈ। ਬਾਕੀ ਭਾਈ ਫੇਰ ਵਾਘਰੂ ਨੂੰ ਪਤਾ।

ਰਤਨ ਸਿਉਂ ਸੂਬੇਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਉਹ ਤਾਂ ਨੰਬਰਦਾਰ ਤੇਰੀ ਗੱਲ ਠੀਕ ਐ ਬਈ ਨਮੀਂ ਪਾਰਟੀ ਆਲੇ ਉੱਠੇ ਤਾਂ ਕਈ ਐ, ਪਰ ਕੋਈ ਵਜਨਦਾਰ ਬੰਦਾ ਤਾਂ ਦੀਂਹਦਾ ਨ੍ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ। ਵਿੱਚੇ ਈ ਇੱਕ ਡਰਾਮੇ ਜੇ ਆਲੇ ਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇ 'ਤਾ। ਇੱਕ ਕਹਿੰਦੇ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਜੀ ਉਮਰੀ ਦੀ ਕੁੜੀ 'ਠਾਈ ਐ। ਬਾਹਵਾ ਜਮਾਤਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਵੀ ਐ। ਕਹਿੰਦੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਗੁਰਬੇ ਦਾ ਘਰ ਵਖਾ ਕੇ ਈ ਟਿੱਕਟ ਲੈ ਗੀ। ਨਾ ਈਂ ਉਹਨੇ ਕਹਿੰਦੇ ਟਿਕਟ ਮੰਗੀ ਸੀ ਉਈਂ ਘਰੇ ਜਾ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇ ਆਏ ਜਿਮੇਂ ਜੰਨ ਗਏ ਜਾਨੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਪੱਤਲ ਦੇ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਐ। ਸੁਣ ਲੋ 'ਮਾਨਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ। ਓਧਰ ਲੁਦੇਆਣੇ ਵੱਲੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੋ ਜਾਣਿਆਂ ਦਾ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਮਕਾਬਲਾ ਕਰਾਇਆ। ਕਹਿੰਦੇ ਜਿਹੜਾ ਵੱਧ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਜੂ ਉਹਨੂੰ ਟਿਕਟ ਦੇਮਾਂਗੇ।''

ਅਮਲੀ ਸੂਬੇਦਾਰ ਦੀ ਗੱਲ ਟੋਕ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਕਹਿੰਦੇ ਜੀਹਨੇ ਤਾਂ ਫੌਜੀ ਸਾਹਬ ਸੈਂਕੜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ ਵੋਟਾਂ ਲਈਆਂ ਉਹਨੂੰ ਤਾਂ ਪੁੱਛਿਆ ਨ੍ਹੀ, ਜੀਹਨੂੰ ਸੱਤ ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ, ਉਹਨੂੰ ਇਉਂ ਟਿਕਟ ਫੜਾ 'ਤੀ ਜਿਮੇਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਆਲਾ ਹਰੀ ਪਤੌੜਾਂ ਆਲਾ 'ਖਬਾਰ ਆਲੇ ਕਾਤਕ 'ਚ ਪਤੌੜਾਂ 'ਤੇ ਇੰਮਲੀ ਦੀ ਚਟਣੀ ਪਾ ਕੇ ਪਤੌੜ ਫੜਾ ਦਿੰਦੈ। ਲੈ ਦੱਸ! ਵੇਖ ਲਾ ਬਾਬਾ 'ਮਾਨਦਾਰ ਪਾਲਟੀ ਦਾ ਫੈਂਸਲਾ।''

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਮੈਂ ਤਾਂ ਸੁਣਿਐ ਅਕੇ ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਹੋਟਲਾਂ ਹਾਟਲਾਂ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹਾਂ ਚੂਹਾਂ ਫੜਾਉਣ ਆਲੇ ਰੱਖੇ ਵੇ ਐ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋ-ਦੋ, ਚਾਰ-ਚਾਰ ਟਿੱਕਟਾਂ ਦੇਣੀਆਂ। ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ ਸੱਚ ਐ ਕੁ ਝੂਠ ਐ?''

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਉਹ ਵੀ ਸੁਣ ਲਾ ਹੁਣ। ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੈਂ ਛੇੜ ਈ ਲਈ ਐ, ਆਹ ਹੁਣੇ ਈ ਨਰੰਜਨ ਮਾਹਟਰ ਸੁੱਖੂ ਪਾਹੜੇ ਕੇ ਘਰੇ ਦੱਸ ਕੇ ਗਿਆ, ਕਹਿੰਦਾ 'ਇੱਕ ਪਕੌੜਿਆਂ ਆਲਾ ਕੋਈ ਹਲਵਾਈ ਵੀ ਠਾਇਆ। ਇੱਕ ਕਹਿੰਦਾ ਕੁਲਫੀਆਂ ਆਲਾ ਕੋਈ। ਇੱਕ ਔਧਰ ਬੋਹੇ ਬਲ੍ਹਾਢੇ ਅੱਲ ਕਹਿੰਦਾ ਆਟਾ ਚੱਕੀ ਚਲਾਉਦਾ ਕੋਈ ਉਹਦੇ ਮੌਰਾਂ 'ਚ ਕਲੀਡਰ ਪਾ 'ਤਾ ਦੱਸਦੇ ਐ। ਇੱਕ ਕੋਈ ਪੈਂਚਰਾਂ ਪੂੰਚਰਾਂ ਆਲਾ ਵੀ ਉੱਠਿਐ। ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਤੂੰ ਆਪ ਈ ਦੱਸਦੇ ਬਾਬਾ ਜਿੱਤਣ ਆਲਾ ਕਿਹੜਾ। ਓੱਥੇ ਜਿੱਤੇ ਵੇ ਜਿੱਥੇ ਚੰਦੀਗੜ ਜਾਂਦੇ ਹੁੰਦੇ ਐ, ਆਹ ਹਲਵਾਈ ਤੋਂ ਕੀ ਜਲੇਬੀਆਂ ਕਢਾਉਣੀਐਂ ਓੱਥੇ ਲਜਾ ਕੇ ਕੁ ਪਕੌੜਿਆਂ ਦੀ ਰੇੜ੍ਹੀ ਲਵਾਉਣੀ ਐਂ? ਆਹ ਕੁਲਫੀਆਂ ਆਲੇ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਣਗੇ ਜੇ ਜਿੱਤਗੇ ਤਾਂ ਕੁਲਫੀਆਂ ਆਲੇ ਤੋਂ ਕੁਲਫੀਆਂ ਖਾ ਲਿਆ ਕਰਾਂਗੇ। ਆਟਾ ਚੱਕੀ ਆਲੇ ਤੋਂ ਆਟਾ ਊਟਾ ਪਿਹਾ ਲਿਆ ਕਰਾਂਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਨ੍ਹੀ ਬਾਬਾ ਸਮਝ ਆਈ ਬਈ ਇਹ ਕੀ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਐ। ਇਹ ਰੇਹੜੀ ਲਾਉਣ ਆਲੇ ਡੱਗੀ ਵੇਚਣ ਆਲੇ, ਖਾਰੀ ਵੇਚਣ ਆਲੇ ਕਿੱਥੋਂ ਜਿੱਤ ਜਾਣਗੇ ਯਾਰ। ਕਿਸੇ ਚੱਜ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਤਾਂ ਟਿਕਟ ਦਿੱਤੀ ਨ੍ਹੀ, ਹੋਰ ਈ ਜੀਹਨੂੰ ਕੋਈ ਜਾਣਦਾ ਨ੍ਹੀ ਉਹਨੂੰ ਵਾਧੂ ਈ ਚੰਡੋਲ 'ਤੇ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਲੱਗੇ ਐ।''

ਬਾਬਾ ਸੰਤੋਖ ਸਿਉਂ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਾਉਂਦੇ ਲੀਡਰ ਐ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਜੇ ਨਾਉਂ ਈਂ ਲਿਆ ਕਿਸੇ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਾ-ਬੱਚਾ ਜਾਣਦੈ।''

ਅਮਲੀ ਨੇ ਬਾਬੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਕੀਹਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੈਂ ਬਾਬਾ ਤੂੰ ਸੁੱਚਾ ਪੁਰੀਏ ਛੋਟੇ ਦੀ ਕੁ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੀ?''

ਸੂਬੇਦਾਰ ਅਮਲੀ ਦੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੱਸ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ''ਸੁੱਚਾ ਪੁਰੀਆ ਛੋਟਾ ਨ੍ਹੀ ਓਏ ਅਮਲੀਆ।

ਛੋਟੇਪੁਰ ਆਲਾ ਸੁੱਚਾ ਸਿਉਂ ਐਂ। ਹੋਰ ਈ ਪਾਸੇ ਪੁੱਠੀਆਂ ਤਾਰਾ ਜੋੜੀ ਜਾਨੈਂ। ਹੋਰ ਵੀ ਕਈ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਰਹਿੰਦੇ ਐ। ਇੱਕ ਉਹ ਬਾਦਲਾਂ ਦਾ ਭਤੀਜਾ ਭਤੂਜਾ ਕੋਈ ਉਹ ਵੀ ਰਹਿੰਦਾ, ਫੇਰ ਵੇਖ ਲਾ ਕੋਈ ਖਹਿਰਾ ਖੂਹਰਾ ਵੀ ਐ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਰੀ ਪਤਾ ਨ੍ਹੀ ਆਊ ਕੁ ਨਹੀਂ।''

ਮੱਦੀ ਪੰਡਤ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਰੀ ਕਾਹਦੀ ਆਉਣੀ ਐ। ਸਾਰੀਆਂ ਤਾਂ ਪਾਲਟੀਆਂ ਦਾ ਭਚੱਕਾ ਵੇਖਿਆਏ ਇਹੇ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੇਰ ਦਾਣੇ ਨ੍ਹੀ ਪਾਏ। ਹੁਣ ਝਾੜੂ ਆਲਿਆਂ 'ਚ ਆ ਗੇ।''

ਸੀਤਾ ਮਰਾਸੀ ਟਿੱਚਰ 'ਚ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਛੋਟੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਆਲਾ ਗਾਣਾ ਗਾਉਣ ਲੱਗ ਜਾਣ 'ਚੂਹਿਆ-ਚੂਹਿਆ ਖੁੱਡ ਪੱਟ ਮੇਰੀ ਵਾਰੀ ਕਦੋਂ ਆਊ? ਫੇਰ ਵੇਖੀਂ ਵਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਕੁ ਨਹੀਂ।''

ਮਾਹਲਾ ਨੰਬਰਦਾਰ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਹੋਰਾਂ ਨਿੱਕਿਆਂ ਮੋਟਿਆਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਟਿੱਕਟਾਂ ਦੇਈ ਜਾਂਦੇ ਐ ਅਮਲੀਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਨ੍ਹੀ ਟਿਕਟਾਂ ਦਿੰਦੇ ਬਈ ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਹੋਣੈ। ਕੱਢ ਖਾਂ ਕੋਈ ਖੋਜ?''

ਅਮਲੀ ਮਾਹਲੇ ਨੰਬਰਦਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਲੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਣ ਲਾ ਨੰਬਰਦਾਰਾ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਲੱਗਦਾ ਬਈ ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਜੰਨ 'ਚ ਗਏ ਚੋਰਾਂ ਆਲੀ ਨਾ ਹੋਵੇ।''

ਬਾਬੇ ਸੰਤੋਖ ਸਿਉਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਉਹ ਕਿਮੇਂ ਬਈ?''

ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਕੇਰਾਂ ਕਿਸੇ ਚੰਗੇ ਖਾਨਦਾਨੀ ਟੱਬਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਜੰਨ ਚੜ੍ਹੀ। ਮੁੰਡੇ ਆਲਿਆਂ ਦੀ 'ਲਾਕੇ 'ਚ ਚੰਗੀ ਤੂਤੀ ਬੋਲਦੀ ਸੀ। ਮੁੰਡੇ ਆਲੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਚੰਗੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜੰਨ ਲੈ ਕੇ ਗਏ। ਜੰਨ 'ਚ ਉਹ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਚੜ੍ਹਾਕੇ ਲੈ ਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਚੋਰ ਸੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀਹ-ਵੀਹ ਕੋਹ ਤੱਕ ਲੋਕ ਜਾਣਦੇ ਸੀ ਬਈ ਇਹ ਸਿਰੇ ਦੇ ਚੋਰ ਐ। ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਕਰਦੇ ਸੀ। ਓੱਧਰ ਜਿਹੜੇ ਘਰੇ ਜੰਨ ਢੁੱਕੀ ਸੀ ਉਹ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਕਹਾਉਂਦੇ ਸਰਦਾਰ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਜੰਨ ਕੁੜੀ ਆਲਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਕੁੜੀ ਆਲਿਆਂ ਨੇ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਲਿਆ ਬਈ ਇਹ ਤਾਂ ਜੰਨ 'ਚ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਏ ਐ। ਇਹ ਕੰਮ ਨ੍ਹੀ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ। ਕੁੜੀ ਦਾ ਪਿਉ ਮੁੰਡੇ ਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਸੱਦ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ 'ਵੇਖੋ ਸਰਦਾਰ ਜੀ! ਆਪਾਂ ਦੋਮੇਂ ਖਾਨਦਾਨੀ ਟੱਬਰਾਂ 'ਚੋਂ ਆਂ। ਮੜੱਪਣ ਤੋਂ ਆਪਾਂ ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ ਨਫਰਤ ਐ। ਆਹ ਜਿਹੜੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਚੋਰਾਂ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਜੰਨ ਲਿਆਏ ਐਂ, ਇਹ ਕੰਮ ਨ੍ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਇਆ। ਅਕੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਪਿਉਂ ਕੁੜੀ ਦੇ ਪਿਉ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ 'ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਉਂ ਜੰਨ ਲਿਆਏ ਆਂ ਬਈ ਜੇ ਕਿਤੇ ਇਹ ਪਿੰਡ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਸਾਡਾ ਵਿਆਹ ਆਲਾ ਸਾਰਾ ਸਮਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਘਰੋਂ ਸਾਫ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ।

ਹੁਣ ਇਹ ਆਪਣੀ ਜੰਨ 'ਚ ਤੁਰੇ ਫਿਰਨਗੇ ਪਿੱਛੇ ਘਰ ਗੜਬੜ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਰਹੂ। ਐਥੇ ਇਹ ਨਿਗ੍ਹਾ 'ਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਹੀ ਗੱਲ ਬਾਬਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਐ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵੱਡਿਆਂ ਵੱਡਿਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਨ੍ਹੀ ਦੇ ਰਹੇ ਹਜੇ। ਝਾੜੂ ਆਲਿਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਇਉਂ ਲੱਗਦਾ ਬਈ ਇਹ ਸੋਚਦੇ ਐ ਬਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਜੇ ਇਉਂ ਈਂ ਨਾਲ ਭਜਾਈ ਫਿਰੋ ਜੇ ਹੁਣੇ ਜਵਾਬ ਦੇ 'ਤਾ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨਮਾਂ ਵੰਝ ਨਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਦੇਣ। ਆਹ ਗੱਲ ਬਾਬਾ। ਬਾਕੀ ਤੂੰ ਆਪ ਸਿਆਣਾ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤ ਸਿਆਣੇ ਐਂ।''

ਇਉਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰੀ ਜਾਂਦਿਆਂ ਤੋਂ ਜਿਉਂ ਹੀ ਡੱਗੀ ਵਾਲੇ ਨੇ ਸੱਥ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਸਕੂਟਰੀ ਤੋਂ ਉੱਤਰਦਿਆਂ ਹੀ ਕੱਪੜੇ ਦਾ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਨਾਥਾ ਅਮਲੀ ਉਹਨੂੰ ਮਖੌਲ 'ਚ ਕਹਿੰਦਾ, ''ਓਏ ਤੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਟਿਕਟ ਟੁਕਟ ਲੈ ਲਾ। ਛੱਡ ਖਹਿੜਾ ਡੱਗੀ ਡੁੱਗੀ ਦਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਸੋਡੇ ਅਰਗੇ ਸੌਦਾ ਵੇਚਣਿਆਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ ਮਿਲਦੀਐਂ। ਆਹ ਲੀੜਾ ਲੱਤਾ ਜਾ ਐਥੇ ਵੇਹੜੇ ਆਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੰਡ ਜਾ।''

ਅਮਲੀ ਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਕੇ ਬਾਬਾ ਸੰਤੋਖ ਸਿਉਂ ਅਮਲੀ ਨੂੰ ਘੂਰਦਾ ਬੋਲਿਆ, ''ਚੁੱਪ ਕਰ ਓਏ ਅਮਲੀਆ, ਓਹਨੂੰ ਵੇਚ ਲੈਣਦੇ ਲੀੜਾ ਲੱਤਾ, ਐਮੇਂ ਨ੍ਹੀ ਬੋਲੀਦਾ ਹੁੰਦਾ। ਚੱਲੋ ਉੱਠੋ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲੀਏ ਐਮੇਂ ਖਾਹ ਮਖਾਹ ਲੜੋਂਗੇ ਕਿਸੇ ਰਾਹਗੀਰ ਨਾਲ।''

ਬਾਬੇ ਦਾ ਦਬਕਾ ਸੁਣਕੇ ਸਾਰੀ ਸੱਥ ਉੱਠ ਕੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਚੱਲ ਪਈ।

24 | 12 May, 2023 ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ Canadian Punjab Times CANADA | HEALTH SECTION

ਸਿਹਤ ਸੰਸਾਰ

ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੂਝਵਾਨਤਾ ਦਾ ਅਹਿਮ ਰੋਲ

ਲੇਖਕ : ਯਸ਼ਪਾਲ ਗੁਲਾਟੀ
ਮੋਬਾਈਲ : 70870-48140

ਅਕਸਰ ਹਰ ਮਾਂ-ਬਾਪ ਦੀ ਦਿਲੀ ਚਾਹਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਸੂਝਵਾਨ ਅਤੇ ਆਦਰਸ਼ ਨਾਗਰਿਕ ਬਣ ਕੇ ਆਪਣਾ, ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਉੱਜਵਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਠੰਢੀ ਹਵਾ ਦੇ ਬੁੱਲੇ ਆਉਂਦੇ ਰਹਿਣ। ਪਰ ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਫ਼ਲਤਾ ਵਾਲੇ ਰਸਤੇ ਦੇ ਪਾਂਧੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗੁਣ-ਯੋਗਤਾ ਉਜਾਗਰ ਕਰਵਾਉਣ ਪ੍ਰਤੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੁੱਧੀਜੀਵੀਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਚੇ ਤਾਂ ਕੱਚੀ ਮਿੱਟੀ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਘੜਾਂਗੇ, ਉਹ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਪੱਕਾ ਆਕਾਰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰ ਲੈਣਗੇ।

ਜਦ ਬੱਚਾ ਰੋਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਵਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਚੁੱਪ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਗੇਮਾਂ, ਵੀਡੀਓ ਵਗੈਰਾ ਚਲਾ ਕੇ ਬੱਚੇ ਹੱਥ ਫੜਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਾ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਚੁੱਪ ਤਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਮਨ-ਮਸਤਿਕ 'ਚ ਮੋਬਾਈਲ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਦੀ ਆਦਤ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਅਤੇ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਉਹ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ 'ਚ ਹੋਰ ਖੁੱਭਦਿਆਂ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੱਖੋਂ ਕੁਝ ਟੁੱਟਣਾ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਜੋ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਹੀ ਸਿੱਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਸਮੇਂ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਰਟ ਫੋਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਈਲ ਦੀ ਸੀਮਤ ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਹੀ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮਾਪੇ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਮੋਬਾਈਲ ਫੋਨ ਦੀ ਸੰਕੋਚਵੀਂ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਰਥਿਕ ਸੇਧ ਦਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਵਧੀਆ ਚਰਿੱਤਰ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਘਰਾਂ-ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਚ ਆਮ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪੇ ਲਾਡ-ਲਾਡ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਰੁੱਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਰ ਮੰਗ ਪੂਰੀ ਕਰਨਾ ਵਡਿਆਈ ਸਮਝਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਬੱਚਿਆਂ 'ਚ ਫ਼ਜ਼ੂਲ ਖ਼ਰਚੀ, ਰੁੱਸਣ ਦੀ ਆਦਤ ਵਧਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਵੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹੱਦੋਂ ਵੱਧ ਲਡਾਏ ਲਾਡ-ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਬੱਚੇ ਜ਼ਿੱਦੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਹਨ 'ਚ ਮਾਪਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਨਾਂਹ-ਨੁੱਕਰ, ਅੜੀਅਲ ਵਤੀਰਾ ਵੀ ਭਾਰੂ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਦਰਸ਼ ਮਾਪੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕੁਝ ਨੁਕਤੇ ਵਿਚਾਰ ਗੋਚਰੇ ਰੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਝਵਾਨ-ਸਿਆਣੇ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ :-

ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਘਰੇਲੂ ਲੜਾਈ-ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁੱਟ-ਮਾਰ, ਗਾਲ੍ਹਾਂ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਮੈਂਬਰ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਟੀ.ਵੀ. ਜਾਂ ਫ਼ਿਲਮ ਵਗ਼ੈਰਾ ਵੇਖਣ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਘਰੇਲੂ ਇਕਸੁਰਤਾ ਵਧਦੀ ਹੈ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਪਸੰਦ ਦੀਆਂ ਜਾਇਜ਼ ਵਸਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਖਿਡੌਣੇ, ਕੱਪੜੇ ਜਾਂ ਬੂਟ ਵਗ਼ੈਰਾ ਲੈ ਕੇ ਦਿਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਨਾਲ ਘੁੰਮ ਸਕਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵੀ ਬਣਾਓ। ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ-ਨਾ ਪਸੰਦ ਬੱਚਿਆਂ 'ਤੇ ਨਾ ਥੋਪੋ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਈ 'ਚ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਨੰਬਰ ਲੈਣ ਲਈ ਲੋੜੋਂ ਵੱਧ ਜ਼ੋਰ ਨਾ ਪਾਓ। ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਬੱਚਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਦਤ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰੋ।

ਅਕਸਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਉੱਪਰ ਮਾਪਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਬਾਹਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਹੌਲ ਵਿਚ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿ ਬੱਚੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਜੇ ਹੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਸਕਣ। ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਘਰ 'ਚ ਚਾਹ ਜਾਂ ਰਾਤ ਦੇ ਖਾਣੇ ਸਮੇਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠ ਕੇ ਅਸੀਂ ਅਜੋਕੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕਰ ਉਸ ਪ੍ਰਤੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵੀ ਪੁੱਛ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਸ ਸਦਕਾ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਆਤਮ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਦਾ ਹੈ।

ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਯੋਗ ਨੈਤਿਕ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਚੰਗਾ ਸਾਹਿਤ ਪੜ੍ਹਨਾ ਅਤੀ ਲਾਭਕਾਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਮਾਪੇ ਘਰ 'ਚ ਚੰਗੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਰਸਾਲੇ, ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸਾਹਿਤਕ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਬੱਚੇ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸੇਧ ਲੈਣਗੇ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਉਮਰ ਅਨੁਸਾਰ ਵਧੀਆ ਉਸਾਰੂ ਪੜ੍ਹਨ ਸਮੱਗਰੀ ਹੀ ਘਰ 'ਚ ਲਿਆਂਦੀ ਜਾਵੇ ਜੋ ਕਿ ਕੱਟੜਵਾਦ, ਅੰਧ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਅਸ਼ਲੀਲਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ।

ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨ। ਸੋ, ਆਓ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕੋਮਲ ਮਨੋਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰ, ਸੂਝਵਾਨ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਉਚਿਤ ਰੋਲ ਨਿਭਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉੱਜਵਲ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵਾਰਿਸ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਰਸਤਾ ਪੱਧਰਾ ਕਰੀਏ।

ਹੱਸੋ ਅਤੇ ਹਸਾਓ

ਲੇਖਕ : ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ,
ਮੋਬਾਈਲ : 87279-56059

ਹਾਸਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹੈ। ਹਾਸਾ ਅਜਿਹਾ ਹਥਿਆਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕੁਰੱਖਤ ਤੋਂ ਕੁਰੱਖਤ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਮਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਸਾ ਅਜਿਹੀ ਦਾਰੂ ਵੀ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਰੋਗੀ ਦਾ ਰੋਗ ਕੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਸਾ ਮਨੁੱਖੀ ਰੂਹ ਦੀ ਖ਼ੁਰਾਕ ਹੈ। ਹੱਸਦਿਆਂ ਦੇ ਹੀ ਘਰ ਵਸਦੇ ਹਨ। ਹਾਸੇ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਜਾਣਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਹਾਸ ਦਿਵਸ ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਐਤਵਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਸਾ ਆਉਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਵਿਅੰਗ, ਚੁਟਕਲੇ, ਸੁਆਂਗ ਆਦਿ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਜੋਕੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਕੋਲ ਇੰਨੀਆਂ ਵਿਲਾਸਤਾ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਕੋਲ ਹਾਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਖੇੜਾ ਬਖ਼ਸ਼ ਦੇਵੇ। ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਮਨੁੱਖ ਹੱਸਣਾ ਹੀ ਭੁੱਲ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਤਰੱਕੀ, ਉੱਨਤ ਤਕਨੀਕਾਂ, ਮਸ਼ੀਨੀਕਰਨ, ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ, ਤੇਜ਼-ਰਫ਼ਤਾਰੀ ਅਤੇ ਤਰਕ-ਵਿਤਰਕ ਨੇ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਪਦਾਰਥਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਮਾਨਸਿਕ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੇਚੈਨੀ, ਬੇਰੌਣਕੀ ਅਤੇ ਵਿਰਾਨਗੀ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਜੋਕਾ ਮਨੁੱਖ ਵਧੇਰੇ ਤਣਾਅਗ੍ਰਸਤ ਅਤੇ ਉੱਖੜਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਦੁਖੀ ਰੂਹ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਨਸਿਕ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ, ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਖਾਂ ਕਲੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਝੰਜਟਾਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਭਾਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਹਾਸੇ ਉਸ ਤੋਂ ਰੁੱਸੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਸੇ ਖ਼ੁਸ਼ਗਵਾਰ ਮੌਸਮ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਚਿੰਤਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹਾਸੇ ਨਹੀਂ ਫੁੱਟਦੇ।

ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਬਨਾਉਟੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਏਨਾ ਵੱਡਾ ਜੰਗਲ ਉਸਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀ ਚੀਜ਼ਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਤਾਂ ਹਾਸਿਆਂ ਲਈ ਵੀ 'ਹਾਸੇ ਯੋਗਾ ਕਲੱਬਾਂ' ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1995 ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਮਦਨ ਕਟਾਰੀਆ ਨੇ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਹਾਸਾ ਡਿਪਰੈਸ਼ਨ ਰੋਗ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਵਾਈ ਹੈ। 'ਵਿਸ਼ਵ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਰਿਪੋਰਟ' ਇਹ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ 137 ਵਿਚੋਂ 126ਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ। ਭਾਵ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦੁਖੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਬਸ਼ਿੰਦੇ ਮਾੜੀ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਲੋਕਧਾਰਾ ਵਿਚ ਪਿਆ ਅਖਾਣ 'ਖਾਧਾ ਪੀਤਾ ਲਾਹੇ ਦਾ ਬਾਕੀ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹੇ ਦਾ' ਸਾਬਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਲੋਕ 'ਖਾਓ ਪੀਓ ਐਸ਼ ਕਰੋ ਮਿੱਤਰੋ' ਦਾ ਮੁਹਾਵਰਾ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਖ਼ੁਸ਼ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਧੁਨਿਕ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆ ਕੇ ਦੁੱਖ ਭੋਗਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੇ ਪਦਾਰਥਵਾਦ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਹੀ ਵਿਕਾਊ ਹੈ। ਇਕ ਹਾਸਾ ਹੀ ਤਾਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਖ਼ੁਸ਼ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦੂਸਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ੁਸ਼ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੂਰ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਮੁਹਾਵਰੇ ਤੇ ਅਖਾਣ, ਲੋਕ-ਗੀਤ, ਨਕਲਾਂ ਅਤੇ ਸੁਆਂਗ ਆਦਿ ਹਾਸੇ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਤਕਤਾਰੀਆਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉੱਠਿਆ ਹਾਸਾ ਵੱਸੋਂ ਬਾਹਰਾ ਅਤੇ ਲੋਟ-ਪੋਟ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹਾਸਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਕਲਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜਿਸ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਹੱਸਣ ਅਤੇ ਹਸਾਉਣ ਦੀ ਕਲਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਨਾਲ ਜੁੜਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਘੂਰੀ ਪਾਈ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਕੋਲ ਦੂਜੇ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹਨਾ ਵੀ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਕਹਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅੰਦਰੋ-ਅੰਦਰੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਘਿਰਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗ਼ਮ, ਉਦਾਸੀ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਵੀ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਸਚਿੰਤ ਅਤੇ ਹੱਸ ਕੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਕਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੁਖੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਦੁੱਖ ਸਾਂਝਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿੱਥੋਂ ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੋਂ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜ਼ਰੂਰ ਹੱਸ ਕੇ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਬੇਖ਼ੌਫ ਤੇ ਡਟ ਕੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਜਾਈਂ ਫ਼ਿਕਰਾਂ ਵਿਚ ਗੁਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਾਨੂੰ ਮਨੋਰੋਗੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਵਾਕਿਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ 95 ਫ਼ੀਸਦੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਮਨ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਨਸਿਕ ਤਣਾਅ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਗੜਬੜਾ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ, ਦਿਲ ਦੀ ਧੜਕਣ ਅਤੇ ਪਾਚਨ-ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਤਣਾਅ ਮੁਕਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਵਿਚ ਹਾਸ ਭਰਪੂਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਸਾਡੀ ਸਹਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੋ ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੱਸਦੇ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਹਾਸਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨੇੜੇ ਖੜ੍ਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਵਹਾ ਲੈ ਜਾਵੇ।

ਆਪਣੇ ਲਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਕੱਢੋ

ਲੇਖਕ : ਨਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਕੌਰ

ਅੱਜ ਦੀ ਭੱਜ-ਨੱਠ ਵਾਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਰ ਇਨਸਾਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢਣਾ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰੀਰਕ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਲਈ ਕੁਝ ਪਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਬਹੁਰੰਗੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਔਰਤਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਆਪਣਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਹੀ ਭੁੱਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਦੂਜਿਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਣਾ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਪਰ ਆਪਣੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਅਤੇ ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਣ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਕਈ ਵਾਰ ਬੋਰੀਅਤ ਅਤੇ ਤਣਾਅ ਹੋਣ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਰੰਗ ਭਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਪੜ੍ਹਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਕਿਤਾਬਾਂ, ਮੈਗਜ਼ੀਨ, ਅਖ਼ਬਾਰ ਆਦਿ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਗਿਆਨ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਵੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਨਕਾਰਾਤਮਿਕ ਸੋਚ ਤੋਂ ਵੀ ਬਚਾਏਗਾ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੋਹ ਹੈ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹਾਉਣਾ ਚੰਗਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਆਪਣੇ ਬਚਪਨ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੇਣਗੀਆਂ। ਸਿਲਾਈ, ਕਢਾਈ, ਬੁਣਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ੌਕੀਨ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ, ਦੋਸਤਾਂ-ਮਿੱਤਰਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੋੜਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਸਾਡੇ ਰਚਨਾਤਮਕ ਪੱਖ ਨੂੰ ਵੀ ਉਭਾਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੂਟੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪੌਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਦੇ-ਫੁਲਦੇ ਦੇਖਣਾ ਵੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਕੂਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਸੋਹਬਤ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਵੀ ਰੰਗੀਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਜਾਣੋ ਤੇ ਪਿਆਰ ਕਰੋ। ਆਪਣੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰਕੇ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਮਾਹਿਰ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਸਾਧਨਾ ਲਈ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਸਕਦੇ ਹੋ, ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸਕੂਨ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ। ਬਦਲਾਅ ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੋ। ਉਮਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਾਡੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣ ਦੀ ਸੋਚ ਬਦਲਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਹਿਜਤਾ ਨਾਲ ਲਵੋ, ਤਣਾਅ ਨਾਲ ਨਹੀਂ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਹੈ। ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਨਾਕਾਰਾਤਮਿਕ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਨਿੱਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ।

ਕਾਵਿ ਕਿਆਰੀ

ਗ਼ਜ਼ਲ

ਨਵੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵੇਖੇ ਨੇ ਨਿੱਤ ਵਟਾਂਦੇ ਲੋਕ,
ਤਾਂ ਕੀ ਹੋਇਆ ਗਿਰਗਟ ਜੇ ਨੇ ਕੁਝ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਲੋਕ।

ਖੁਦ ਗਰਜ਼ੀ ਹੈ ਅੱਜ ਕੱਲ ਮਿੱਤਰਾ ਲੋੜ ਜ਼ਮਾਨੇ ਦੀ,
ਸਮਝ ਲਿਆ ਕਿਉਂ ਨੇ ਚਿਹਰਾ ਸ਼ਕਲ ਵਟਾਂਦੇ ਲੋਕ।

ਮੈਂ ਵੀ ਹਾਂ ਤੇ ਤੂੰ ਵੀ ਹੈਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ,
ਮਤਲਬ ਖਾਤਰ ਵੇਖੇ ਬਹੁਤੇ ਸੀਸ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਲੋਕ।

ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਝਾਕ ਲਿਆ ਕਰ ਤੂੰ ਵੀ ਕਦੇ ਕਦੇ,
ਮਨ ਮਰਜ਼ੀ ਦੀ ਬਣਦੀ ਨੇ, ਸਾਂਝ ਬਣਾਉਂਦੇ ਲੋਕ।

ਕੌਣ ਨਿਭਾਉਂਦਾ ਜੀਵਣ ਤੀਕਰ ਮੈਂ ਤੱਕਿਆ ਨਾ,
ਮੇਰੇ ਵਰਗੇ ਬਹੁਤ ਨੇ ਵੇਖੇ ਮਨ ਭਰਮਾਉਂਦੇ ਲੋਕ।

ਛੱਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਕਰਨੇ ਗਿਲਿਆ ਨੂੰ ਹੁਣ,
ਮਾਣ ਲਿਆ ਕਰ ਜੋ ਮੌਸਮ ਬਣ ਆਂਦੇ ਲੋਕ।

ਸਬਰ, ਸਿਦਕ, ਤੇ ਸ਼ੁਕਰ ਨੇ ਸਾਥੀ ਤੇਰੇ ਜੇਕਰ,
ਟੁੱਟਣ ਦੇ ਜੋ ਨੇ ਰਿਸ਼ਤੇ , ਅਜਬ ਨਿਭਾਂਦੇ ਲੋਕ।

ਵਫਾ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਦਗ਼ਾ ਮਿਲੇ ਤੂੰ ਸੱਭ ਝੋਲੀ ਪਾ ਲੈ,
ਜੀਵਣ ਦੇ ਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਪਾਂਦੇ ਲੋਕ।

ਲਿਖਤ : ਰਵੇਲ ਸਿੰਘ ਇਟਲੀ

ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੇ ਸੱਚ

ਹੁੰਦਾ ਮਾੜਾ ਮਾਣ ਹਕੂਮਤਾਂ ਦਾ,
ਮਾੜਾ ਗਧੇ 'ਤੇ ਹੋਇਆ ਸਵਾਰ 'ਭਗਤਾ'।
ਕੰਜ ਸੱਪ ਤੇ ਖੱਲ ਬੱਕਰੇ ਦੀ,
ਆਉਂਦੀ ਕੰਮ ਜਾਂ ਦੇਣ ਉਤਾਰ 'ਭਗਤਾ'।
ਰਿੰਡ ਬੀਜ ਨਾ ਡਾਲੀਏ ਅੰਬ ਕਲਮੀਂ,
ਖਾਲੀ ਹੱਥ ਨਾ ਹੋਵੇ ਵਪਾਰ 'ਭਗਤਾ'।
ਸਹੁਰਾ ਪੁੱਤ ਦਾ ਧੀ ਦੀ ਸੱਸ ਕਹਿੰਦੇ,
ਚੰਗੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ 'ਭਗਤਾ'।

ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਮਾੜੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ,
ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਖਦੇ ਸਮਝਦਾਰ 'ਭਗਤਾ'।
ਪਛਾੜੀ ਘੋੜੇ ਤੇ ਅਗਾੜੀ ਹਾਕਮਾਂ ਦੇ,
ਕਦੇ ਭੁੱਲ ਨਾ ਲੰਘੀਏ ਪਾਰ 'ਭਗਤਾ'।
ਕਰਜ਼, ਫਿਕਰ ਘਟਾਉਣਾ ਢਿੱਡ ਔਖਾ,
ਲੱਥੇ ਸਿਰੋਂ ਨਾ ਚੜ੍ਹਿਆ ਉਧਾਰ 'ਭਗਤਾ'।
ਬੋਤਾ ਆ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਪਹਾੜ ਥੱਲੇ,
ਉਦੋਂ ਕਿਸੇ ਨਾ ਲੈਣੀ ਸਾਰ 'ਭਗਤਾ'।

ਲੇਖਕ : ਬਰਾੜ-ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ
+1-604-751-1113

ਸੱਚ ਦਾ ਮਾਰਗ

ਸਿੱਦਕ ਵਾਲੇ ਹੀ ਪਰਖ ਦੀ ਸ਼ਮ੍ਹਾ ਉੱਤੇ
ਹੱਸ ਹੱਸ ਪਤੰਗਿਆਂ ਵਾਂਗ ਸੜਦੇ
ਸੜਦੀ ਤਵੀ ਤੇ ਖੇਡ ਆਨੰਦ ਵਾਲੀ
ਖੇਡ ਲੈਂਦੇ ਨੇ ਦੇਗ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੜ੍ਹਦੇ
ਨਾਲ ਆਰਿਆਂ ਹੋ ਦੋਫਾੜ ਜਾਂਦੇ
ਜਿਗਰੇ ਵਾਲੇ ਹੀ ਤੇਗ ਦੇ ਹੇਠ ਖੜ੍ਹਦੇ
'ਅਮਰਜੀਤ ਸਿਹਾਂ' ਤਲੀ ਤੇ ਸੀਸ ਧਰਕੇ
ਗਲੀ ਯਾਰ ਮਹਿਬੂਬ ਦੀ ਜਾਅ ਵੜਦੇ
ਵਿਰਲੇ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਤਾਣ ਦੇ ਉਦੋਂ ਸੀਨਾ
ਜਦੋਂ ਰਣ ਵਿੱਚ ਸ਼ੂਕਦੇ ਤੀਰ ਹੁੰਦੇ
ਜਦੋਂ ਧਰਮ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਮੰਗਦਾ ਹੈ
ਗੈਰਤ ਵਾਲੇ ਹੀ ਪਾਰ ਲਕੀਰ ਹੁੰਦੇ
ਉਹ ਪੂਰੀਆਂ ਪੌਣ ਨਾ ਰਣ ਅੰਦਰ
ਪਿਆਰੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਂਈਂ ਸਰੀਰ ਹੁੰਦੇ
'ਅਮਰਜੀਤ ਸਿਹਾਂ' ਕਹੇ ਜ਼ੁਬਾਨ ਵਿੱਚੋਂ
ਬੋਲ ਸਿਰਾਂ ਨਾਲ ਪਾਲਦੇ ਬੀਰ ਹੁੰਦੇ
ਭਾਂਵੇ ਉਮਰਾਂ ਮਸੂਮ ਮਲੂਕ ਹੋਵਨ
ਜਿੱਥੇ ਦੀਨ ਦੀ ਗੱਲ ਫਿਰ ਡੱਟ ਜਾਂਦੇ
ਸਿਖਰ ਛੋਹਦੀਆਂ ਜ਼ੁਲਮੀ ਅਟਾਰੀਆਂ ਨੂੰ
ਮਾਰ ਸਿੱਦਕ ਵਾਲੇ ਭਾਰੀ ਸੱਟ ਜਾਂਦੇ
ਫਿਰ ਵੈਰੀ ਦੀ ਤੇਗ ਦਾ ਡਰ ਕਾਹਦਾ
ਪੁਰਜਾ ਪੁਰਜਾ ਹਿੱਤ ਧਰਮ ਦੇ ਕੱਟ ਜਾਂਦੇ
'ਅਮਰਜੀਤ ਸਿਹਾਂ' ਆਪਾ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰਕੇ
ਟਿੱਕਾ ਜੱਸ ਦਾ ਜੱਗ 'ਚੋਂ ਖੱਟ ਜਾਂਦੇ

ਲੇਖਕ : ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਭਰਾ

ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ

ਕਹਿਣ, "ਦੀਵੇ ਜਗਣ ਨਾ ਸੱਪਾਂ ਦੇ ਕੋਲ"
ਪਰ, ਲੁਕੇ ਸੱਪਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵੇ ਲੈਣ ਟੋਲ,
ਕੰਮ ਸੱਪਾਂ ਦਾ ਸਦਾ ਹੈ ਡੰਗਣਾ,

ਕੰਮ ਡੰਡੇ ਦਾ ਹੈ ਸਿਰੀਆਂ ਭੰਨਣਾ,
ਦੇਖ ਲਈ ਤੇਰੀ ਵਲਾਵੀਂ ਤੋਰ ਹੈ-
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਦੇਖ ਲਈ ਤੇਰੀ ਅਜ਼ਾਦੀ "ਕਹਿਣ" ਦੀ
ਵਲਗਣਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ,
ਲਹੂ ਡੁੱਲ੍ਹੇ ਬਿਨ ਲਿਆਂਦੀ ਦੇਖ ਲਈ,

ਦੇਖ ਲਈ ਅਰਥੀ ਨਿਆਂ ਦੀ, ਦੇਖ ਲਈ,
ਖੰਭ ਲਾ ਕੇ ਕਾਂ ਨਾ ਬਣਦਾ ਮੋਰ ਹੈ-
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਕੋਟ ਰੇਤੇ ਦੇ ਉਸਾਰਨ ਵਾਲਿਆ
ਹਵਾ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰਾਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲਿਆ
ਸੂਰਜਾਂ ਨੂੰ ਦਾਗ਼ ਲਾਵਣ ਵਾਲਿਆ

ਗਲ਼ ਸਮੇਂ ਦੇ ਫਾਹੀਆਂ ਪਾਵਣ ਵਾਲਿਆ
ਤੇਰੀ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਕੱਚੀ ਡੋਰ ਹੈ
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਹੁਣ ਤੇਰੀ ਚਤੁਰਾਈ ਪੁਗ ਸਕਣੀ ਨਹੀਂ,
ਹੱਥਾਂ ਉੱਤੇ ਸਰ੍ਹੋਂ ਉਗ ਸਕਣੀ ਨਹੀਂ,
ਧੁੰਦ ਮਾਇਆ ਦੀ ਨੇ ਹੁਣ ਰਹਿਣਾ ਨਹੀਂ,

ਲੋਕਤਾ ਨੇ ਜਬਰ ਹੁਣ ਸਹਿਣਾ ਨਹੀਂ,
ਧਰਤ ਤੋਂ ਆਕਾਸ਼ ਤੀਕਰ ਸ਼ੋਰ ਹੈ-
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਨਗਰੀ ਜਿੰਦਾਂ ਗੁਟਕਣ ਨਿੱਕੀਆਂ,
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਹੋਣ ਛੁਰੀਆਂ ਤਿੱਖੀਆਂ,
ਸਾਡੀ ਮੰਜ਼ਲ ਹੈ ਭਵਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਪਰੇ,

ਤੇਰੀ ਮੰਜ਼ਲ ਜੁੱਗੜੇ ਬੀਤੇ ਹੋਏ,
ਰਾਹ ਸਾਡਾ ਹੋਰ, ਤੇਰਾ ਹੋਰ ਹੈ-
ਤੇਰੀ ਨਗਰੀ ਵਿਚ ਹਨੇਰਾ ਘੋਰ ਹੈ।

ਲੇਖਕ : ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ

ਇਕ ਖਿਆਲ

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਸੀ ਖ਼ਵਾਬ ਸੀ ਜਾਂ ਇਕ ਖਿਆਲ ਸੀ।
ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਸੀ ਸਾਡੇ ਦਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸੀ।

ਆਇਆ ਲਬਾਂ ਤੇ ਜੋ ਮੇਰੇ ਸ਼ਿਕਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਉਹ
ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਜੋ ਤੂੰ ਦੇਖਿਆ ਦਿਲ ਦਾ ਉਬਾਲ ਸੀ।
ਸਿਰ 'ਤੇ ਹੁਮਾ ਦੀ ਛਾਂ ਪਈ ਜਾਂਦੇ ਫਕੀਰ ਦੇ
ਬਾਰੀ 'ਚ ਝੁਕ ਕੇ ਦੇਖਦੀ ਫੁੱਲਾਂ ਦੀ ਡਾਲ ਸੀ।

ਉਸ ਪਿੱਛੋਂ ਕੀ ਕੀ ਗੁਜ਼ਰਿਆ ਕੋਈ ਪਤਾ ਨਹੀਂ
ਉਸ ਨਾਲ ਅੱਖਾਂ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਸੀ।
ਤਨਹਾਈਆਂ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਮਾਲਕ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਮੈਂ
ਕੋਈ ਮੇਰਾ ਸ਼ਰੀਕ ਸੀ ਤੇ ਨਾ ਭਿਆਲ ਸੀ।

ਮਰਜ਼ੀ ਖਿਲਾਫ ਭੀੜ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਤਮਾਮ ਲੋਕ
ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰੌਣਕਾਂ ਦਾ ਅਜਬ ਹਾਲ ਸੀ।
ਸ਼ਿਕਵੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹਾਲਾਤ ਸੀ ਬੁਰੇ
ਦਰਦਾਂ ਦੀ ਫਸਲ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਖੂਬ ਸਾਲ ਸੀ।

ਲੇਖਕ : ਗੁਰਦੀਪ

ਹੁਨਰ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥੀਂ ਤਾਂ

ਹੁਨਰ ਹੈ ਜੇ ਤੇਰੇ ਹੱਥੀਂ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣਾ ਦੀਵੇ।
ਬੁਝੇ ਦਿਲ ਫੇਰ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰ ਕਿ ਦੀਵੇ ਤੋਂ ਜਗਾ ਦੀਵੇ।
ਨਿਰੀ ਮਾਲਾ ਧਿਆਵਣ ਨਾਲ 'ਨ੍ਹੇਰੇ ਮਿਟ ਨਹੀਂ ਸਕਣੇ,
ਤੂੰ ਪੂਜਾ ਦੀਵਿਆਂ ਦੀ ਕਰ ਵਿਹਾਰ ਅੰਦਰ ਧਿਆ ਦੀਵੇ।

ਤੂੰ ਕਹਿ ਦੇ ਮੰਗਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਮੰਗਿਆਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ,
ਕਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਘੜ ਪੱਥਰ ਤੇ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਬਣਾ ਦੀਵੇ ।
ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਜੋ ਡੁੱਬ ਚੁੱਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੌਸ਼ਨੀ ਦੇ ਦੇ
ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਤੂੰ ਚੇਤੰਨ ਕਰ ਤੇ ਚਿੰਤਨ ਦੇ ਜਗਾ ਦੀਵੇ ।

ਸਿਖਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੀਵੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੁੱਕਲੀਂ ਬਚਾਉਣੇ ਨੇ,
ਕਿਤੇ ਝੱਖੜ, ਕਿਤੇ ਵਰਖਾ ਤੇ ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਬਚਾ ਦੀਵੇ।
ਪਵੇ ਦੇਣਾ ਜੇ ਦਿਲ ਦਾ ਖੂਨ ਵੀ ਤਾਂ ਦੇ ਦਿਓ ਲੋਕੋ,
ਬਿਗਾਨੇ ਤੇਲ ਦੀ ਨਾ ਆਸ ਤੇ ਲੈਣੇ ਬੁਝਾ ਦੀਵੇ ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਤੇ ਕਰਕੇ ਰੌਸ਼ਨੀ ਰੌਸ਼ਨ ਹੈ ਕੀ ਕਰਨਾ
ਹਨ੍ਹੇਰੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਡੁੱਬੇ ਘਰ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸਜਾ ਦੀਵੇ।
ਅਕੀਦਤ ਹੈ ਤੇਰੀ ਜੇ ਸਿਦਕ' ਨ੍ਹੇਰੇ ਨੂੰ ਮਿਟਾਵਣ ਦੀ,
ਤੂੰ ਅਪਣੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖ ਦੇ ਸਦਾ ਦੀਵੇ, ਸਦਾ ਦੀਵੇ।

ਲੇਖਕ : ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿਦਕ

ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ

ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਓ ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਮਹਿਲਾਂ 'ਚ ਕਿਲਿਆਂ 'ਚ
ਸੁਕਿਆਂ 'ਚ ਗਿਲਿਆਂ 'ਚ
ਮੀਂਹ ਜਾਂ ਹਨ੍ਹੇਰੀ ਹੋਵੇ
ਫਸਲ ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਥੇਰੀ ਹੋਵੇ
ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਜਿਹਦੀ ਕੋਈ ਬਿਜਾਈ ਨਾ
ਜਿਹਦੀ ਕੋਈ ਵਾਹੀ ਨਾ
ਜਿਹਦੀ ਆਪਣੀ ਕਮਾਈ ਨਾ
ਜਿਹਨੂੰ ਕੋਈ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨਾ
ਓ ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਹਵਾ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ
ਮਾਰ ਕਰੇ ਕਹਿਰ ਦੀ
ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਬਹਿ ਖਾਣੇ ਆਂ
ਰੋਟੀ ਰਾਤ ਦੀ, ਦੋਪਹਿਰ ਦੀ
ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ
ਅਸੀਂ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਗਵਾਏ
ਓਹਨੇ ਕਿੰਨੇ ਹਥਿਆਏ
ਜਿਹਦੇ ਸਾਰੇ ਨੇ ਸਤਾਏ
ਓ ਦਿੱਲੀ ਮੌਜ ਕਰਦੀ।

ਲੇਖਕ : ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ

ਜਦ ਚਾਨਣ ਲੜਦਾ ਹੈ

ਜਦ ਵੀ ਨ੍ਹੇਰੇ ਨਾਲ ਇਹ ਚਾਨਣ ਲੜਦਾ ਹੈ
ਮੁਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਰਾਤ ਸਵੇਰਾ ਚੜ੍ਹਦਾ ਹੈ

ਜਦ ਵੀ ਤਿਤਲੀ ਬਣਕੇ ਉੱਡਦਾ ਹੈ ਸੁਪਨਾ
ਦਿਲ ਵੀ ਬੱਚਾ ਬਣਕੇ ਉਸਨੂੰ ਫੜਦਾ ਹੈ

ਅੰਬਰ ਛਾਪੇ ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਅਖ਼ਬਾਰ ਨਵਾਂ
ਰੋਜ਼ ਰਾਤ ਹਰ ਆਸ਼ਿਕ ਜਿਸਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ

ਫੇਰ ਹਵਾ ਹੀ ਸਮਝੋ ਲਿਖੇ ਨਸੀਬ ਉਦ੍ਹਾ
ਜਦ ਵੀ ਪੱਤਾ ਡਾਲੀ ਨਾਲੋਂ ਝੜਦਾ ਹੈ

ਸੋਚਾਂ ਇੰਜ ਲਿਖਾਂ ਨਾਂ ਤੇਰਾ ਅੰਬਰ 'ਤੇ
ਜਿਵੇਂ ਸੁਨਾਰਾ ਕੋਕੇ ਵਿਚ ਨਗ ਜੜਦਾ ਹੈ

ਤੁਰਨਾ ਡਾਹਢਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਉਸ ਵੇਲੇ
ਜਦ ਪਰਛਾਵਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਅੜਦਾ ਹੈ

ਲੇਖਕ : ਅਨੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨੂਪ

ਮਾਂ ਦਾ ਗੀਤ

ਤੜਕੇ ਤੜਕੇ ਚੱਕੀ ਮੇਰੀ ਮਾਂ ਦੀ
ਪੀਂਹਦੀ ਏ ਨਿੱਕਾ ਨਿੱਕਾ ਦਾਣਾ
ਕਣਕਾਂ ਦਾ ਰੰਗ ਖਰਾ
ਉੱਜਲਾ ਨਵੇਲਾ
ਮਾਂ ਦਾ ਗੀਤ ਪੁਰਾਣਾ !

ਗਾ ਗਾ ਨੀਂ ਮਾਏ
ਕੋਈ ਗੀਤ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦਾ
ਤਾਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿੰਮ੍ਹੀ ਨਿੰਮ੍ਹੀ ਲੋਏ
ਗਾ ਗਾ ਨੀ ਰੋਹੀਆਂ ਦੇ
ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ
ਬਹਿ ਬਹਿ ਜੋ ਸੱਥ ਵਿਚ ਰੋਏ

ਪੁਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਹਾਂ ਲਮਕਾਈ
ਊਸ਼ਾ ਸੋਚਦੀ
ਪਾਣੀਆਂ ਨੇ ਰੰਗ ਕੀ ਵਟਾਏ
ਉਹੋ ਰੰਗ ਜਿਹੜਾ ਅਸਾਂ
ਰਾਤ ਭਰ ਸਾਂਭਿਆ
ਪਲੋ ਪਲੀ ਮੁੱਕਦਾ ਜਾਏ

ਇਕ ਤਾਂ ਵਿਜੋਗ ਮੈਨੂੰ
ਔਸ ਫਰਮਾਂਹ ਦਾ
ਵਾਲ ਵਾਲ ਜਿਹੜਾ ਮੁਰਝਾਏ
ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਬੁੱਲਾ ਇਹਦੀ
ਰਗ ਰਗ ਛੂੰਹਦਾ
ਭੋਰਾ ਭੋਰਾ ਝਰੀ ਝਰੀ ਜਾਏ

ਬੂਰ ਦੀ ਸੁਗੰਧ ਭਲਾ
ਨਟ ਖਟ ਛੋਕਰੀ
ਤਿੱਖੇ ਤਿੱਖੇ ਡੰਗ ਬਰਸਾਏ
ਡੰਗ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਬੜੀ ਲੰਬੀ
ਮੇਰੇ ਹਾਣੀਆਂ
ਹਾਣ ਬਾਝੋਂ ਹਾਣ ਤਿਰਹਾਏ

ਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਵਾਜ ਆਈ
ਵੱਡੇ ਦਰਵਾਜ਼ਿਓਂ
ਏਸ ਪਿੰਡੋਂ ਚੱਲੀਏ ਨੀ ਮਾਏ
'ਬਹਿ ਜਾ ਵੇ ਬੀਬਾ ਪੁੱਤ
ਗੱਲ ਸੁਣ ਰਾਹ ਦੀ
ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਚੱਲਿਆ ਨਾ ਜਾਏ'

ਲੇਖਕ : ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਖਿਆ

ਹੱਟੀ ਤੇ ਬੈਠਿਆਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਖਿਆ
ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਪੈਲੀਆਂ ਚ ਫ਼ਸਲਾਂ
ਇੱਕੋ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉੱਗਣਗੀਆਂ

ਅਸੀਂ ਹੀ ਭੰਡਾਰੀ
ਅਸੀਂ ਹੀ ਵਪਾਰੀ
ਅਸੀਂ ਹੀ ਸੰਸਾਰੀ

ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਦ ਚਾਹਿਆ
ਮਾਰਾਂਗੇ , ਜੀਵਾਵਾਂਗੇ
ਮੁਲਕ ਦੇ ਚੱਪੇ ਚੱਪੇ ਤੇ ਫ਼ੈਲ ਜਾਵਾਂਗੇ।
ਪਰ ਇਹ ਗੱਲ ਭੁੱਲ ਗਏ

ਖਲੋਤੀ ਫਸਲ ਤੇ ਜਦ ਗੜੇਮਾਰ ਪਵੇ
ਕੱਖ ਨਾ ਰਵ੍ਹੇ।
ਸੁਪਨੇ ਰਹਿ ਜਾਣ ਧਰੇ ਧਰਾਏ।
ਮਰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਕਿੱਧਰ ਜਾਏ।

ਹੁਣ ਖੇਤਾਂ ਵਾਲੇ ਸੜਕਾਂ ਤੇ
ਸੜਕਾਂ ਤੇ ਆਏ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ।
ਕੌਣ ਹਨ ਇਹ ਨਵੇਂ ਵਲੀ ਕੰਧਾਰੀ
ਜੋ ਸਾਡੇ ਜੀਣ ਸੋਮਿਆਂ ਤੇ
ਝਪਟਣ ਲਈ
ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਖੜ੍ਹੇ
ਗਿਰਝਾਂ ਦਾ ਭਾਈਚਾਰਾ।

ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਲਿਖਿਆ
ਉਹ ਸਮਝ ਲੈਣ
ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਜੱਟ ਦੀ ਮਾਂ
ਏਹੀ ਧੁੱਪ ਤੇ ਏਹੀ ਛਾਂ
ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਵੱਲ ਉੱਠੀਆਂ
ਮੈਲੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਕੱਢ ਦਿਆਂਗੇ
ਸਦਾ ਲਈ ਫਸਤਾ ਵੱਢ ਦਿਆਂਗੇ।

ਪਾਸ਼ ਦੇ ਕਹਿਣ ਮੁਤਾਬਕ
ਵਕਤ ਨੇ ਸਾਨੂੰ
ਬਹੁਤ ਬੇਲਿਹਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਲੇਖਕ : ਹਰਵਿੰਦਰ ਰਿਆੜ

ਨਾਰੀ ਸੰਸਾਰ

ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਜਾਨ ਵੀ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ

ਲੇਖਕ : ਆਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਅਨੰਤ

ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਫਾਸਫੋਰਸ, ਗਨੀਸ਼ੀਅਮ, ਸੋਡੀਅਮ ਕਲੋਰਾਈਡ, ਪੋਟਾਸ਼ੀਅਮ, ਲਫਰ, ਆਇਰਨ, ਜ਼ਿੰਕ, ਕਾਪਰ (ਤਾਂਬਾ), ਆਇਓਡੀਨ, ਮੈਂਗਨੀਜ਼, ਫਲੋਰਾਈਡ, ਸੈਲੇਨੀਅਮ, ੍ਰੋਮਿਯਮ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਖਣਿਜ ਤੱਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਲਈ ਬੜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਨੂੰ ਭੋਜਨ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀ । ਸਰੀਰ ਵਿਟਾਮਿਨਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰ ੈਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖੂਨ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਖਣਿਜ ੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਨਲੇਵਾ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਣਿਜ ਤੱਤ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ੰਤੁਲਿਤ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਦੇ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਾਣੀ ਦੇ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੀਰਕ ਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਖਣਿਜ ਤੱਤ ੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਦੀ ਉਮਰ, ਅਵਸਥਾ ਆਦਿ ਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਾਤਰਾ ਵਿਚ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ੂੰ ਇਹ ਤੱਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਹੀਂ, ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੁੱਖ ਤਿੰਨ ਖਣਿਜ-ੈਲਸ਼ੀਅਮ, ਫਾਸਫੋਰਸ ਅਤੇ ਸੋਡੀਅਮ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਾਣਕਾਰੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਹਨ :

ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ : ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਢਾਂਚਾ ਹੱਡੀਆਂ 'ਤੇ ੀ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ੰਦਾਂ ਵਿਚ 99 ਫ਼ੀਸਦੀ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਾਲ ਹੀ ਇਹ ਹਾਜ਼ਮਾ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾੜੀ ਤੰਤਰ ੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਾਸਲ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤੜੀਆਂ ਵਲੋਂ ੋਖ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਰੂਰਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਦੋਂ ਇਹ ਭੋਜਨ ਰਾਹੀਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਵਸ਼ੋਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਪਰ ਖੂਨ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ ਡੀ' ਦੀ ਕਮੀ ਜਾਂ ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸ ਕਾਰਨ ੈਲਸ਼ੀਅਮ ਨੂੰ ਸੋਖਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਮੰਦ ਪੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਮਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰੀਰ 'ਚੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੁੱਧ, ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਮਾਸ-ਮੱਛੀ, ਸ਼ਲਗਮ, ਪੱਤਾ ਗੋਭੀ, ਫੁੱਲ ਗੋਭੀ, ਪਾਲਕ ਆਦਿ ਵਿਚ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 800 ਮਿ. ਗ੍ਰਾ., 12 ਤੋਂ 18 ਸਾਲ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 1200 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ. ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਅਤੇ ਦੁੱਧ ਪਿਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਲਈ 1200 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਹੱਡੀਆਂ, ਗੁਰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

ਫਾਸਫੋਰਸ : ਫਾਸਫੋਰਸ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹੱਡੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਗਭਗ 80 ਫ਼ੀਸਦੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਹੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਜੀਨਸ ਵਿਚ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੀ ਖਾਣ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਐਡੀਪੋਜ਼ ਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚਰਬੀ (ਫਾਸਫੋਲਿਪਿਡਸ) ਵਿਚ ਵੀ ਫਾਸਫੋਰਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਾਸਫੋਰਸ ਵੀ ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਖੂਨ ਵਿਚ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖੂਨ ਵਿਚ ਇਹ ਫਾਸਫੇਟ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਾਲਾ ਫਾਸਫੋਰਸ ਪਿਸ਼ਾਬ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਦੁੱਧ, ਦਹੀਂ, ਪੁਡਿੰਗ, ਚਾਕਲੇਟ, ਆਂਡੇ, ਮਾਸ, ਮੱਛੀ, ਮੁਰਗੇ ਦਾ ਮਾਸ, ਜਿਗਰ, ਕਣਕ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਮੂੰਗਫਲੀ, ਪਨੀਰ ਆਦਿ ਵਿਚ ਫਾਸਫੋਰਸ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੌੜ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ 800 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ. ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ 1200 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ. ਫਾਸਫੋਰਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਮਲਤਾ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਫਾਸਫੋਰਸ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਘਟ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਅਰੁਚੀ, ਬੇਚੈਨੀ, ਬੇਹੋਸ਼ੀ, ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਸਰੀਰ ਦਾ ਅਕੜਾਅ, ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਵਿਚ ਕਮੀ, ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸ, ਇੰਫੈਕਸ਼ਨ ਆਦਿ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਧ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੋਡੀਅਮ : ਇਹ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ 30 ਤੋਂ 45 ਫ਼ੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਹੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਕੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਚ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੰਮ ਸੋਡੀਅਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭੋਜਨ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਸੋਡੀਅਮ ਅੰਤੜੀਆਂ ਵਲੋਂ ਤੁਰੰਤ ਸੋਖ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੋਡੀਅਮ ਪਿਸ਼ਾਬ ਰਾਹੀਂ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਰੋਜ਼ ਭੋਜਨ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਮਕ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ 1100 ਤੋਂ 3300 ਮਿ.ਗ੍ਰਾ. ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਰੀਰ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦੁੱਧ, ਲੱਸੀ, ਤਾਜ਼ਾ ਪਾਲਕ, ਸੋਢਾ-ਬਾਏ-ਕਾਰਬ, ਬੇਕਿੰਗ ਪਾਊਡਰ ਆਦਿ ਵਿਚ ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਪਸੀਨਾ ਆਉਣਾ, ਉਲਟੀ, ਦਸਤ, ਗੁਰਦਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸ ਆਦਿ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਸੋਡੀਅਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਲਟੀ, ਅੰਗਾਂ ਵਿਚ ਦਰਦ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗ਼ 'ਚ ਸਥਿਤ ਸਾਹ ਕੇਂਦਰ ਕਾਰਜਹੀਣ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਯੁਰਵੇਦ ਅਨੁਸਾਰ ਸਧਾਰਨ ਖਣਿਜ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤਾਂ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਇੱਛਾ ਹੋਣ ਲਗਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕਮੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਤੁਰੰਤ ਡਾਕਟਰ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਚਮਕਦਾਰ ਚਮੜੀ ਲਈ ਘਰੇਲੂ ਨੁਸਖੇ

ਲੇਖਕ : ਨੀਤੂ ਗੁਪਤਾ

ਚਮੜੀ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਦਾ ਰਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸਹੀ ਨਮੀ। ੰਦਰ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਦੋਵਾਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਮੀ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ੁੰਦਾ ਹੈ। ਚਿਹਰੇ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੋ ਵਾਰ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋਣਾ ਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਾਲ ਰੋਮ ਸੁਰਾਖ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧੂੜ-ਮਿੱਟੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ੰਢਾ ਪਾਣੀ ਚਮੜੀ ਦੇ ਰੋਮ ਸੁਰਾਖ ਬੰਦ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਫ਼ਾਈ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸੂਰਜ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਕੇ ਰੱਖੋ : ਸਵੇਰੇ ' ਤੋਂ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੀ ਧੁੱਪ ਚਮੜੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਚੰਗੀ ਹੁੰਦੀ । ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ ਕਿਰਨਾਂ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਲਸ ਸਕਦੀ ਹੈ। 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਾਬੈਂਗਨੀ ਰਣਾਂ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਮੜੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਚਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਵੇ ਤਾਂ ਦੁਪੱਟਾ ਉੱਤੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓ। ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਾ ਕੈਂਸਰ ਹੋਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਚਮੜੀ ਦੀ ਟੋਨਿੰਗ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ : ਟੋਨਿੰਗ ਕਰਨ ਾਲ ਚਮੜੀ ਸੁੰਦਰ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਟੋਨਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਮੜੀ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਚਮੜੀ ਦਾ ਪੀ.ਐਚ. ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਿਆ ਰਹਿ ਸਕੇ। ਨਰ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਨੂੰ ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ, ਗਲਿਸਰੀਨ, ਐਂਟੀ ਆਕਸੀਡੈਂਟਸ ਮਲਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਤਾਜ਼ਗੀ ਭਰੀ, ਮੁਲਾਇਮ ਅਤੇ ਜਵਾਨਾਂ ਾਲੀ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਟੋਨਰ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰ ਕੇ ਮੜੀ ਵਿਚ ਕਸਾਵਟ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਚਮੜੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਫ਼ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਰੱਖੋ ਦੂਰ : ਤਣਾਅ ਸਾਡੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ । ਕੁਝ ਤਣਾਅ ਤਾਂ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਭਰ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਾਲ ਜੀਣਾ ਸਿੱਖ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਤਣਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਤੇ ਭਾਰੂ ਨਾ ਹੋਣ ਦਿਓ। ਤਣਾਅ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਨੀਂਦ ਲਓ ਅਤੇ ੌਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿਨ ਵਿਚ ਇਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਨਹਾਓ। ਤਣਾਅ ਸਰੀਰ ਵਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਾਰਮੋਨਜ਼ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਤੇਲ ਦਾ ਰਮਾਣ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਤੇਲ ਵਾਲੀ ਚਮੜੀ ਵਾਲਿਆਂ ੂੰ ਚਿੱਟੇ ਧੱਬੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੇਕਅੱਪ ਜ਼ਰੂਰ ਹਟਾਓ : ਮੇਕਅਪ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਕਦੀ ਨਾ ਕਦੀ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਜਦੋਂ ਵੀ ਮੇਕਅਪ ਕਰੋ, ਸੌਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਲੀਂਜ਼ਿੰਗ ਮਿਲਕ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੇਸਵਾਸ਼ ਨਾਲ ਚਿਹਰਾ ਧੋਵੋ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਚਮੜੀ ਮੁਰਝਾਏਗੀ ਨਹੀਂ।

ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਦੀ ਵਰਤੋਂ : ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਰੋਤ ਰਸਦਾਰ ਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਅੰਬ, ਸੰਗਤਰਾ, ਮੌਸੰਮੀ, ਨਿੰਬੂ, ਸਟ੍ਰਾਬੇਰੀ, ਪਪੀਤਾ, ਅਨਾਨਾਸ, ਅਮਰੂਦ, ਆਂਵਲਾ ਆਦਿ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦੀਆਂ ਮਰ ਚੁੱਕੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੁੱਖੇਪਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕੋਸ਼ਿਕਾਵਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਚਮਕ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਫਲਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਅੰਦਰ ਤੋਂ ਨਿਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਝੁਰੜੀਆਂ ਵੀ ਘੱਟ ਪੈਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਵੀ ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਨਿਖਾਰ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਤੇਲ ਵਾਲੀ ਚਮੜੀ ਲਈ : ਚੰਦਨ ਪਾਊਡਰ, ਮੁਲਤਾਨੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿਚ ਚੁਟਕੀ ਭਰ ਹਲਦੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਨਾਰੀਅਲ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਪੇਸਟ ਬਣਾਓ। ਇਸ ਪੇਸਟ ਨੂੰ 10-15 ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਲੱਗਾ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਫਿਰ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਓ, ਚਮੜੀ ਖਿੜੀ ਖਿੜੀ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ।

ਖੁਸ਼ਕ ਚਮੜੀ ਲਈ : ਚਿਰੌਂਜੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਭਿਉਂ ਕੇ ਰੱਖੋ। ਫਿਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੀਹ ਕੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਲਗਾਓ। 15 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਚਿਹਰਾ ਧੋ ਲਓ। ਇਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਪੈਕ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਚਿਹਰੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ਼ਗੀ ਅਤੇ ਚਮਕ ਆਵੇਗੀ।

ਸਾਧਾਰਨ ਚਮੜੀ ਲਈ : ਉਂਗਲੀਆਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਦ ਲਗਾ ਕੇ ਚਿਹਰੇ ਅਤੇ ਧੌਣ 'ਤੇ ਲਗਾਓ ਪਰ ਅੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖੋ। 5-10 ਮਿੰਟ ਬਾਅਦ ਚਿਹਰਾ ਕੋਸੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਓ। ਚਮੜੀ ਵਿਚ ਨਰਮ-ਮੁਲਾਇਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਿਲੀ-ਜੁਲੀ ਚਮੜੀ ਲਈ : ਇਕ ਅੰਡੇ ਵਿਚ ਅੱਧਾ ਚਮਚ ਸੰਗਤਰੇ ਦਾ ਰਸ, ਇਕ ਚੌਥਾਈ ਚਮਚ ਜੈਤੂਨ ਦਾ ਤੇਲ, ਗੁਲਾਬ ਜਲ ਅਤੇ ਇਕ ਛੋਟਾ ਚਮਚ ਮੁਲਤਾਨੀ ਮਿੱਟੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਕੁਝ ਦੇਰ ਤੱਕ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਸੁੱਕ ਜਾਣ 'ਤੇ ਚਿਹਰਾ ਤਾਜ਼ੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਧੋ ਲਓ।

ਨਿੰਬੂ ਇਕ, ਗੁਣ ਅਨੇਕ

ਲੇਖਕ : ਮਨੀਸ਼ਾ ਸ਼੍ਰੀਵਾਸਤਵ

ਨਿੰਬੂ ਸਾਡੀ ਸਿਹਤ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬੜਾ ਸਹਾਈ ਹੈ। ਨਿੰਬੂ ਵਿਚ ਸਾਇਟ੍ਰਿਕ ਐਸਿਡ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਪੇਟ ਵਿਚਲੇ ਜੰਤੂ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਨਿੰਬੂ ਭੁੱਖ ਨੂੰ ਜਾਗ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਮੇ ਵਿਚ ਵੀ ਸਹਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਵਿਟਾਮਿਨ 'ਸੀ' ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਰਕਰਵੀ ਰੋਗ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਉਪਯੋਗੀ ਹੈ। ਮਸੂੜਿਆਂ 'ਚੋਂ ਖੂਨ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਉਂਗਲੀ ਦੇ ਸਿਰੇ 'ਤੇ ਲਾ ਕੇ ਦੰਦਾਂ ਦੇ ਮਸੂੜਿਆਂ 'ਤੇ ਮਲਣ ਨਾਲ ਖੂਨ ਨਿਕਲਣਾ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਾ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਰੰਤ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਪੀ ਲਓ। ਬਦਹਜ਼ਮੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਇਕ ਗਿਲਾਸ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨਿੰਬੂ ਰਸ ਪੀਣ ਨਾਲ ਕਬਜ਼ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੂਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਧਾਰਨ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਮੋਟਾਪੇ ਤੋਂ ਵੀ ਦੂਰ ਰਹੋਗੇ ਅਤੇ ਦਿਨ ਭਰ ਫੁਰਤੀ ਵੀ ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ। ਨਿੰਬੂ ਰਸ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਮਿਲਾ ਕੇ ਰਾਤ ਨੂੰ ਸੌਂਦੇ ਸਮੇਂ ਪੀਣ ਨਾਲ ਜ਼ੁਕਾਮ ਠੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗਰਮੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ 'ਤੇ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਠੰਢਾ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਨਾਲ ਥਕਾਵਟ ਦੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਤਰੋ-ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿੰਬੂ ਸਿਹਤ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਵੀ ਸਾਥੀ ਹੈ। ਇਕ ਬਾਲਟੀ ਕੋਸੇ ਜਾਂ ਠੰਢੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਉਸ ਨਾਲ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਮੁਲਾਇਮ ਅਤੇ ਚਮਕਦਾਰ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਇਕ ਖ਼ੁਸ਼ਬੂ ਜਿਹੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਦੋ ਚਮਚ ਵੇਸਣ, ਇਕ ਚਮਚ ਮਲਾਈ, ਅੱਧਾ ਚਮਚ ਨਿੰਬੂ ਰਸ ਅਤੇ ਚੁਟਕੀ ਭਰ ਹਲਦੀ ਮਿਲਾ ਕੇ ਲਗਾਓ ਅਤੇ ਰਗੜ ਕੇ ਛੱਡ ਦਿਓ। ਇਸ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਦਾ ਰੰਗ ਨਿੱਖਰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰੁੱਖੀ ਚਮੜੀ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਦਹੀਂ ਵਿਚ ਇਕ ਚਮਚ ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪੰਜ-ਸੱਤ ਮਿੰਟ ਤੱਕ ਲਗਾਓ। ਚਮੜੀ ਮੁਲਾਇਮ ਤੇ ਕੋਮਲ ਰਹੇਗੀ। ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਸਿੱਕਰੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਂਵਲੇ ਦੇ ਰਸ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜ ਕੇ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਓ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਜਲਦੀ ਵਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿੱਕਰੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਨਿੰਬੂ ਨਿਚੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੰਮ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿੰਬੂ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਨੂੰ ਚਿਹਰੇ, ਗਰਦਨ, ਹੱਥਾਂ-ਪੈਰਾਂ, ਕੋਹਣੀ 'ਤੇ ਰਗੜਨ ਨਾਲ ਚਮੜੀ ਸਾਫ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰੰਗ ਵਿਚ ਵੀ ਨਿਖਾਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

CLASSIFIEDS & MATRIMONIALS

BRIDE WANTED

Canadian-born, Vegetarian, Jatt Sikh boy. 30 years old. Medical Professional; currently working at Vancouver Coastal Health. Seeking a match with a girl from a Gursikh family who is also Canadian-born and Vegetarian. Please call 778-709-9910

ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਪੀ ਆਰ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਗਿੱਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 32 ਸਾਲਾ 6 ਫੁੱਟ ਸਰਦਾਰ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਕੈਲਗਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੜਕੇ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 5.5 ਕੱਦ ਵਾਲੀ ਕਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੀ ਆਰ ਜਾਂ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਵਾਲੀ ਲੜਕੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ : 403 422 1833, 604 441 2723 AP 17-04

ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਟਲ ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਬਰਾੜ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਲੜਕੇ, ਉਮਰ 26 ਸਾਲ ਅਤੇ 24 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5 ਫੁੱਟ 9 ਇੰਚ ਅਤੇ 5 ਫੁੱਟ 8 ਇੰਚ, ਲੜਕਿਆਂ ਲਈ ਪੀ. ਆਰ. ਜਾਂ ਸਟੂਡੈਂਟ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ : 604-300-5066 AP 13-02

Professionally qualified match from decent Sikh family for our son 30, 5'10 "turboned boy, federal government job. He is chattered Professional Accountantand working in B.C. caste no bar. Whattsapp the biodata with picture to Dr.Sidhu 7788290991. AP 18-07

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਲੜਕਾ,ਉਮਰ 29 ਸਾਲ,ਕੱਦ 6 ਫੁੱਟ, ਲੜਕਾ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ. ਹੈ,ਲਈ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੀ.ਆਰ. ਕੁੜੀ ਦੀ ਭਾਲ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦਾ ਪਰਵਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : (778) 321-5911, 7782886015 AP 06-12

BRIDE WANTED

ਜੌਹਲ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਪੜਿਆ ਲਿਖਿਆ ਮਿਹਨਤੀ ਲੜਕਾ, ਚੰਗੀ ਜੌਬ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਹੈ। ਮਾਲਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਲਈ ਲੜਕੀ ਵਾਲੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ। ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 778-987-8644 RS- 9-01

ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਉੱਪਲ ਸਿੱਖ ਉਮਰ 51 ਸਾਲ ਕੱਦ ਪੰਜ ਫੁੱਟ 11 ਇੰਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜਨ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਲਈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਲੜਕੀ ਦੀ ਉਮਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 35 ਸਾਲ ਹੋਵੇ। ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ : 1 (403) 399-5130 AP 04-04

GROOM WANTED

A Jatt Sikh family is looking for a match for their daughter. She is born and raised in Canada. She is 29 years old and is 5'3" tall. She is a Chartered Professional Accountant (CPA). Looking for a Canadian born potential match in Surrey, BC. Boy should be well educated and family oriented, CPA preferred. Please do not call from proposals outside of the area. Please contact us at (778) 246-2491. RS- 14-09

BASEMENT FOR RENT

ਸਰੀ ਵਿਚ 140 ਅਤੇ 59 Ave ਵਿਚ 2 ਰੂਮ ਦੀ ਨਵੀਂ ਬੇਸਮੈਂਟ ਹੁਣ ਤੋਂ ਕਿਰਾਏ ਲਈ 2 ਜਾਂ 3 ਕੁੜੀਆਂ ਰਲਮਿਲ ਕਿ ਕਿਰਾਇਆ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈਟ ਅਤੇ ਲਾਂਡਰੀ ਵਿਚ ਹੈ। 2 washroom... ਕਿਰਾਇਆ ਬਹੁਤ ਜਿਆਦਾ ਨਹੀਂ । 2 ਪਾਸੇ ਬੱਸਸਟਾਪ ਨੇੜੇ-ਨੇੜੇ ਹੈ। ਫੈਮਲੀ ਵਾਲੇ ਵੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ : 604-616-2171 RS- 05-12

ਰੀਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਬੀਤੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦ੍ਰੌਪਦੀ ਮੁਰਮੂ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰ ਕੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਯਾਨੀ ਆਪ ਦੇ ਸੱਤ (ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਛੇ) ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਬੰਗਾ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੁੱਖੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਝੁਣਝੁਣੀ ਦੌੜ ਗਈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਐਕਸ ਅਕਾਊਂਟ 'ਤੇ ਇਕ ਪੋਸਟ ਵੀ ਪਾਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਾਜਪਾ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਆਪ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੋਲ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪ 'ਚੋਂ ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਲੈ ਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਹੈ, ਉਹੀ ਕੰਮ ਆਪ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੁੱਖੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਅਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਕੇ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਸੁੱਖੀ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਝੁਣਝੁਣੀ ਵੀ ਇਸੇ ਲਈ ਛਿੜੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਰੀਕਾਲ ਦੀ ਗੱਲ ਆਈ ਤਾਂ ਕਿਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਵੀ ਇਹ ਲਾਗੂ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਾਲ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ 'ਰੀਕਾਲ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ' ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਉੱਭਰ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸਿਆਸੀ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਚਰਚਾ ਛੇੜ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਸੰਦਰਭ ਜਿੱਥੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਸਾਂਸਦ ਜਾਂ ਵਿਧਾਇਕ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫ਼ਤਵੇ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ 'ਰੀਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ' ਇਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਚਰਚਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਚਾਹੇ ਚੁਣ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਭੇਜਿਆ ਹੋਵੇ, ਲੋਕ ਸਭਾ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ, ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ 'ਤੇ ਖ਼ਰਾ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਹਿਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਅੱਪੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਜਿੱਥੇ ਆਬਾਦੀ ਕਾਫ਼ੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਰੀਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਰਅਸਲ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਜ਼ਰੀਏ ਵੋਟਰ ਆਪਣੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਜਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਵਾਅਦਿਆਂ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਵਾਰ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਬਦਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫ਼ਤਵੇ ਦੇ ਉਲਟ ਫ਼ੈਸਲੇ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵੋਟਰ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਠੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਿੱਧਾ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਰੀਕਾਲ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵਧ-ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇ ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੀਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਦਬਾਅ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਨਾ ਕਰਨ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰੀਕਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੌਜੂਦ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਦਲਬਦਲ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕਮੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਹਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਰੀਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਐਂਟੀ ਡਿਫੈਕਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸਲ ਮਕਸਦ ਦਲਬਦਲ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਸੀ।

ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਧਾਇਕ ਜਾਂ ਸਾਂਸਦ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਖ਼ਤਮ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸਪੀਕਰ ਜਾਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੇ ਹੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਦੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ 'ਤੇ ਵੀ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ। ਰੀਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਐਂਟੀ ਡਿਫੈਕਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਇਕ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਰੀਕਾਲ ਸਿੱਧਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਤਾਕਤ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਮਕੈਨਿਜ਼ਮ ਹੈ।

ਰੀਕਾਲ ਰਾਹੀਂ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਹਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਐਂਟੀ ਡਿਫੈਕਸ਼ਨ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ਼ ਦਲਬਦਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

ਦੋਹਾਂ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਬਦਲ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੀਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦਾ ਸਾਧਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਕੁਝ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਵੀ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਜੇ ਇਸ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਧੜਾ ਇਸ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਆਪਣੇ ਲਾਭ ਲਈ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਬੇਵਜ੍ਹਾ ਦਬਾਅ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਾਰ-ਵਾਰ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਵੀ ਵਧ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰੀਕਾਲ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਅਤੇ ਲੋਕ ਕੇਂਦਰਿਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਉਠਾਉਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇ ਹਰ ਪੱਖ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸਮਝਣ ਅਤੇ ਇਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰੇ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਥਿਰ ਬਣਾਏ।

ਰੈੱਡ ਡਰੈੱਸ ਡੇਅ: ਲਾਪਤਾ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕੀਤੀਆਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਰੀ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ 5 ਮਈ, 2026 ਨੂੰ 'ਰੈੱਡ ਡਰੈੱਸ ਡੇਅ' (Red Dress Day) ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ, ਦਰੱਖਤਾਂ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤਾਂ 'ਤੇ ਲਟਕਦੀਆਂ ਲਾਲ ਪੋਸ਼ਾਕਾਂ ਉਹਨਾਂ ਆਦਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ, ਲੜਕੀਆਂ ਅਤੇ ਟੂ-ਸਪਿਰਿਟ (Two-Spirit) ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹਨ ਜੋ ਲਾਪਤਾ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੈਟਿਸ ਕਲਾਕਾਰ ਜੈਮੀ ਬਲੈਕ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਰੈੱਡਰੈੱਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ' ਨੇ ਉਸ ਦਰਦ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਮਾਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਦਿਵਾਸੀ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਸਹਿਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹਨ।

ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਫੈਮਿਲੀ ਇਕੁਇਟੀ, ਸਰੀ ਵੂਮੈਨ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸ ਜਾਰਜ ਸੈਕਸੁਅਲ ਅਸਾਲਟ ਸੈਂਟਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਫਰੰਟਲਾਈਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਖਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ 14 ਸਾਲਾ ਨੋਏਲ ਓ ਸੂਪ, 24 ਸਾਲਾ ਚੈਲਸੀ ਪੂਰਮੈਨ ਅਤੇ 20 ਸਾਲਾ ਟੈਟਿਆਨਾ ਹੈਰੀਸਨ ਵਰਗੀਆਂ ਲੜਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਵੱਡੀਆਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਖ਼ਤਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਉੱਥੇ ਵੀ ਸਹੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸਰੀ ਅਤੇ ਫਰੇਜ਼ਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਵੀ ਕਈ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਭਟਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਦਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਦਰ ਬਾਕੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ 'ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਕੁਆਰੀ ਇੰਟੂ ਮਿਸਿੰਗ ਐਂਡ ਮਰਡਰਡ ਇੰਡੀਜੀਨਸ ਵੂਮੈਨ ਐਂਡ ਗਰਲਜ਼' ਦੇ ਅਧੀਨ 231 'ਕਾਲਜ਼ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ' (Calls for Justice) ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਪਾੜਾ ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਬੀ.ਸੀ. ਕੋਰੋਨਰ ਸਰਵਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਸਮੀਖਿਆ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੌਤਾਂ ਇੱਕ ਪੈਟਰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਵਧੇਰੇ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਬਸਤੀਵਾਦੀ ਹਿੰਸਾ, ਨਸਲਵਾਦ ਅਤੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਵੱਧਦੀ ਕਿੱਲਤ ਵਰਗੇ ਕਾਰਕ ਆਦਿਵਾਸੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੀਮਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਰਥਿਕ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਹਿੰਸਕ ਮਾਹੌਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਰੰਟਲਾਈਨ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਆਦਿਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਨੂੰ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਾਧਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਲਾਲ ਪੋਸ਼ਾਕਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਉਸ ਢਾਂਚੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਗੰਭੀਰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਹਨ ਜੋ ਸਭ ਕੁਝ ਜਾਣਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਚੁੱਪ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਕਾਰਨ ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਕਈ ਉਡਾਣਾਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਬੰਦ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਵਾਈ ਕੰਪਨੀ ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਜੈੱਟ ਈਂਧਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਵਾਧੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਗਰਮੀਆਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਚਾਰ ਅਹਿਮ ਮੌਸਮੀ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਰਾਲੇਹ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਚਾਰਲਸਟਨ ਅਤੇ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਤੋਂ ਆਸਟਿਨ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਉਡਾਣਾਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਏਅਰਲਾਈਨ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੇ ਵਧਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਉਡਾਣਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਲਈ ਆਖਰੀ ਉਡਾਣ 1 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਉਡਾਣ ਭਰੇਗੀ ਜਦੋਂਕਿ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੋਂ ਰਾਲੇਹ ਦਾ ਸਫਰ 29 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਚਾਰਲਸਟਨ ਲਈ 6 ਸਤੰਬਰ ਅਤੇ ਮਾਂਟਰੀਅਲ ਤੋਂ ਆਸਟਿਨ ਲਈ 7 ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਤਰੀਕ ਆਖਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਯਾਤਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਬੁਕਿੰਗਾਂ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਫਰ ਦੇ ਬਦਲਵੇਂ ਵਿਕਲਪ ਜਾਂ ਪੂਰਾ ਰਿਫੰਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਰਾਨ ਜੰਗ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੈੱਟ ਈਂਧਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦੁੱਗਣੇ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਦਾ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਬਜਟ ਨੂੰ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਜੇਐਫਕੇ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਕੁਝ ਉਡਾਣਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ। ਸਿਰਫ ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਵੈਸਟਜੈੱਟ ਨੇ ਵੀ ਤੇਲ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਮਈ ਵਿੱਚ 3 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਜੂਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 6 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਘਟਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਏਅਰ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੂਟਾਂ 'ਤੇ ਸਥਿਤੀ ਸੁਧਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2027 ਦੀਆਂ ਗਰਮੀਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਤੋਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਫਿਲਹਾਲ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਾਲਾਤ ਕਾਰਨ ਹਵਾਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀਆਂ ਕਟੌਤੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਪੈ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੀ ਤੇਜ਼ੀ ਕਾਰਨ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਈ ਸਫਰ ਹੋਰ ਮਹਿੰਗਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵੀ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

Important Contacts

EMERGENCY

Fire | Police | Ambulance
911

Occupational First Aid
(Vancouver Campus)
604-822-4444

UBC Hospital Urgent Care
(8:00 a.m. – 10:00 p.m.)
604-822-7662

Poison Control Centre
604-682-5050

Campus Security
604-822-2222

NON-EMERGENCY

Access & Diversity
604-822-5844

Ambulance (E-Comm)
604-872-5151

AMS Sexual Assault Support Centre
604-827-5180

Building Operations Call Centre
604-822-2173

Employee & Family Assistance Plan
1-800-387-4765

Counselling Services (Students)
604-822-3811

Equity & Inclusion Office
604-822-6353

Fire Department (Fire Prevention)
311

Office of the Ombudsperson for Students
604-822-6149

RCMP – University Detachment
604-224-1322

Safety & Risk Services
604-822-2029

Student Health Services
604-822-7011

SIKH GURDWARAS

Khalsa Diwan Society, New Westminster, BC
604-759-2691

Khalsa Diwan Society, Vancouver
(604) 568-9500, (604) 324-2010

Sri Guru Singh Sabha Gurdwara
604-590-3232

Gurdwara Sahib Brookside
604-502-0602

Gurdwara Kalgidhar Darbar
604-504-5530

BC Khalsa Darbar Society
604-325-2290

Guru Nanak Sikh Gurdwara
604-598-1300

Akali Singh Sikh Society
604-254-3572

ਪੀਸ ਆਰਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ 5 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਐਮਆਰਆਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਨਵੀਨੀਕਰਨ

ਪੀਸ ਆਰਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਖੇ ਨਵੀਂ ਐਮਆਰਆਈ ਮਸ਼ੀਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ੁਰੂ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਵਾਈਟ ਰੌਕ ਅਤੇ ਸਾਊਥ ਸਰੀ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਭਰੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਪੀਸ ਆਰਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 5 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਐਮਆਰਆਈ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਜੋਸੀ ਓਸਬੋਰਨ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਐਮਆਰਆਈ ਸਕੈਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿਹਤ ਟੀਮਾਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਧਾਰ ਨਾਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੀ ਜੀਵਨ ਬਚਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲੇਗੀ।

ਹਸਪਤਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਮੋਬਾਈਲ ਐਮਆਰਆਈ ਯੂਨਿਟ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੋਬਾਈਲ ਯੂਨਿਟ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਤੁਰੰਤ ਸਕੈਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮਿਲਦੀ ਰਹੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇ। ਨਵੀਂ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਆਉਣ ਤੱਕ ਇਹ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਇਹ ਆਧੁਨਿਕ ਐਮਆਰਆਈ ਸਿਸਟਮ 2026 ਦੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਵੀਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸੁਖਾਵੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਕੈਨਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਫਲੈਕਸੀਬਲ ਪੋਜੀਸ਼ਨਿੰਗ ਦੇ ਵਿਕਲਪ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਜੋ ਇਮੇਜਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੌਰਾਨ ਘਬਰਾਹਟ ਜਾਂ ਬੇਚੈਨੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਫਰੇਜ਼ਰ ਹੈਲਥ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਡਰਮੋਟ ਕੇਲੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਐਮਆਰਆਈ ਮੈਗਨੇਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਕੁਸ਼ਲ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੱਖੋਂ ਵੀ ਇੱਕ ਸਾਰਥਕ ਕਦਮ ਹੈ।

ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੀਸ ਆਰਚ ਹਸਪਤਾਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੀਸ ਆਰਚ ਹਸਪਤਾਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸੀਈਓ ਸਟੈਫਨੀ ਬੈਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਇਮੈਜਿਨ' ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਨਕ ਦਾਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਲਈ ਬਹੁਤ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਦਾਨੀ ਦੀ ਮਦਦ ਨੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰੀ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਦੇ ਸੰਸਦੀ ਸਕੱਤਰ ਗੈਰੀ ਬੇਗ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਕਦਮ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੋੜ ਵੇਲੇ ਜਲਦ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਡਾਇਗਨੋਸਟਿਕ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਸਰੀ ਵਿੱਚ ਜਬਰਨ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡਤੋੜ ਵਾਧਾ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਰੀ ਪੁਲਿਸ ਸਰਵਿਸ (SPS) ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਾਲ 2026 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਰੀ ਵਿੱਚ "ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਸੀਰੀਜ਼" ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਜਬਰਨ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2025 ਦੀ ਇਸੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਲ 2026 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ ਕੁੱਲ 75 ਮਾਮਲੇ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ 2025 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ ਮਹਿਜ਼ 3 ਸੀ। ਇਹ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਸੰਗਠਿਤ ਅਪਰਾਧ ਅਤੇ ਜਬਰਨ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਮਾਰਚ 2026 ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਕੜਿਆਂ ਵੱਲ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਗਰਾਹੀ ਦੇ 15 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗਿਣਤੀ 16 ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਸਾਲ 2026 ਦਾ ਕੁੱਲ ਜੋੜ 75 ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਫਰਵਰੀ ਤੱਕ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 60 ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ ਦੌਰਾਨ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਐਕਸਟੋਰਸ਼ਨ: ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਸੀਰੀਜ਼" ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ 2026 ਤੱਕ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 1,900 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਮਾਰਚ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹੋਏ ਹੋਰ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਫ਼ਾ 1 ਦਾ ਬਾਕੀ

ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ...

ਗੁਜ਼ਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੇਂ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਈਰਾਨ ਨੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਅਹਿਮ ਜਲ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਪਾਰਕ ਆਵਾਜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਪਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ। ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਈਰਾਨ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਸਖ਼ਤ ਆਰਥਿਕ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢਿੱਲ ਦੇਣ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਾਧੂ ਫੌਜੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਜਨਤਕ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੀ ਆਲਮੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਬਰੀਕੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਫੌਜੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸਗੋਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਰਥਿਕ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਖਾੜੀ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰਤਾ ਆਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਸਿੱਧਾ ਫਾਇਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰੀ ਊਰਜਾ ਨਿਰੰਤਰ ਸਪਲਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਜੋ ਕਿ ਗਲੋਬਲ ਐਨਰਜੀ ਪਾਲਿਸੀਆਂ ਅਤੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਿਰਭਰ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਰਾਹਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਹੈ। ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਥਿਰਤਾ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜੇਬ ਨੂੰ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰਣਨੀਤਕ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਵੱਡੀ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਵ੍ਹਾਈਟ ਹਾਊਸ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ 'ਤਾਕਤ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ' (Peace through Strength) ਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸਖ਼ਤ ਗੱਲਬਾਤ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਟੀਚਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਈਰਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਭੂਸੱਤਾ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਯੂਰਪੀ ਸੰਘ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਤਣਾਅ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਣਨੀਤਕ ਮਾਹਿਰ ਅਜੇ ਵੀ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਵਰਤ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਿਆ ਇਹ ਨਵਾਂ ਭਰੋਸਾ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਟਿਕਦਾ ਹੈ ਇਹ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਵਕਤ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਫਿਲਹਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਜੰਗ ਦੇ ਬੱਦਲ ਛਟ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਕੂਟਨੀਤੀ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੁੰਦੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਭਾਰੀ ਗੂੰਜ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਊਯਾਰਕ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਲੰਡਨ ਤੱਕ ਦੇ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ 7 ਮਈ 2026 ਦੀ ਇਹ ਘਟਨਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੋੜ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੋਵੇਗੀ। ਈਰਾਨ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਦੋ ਕੱਟੜ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮੇਜ਼ 'ਤੇ ਆਉਣਾ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਸਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਆਪਣੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇਗਾ ਸਗੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਗਤੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਊਰਜਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਟਿਕੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ...

ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲਣਗੇ। ਜਿਹੜੇ ਕੰਸਲਟੈਂਟ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨਗੇ, ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਹੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰੀ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਏ ਜਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪ੍ਰੈਲ 2027 ਤੋਂ ਲਾਇਸੰਸਸ਼ੁਦਾ ਕੰਸਲਟੈਂਟਾਂ ਦੇ ਜਨਤਕ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦਾ ਮਕਸਦ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਅਤੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਜਾਂਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਨਵੇਂ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਮੰਤਰੀ ਲੀਨਾ ਡਾਇਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਲਜ ਦਾ ਬੋਰਡ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੰਤਰੀ ਕੋਲ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰ ਸਕਣ। ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਵਜੋਂ ਬੇਈਮਾਨ ਕੰਸਲਟੈਂਟਾਂ ਕਾਰਨ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਝੱਲਣ ਵਾਲੇ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਫੰਡ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਭਵਿੱਖ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਲੋਕ ਇਮਾਨਦਾਰ ਸਲਾਹ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਬਦਲਾਅ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧੋਖਾਧੜੀ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਾਲਜ ਦੀ ਅੰਤਰਿਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੇਟ ਲੈਂਬ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਉੱਚ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ 21 ਦਸੰਬਰ 2024 ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਆਪਣੀ ਫੀਡਬੈਕ ਦੇ ਸਕਣ। ਇਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਾਲ 2021 ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਾਲਜ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਸਲਟੈਂਟਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹੁਣ ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਗੀਆਂ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਉਸਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਫ਼ਤੇ ਮੌਕੇ ਵਰਕਸੇਫ ਬੀ.ਸੀ. ਨੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਅੰਕੜੇ

ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ 32 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ, ਪਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਜੇ ਵੀ ਬਰਕਰਾਰ : ਵਰਕਸੇਫ ਬੀ.ਸੀ.

ਸਰੀ (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਹਫ਼ਤਾ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਵਿੱਚ 'ਉਸਾਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਹਫ਼ਤੇ' ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਰਕਸੇਫ ਬੀ.ਸੀ. ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੌਰਾਨ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ 25 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਦੀ ਦਰ ਵਿੱਚ 32 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਬਿਹਤਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਨ, ਖਤਰਿਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਰਗਰਮ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਸਦਕਾ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਇਹਨਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਾਰੀ ਖੇਤਰ ਅਜੇ ਵੀ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੋਖਮ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਕਸੇਫ ਬੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰੀਵੈਂਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਦੇ ਮੁਖੀ ਟੌਡ ਮੈਕਡੋਨਲਡ ਅਨੁਸਾਰ ਉਦਯੋਗ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਤਰੱਕੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਨਵੇਂ ਉੱਭਰ ਰਹੇ ਜੋਖਮ ਅਜੇ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਸਾਲ 2021 ਤੋਂ 2025 ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 38,000 ਕਲੇਮ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 7,400 ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਨ ਅਤੇ 174 ਮੌਤਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਕਲੇਮਾਂ 'ਤੇ ਕੁੱਲ 1.3 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਲਾਗਤ ਆਈ ਹੈ। ਉਸਾਰੀ ਅਧੀਨ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਉਚਾਈ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟਾਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਾਈ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਦੇ 5,800 ਅਤੇ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਜਾਂ ਵਾਹਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਉਣ ਦੇ 7,000 ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਰੀਰਕ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਉਣ ਕਾਰਨ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮਾਸਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਵੀ ਆਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਗਭਗ 11,000 ਕਲੇਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਹਾਦਸਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੇਨਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਨਵੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਵਰਕਸੇਫ ਬੀ.ਸੀ. ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵੀ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹਨ। 1 ਜਨਵਰੀ 2024 ਤੋਂ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਐਸਬੈਸਟਸ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿਲਿਕਾ ਧੂੜ ਵਰਗੇ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੇ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਨਾਲ ਫੇਫੜਿਆਂ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਵਰਗੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਵੀ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਮਾਲਕਾਂ ਦੀ ਇਹ ਅਹਿਮ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ। ਵਰਕਸੇਫ ਬੀ.ਸੀ. ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂਚਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਸਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਆਪਣੇ ਹੈਲਥ ਅਤੇ ਸੇਫਟੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਰਥਕ ਸੁਧਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੰਮ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਈ ਦੁੱਗਣੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਹ ਖੁਲਾਸਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਤਬਦੀਲੀ ਆਈ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਮੁਤਾਬਕ 2021 ਦੌਰਾਨ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੁੱਗਣੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਵਧਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਰਿਪੋਰਟ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰਫ਼ ਆਰਥਿਕਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਕਈ ਹੋਰ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਕਾਰਨ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 2021 ਵਿੱਚ 25 ਤੋਂ 39 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ 16.3% ਮਿਲੇਨੀਅਲ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਘਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ 1991 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਇਸੇ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ 8.2% ਬੇਬੀ ਬੂਮਰ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਪਛੜਦੀ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਹੀ ਹੈ। ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ 2021 ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 49.9% ਮਿਲੇਨੀਅਲ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ, ਜਦਕਿ 2006 ਵਿੱਚ ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਐਕਸ ਦੀ ਇਹ ਦਰ 56.2% ਅਤੇ 1991 ਵਿੱਚ ਬੇਬੀ ਬੂਮਰਜ਼ ਦੀ 55.9% ਸੀ।

ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਟੋਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਰਗੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਰੀਅਲ ਅਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਸਮਾਨ ਨੂੰ ਛੂਹ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦਾ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਇੱਕ ਮਜਬੂਰੀ ਅਤੇ ਰੁਝਾਨ ਦੋਵੇਂ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਵਿੱਚ 2021 ਦੌਰਾਨ 26.1% ਮਿਲੇਨੀਅਲ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਅਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ 19.3% ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਪਿਛਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਖਰੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਦਰ ਵੀ ਘਟ ਕੇ 62.8% ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

ਆਰਥਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2004 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਘੱਟ ਕੀਮਤ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਦੇ ਭਾਅ ਵਿੱਚ 200% ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 76% ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੀ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚਲਾ ਇਹ ਵੱਡਾ ਪਾੜਾ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਹਰਾਂ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ 0.3% ਦੀ ਮਾਮੂਲੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਬਹੁਤੀ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤਾਂ ਅਜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਉੱਚੀਆਂ ਹਨ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਆਹ ਜਾਂ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਨਸਲਾਂ ਦੇ 39.4% ਨੌਜਵਾਨ ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ ਗੋਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰ ਸਿਰਫ਼ 14% ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੱਭਿਆਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਇਕੱਠੇ ਰਹਿਣਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ZoRaw ਡਾਰਕ ਚਾਕਲੇਟ ਦਾ ਰੀਕਾਲ, ਐਲਰਜੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਾਵਧਾਨ ਰਹਿਣ ਦੀ ਚਿਤਾਵਨੀ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ (CFIA) ਨੇ ZoRaw ਬ੍ਰਾਂਡ ਦੀਆਂ ਚਾਕਲੇਟਾਂ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚੋਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਚਾਕਲੇਟ ਦੇ ਪੈਕਟ ਉੱਤੇ ਦੁੱਧ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾ ਹੋਣਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਣੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਤੋਂ ਐਲਰਜੀ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਇਹ ਉਤਪਾਦ ਓਨਟਾਰੀਓ, ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ, ਅਲਬਰਟਾ ਅਤੇ ਕਿਊਬੈਕ ਸਮੇਤ ਕਈ ਆਨਲਾਈਨ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਵੇਚੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿੱਥੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਚਾਕਲੇਟਾਂ ਵਿੱਚ '72 per cent Cacao No Sugar Added Dark Chocolate – Extra Dark' ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਕਿੰਗਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ 52 ਗ੍ਰਾਮ ਦੀ ਸਿੰਗਲ ਬਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ UPC ਕੋਡ 6 28678 98703 6 ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੌਟ ਕੋਡਾਂ ਵਿੱਚ 02 2027 25022301, 05 2027 25052901, 08 2027 25080901 ਅਤੇ 10 2027 25101701 ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੂਜੀ ਪੈਕਿੰਗ 52 ਗ੍ਰਾਮ ਵਾਲੀਆਂ 12 ਚਾਕਲੇਟਾਂ ਦਾ ਪੈਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ UPC ਕੋਡ 6 28678 98706 7 ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਫਰਵਰੀ, ਮਈ, ਅਗਸਤ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ 2027 ਤੱਕ ਦੀ ਹੈ।

ਹੈਲਥ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਐਲਰਜੀ ਜਾਂ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਏ ਗਏ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਕਰਨ। ਏਜੰਸੀ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਘਾਟ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਚਾਕਲੇਟ ਖਾਣਾ ਸਿਹਤ ਲਈ ਗੰਭੀਰ ਖ਼ਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਹਤ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਇਸ ਉਤਪਾਦ ਦੇ ਸੇਵਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਆਈ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸਟਾਕ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026 ਲਈ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤਿਆਰ, ਸਾਇੰਸ ਵਰਲਡ 'ਤੇ ਦਿਖੇਗਾ 'ਦਿ ਬਿਊਟੀਫੁਲ ਡੋਮ'

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਿਸ਼ਾਨੀ, ਸਾਇੰਸ ਵਰਲਡ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ। ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026 ਦੇ ਜਸ਼ਨਾਂ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਡੋਮ ਨੂੰ "ਦਿ ਬਿਊਟੀਫੁਲ ਡੋਮ" ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ 360-ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ 40-ਮੀਟਰ ਵਿਆਸ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਢਾਂਚਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026 ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਗੇਂਦ "ਅਡੀਡਾਸ ਟ੍ਰਾਇਓਂਡਾ" (adidas Trionda) ਦਾ ਇੱਕ ਹੂ-ਬ-ਹੂ ਰੂਪ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ 131 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਨਲਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਕੰਮ 6 ਮਈ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੌਸਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜੂਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਇੰਸ ਵਰਲਡ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਫੀਫਾ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਦੀ "ਸੌਕਰ ਐਂਡ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ" (Soccer & Technology) ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਵੀ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਫੁੱਟਬਾਲ ਦੇ ਪਰਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਨਵੀਨਤਾ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਏਗੀ। ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਲੱਗਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ 15 ਮਈ ਤੋਂ 7 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਚੱਲੇਗੀ। ਸਾਇੰਸ ਵਰਲਡ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਸੀਈਓ ਟ੍ਰੇਸੀ ਰੈਡੀਜ਼ ਅਨੁਸਾਰ, ਐਕਸਪੋ 86 ਤੋਂ 40 ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਡੋਮ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਸਾਧਾਰਨ ਪਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਬਹਾਦਰੀ ਭਰਿਆ ਕਾਰਨਾਮਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

"ਟ੍ਰਾਇਓਂਡਾ" ਸ਼ਬਦ ਸਪੈਨਿਸ਼ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ "ਤਿੰਨ ਲਹਿਰਾਂ" ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਤਿੰਨ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੇਸ਼ਾਂ - ਕੈਨੇਡਾ, ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ। ਫੀਫਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ ਮਿਲ ਕੇ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੇਂਦ ਦਾ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਆਰ-ਪਾਰ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਸੀਈਓ ਰੋਇਸ ਚਵਿਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾਤਮਕਤਾ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਲਾਭ ਹੋਣਗੇ। ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਖੇਡ ਮੰਤਰੀ ਐਨੀ ਕਾਂਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੀਫਾ ਵਰਲਡ ਕੱਪ 2026 ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਇੰਸ ਵਰਲਡ ਦਾ ਇਹ ਨਵਾਂ ਰੂਪ ਬੀ.ਸੀ. ਵਿੱਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟੇ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਵਿੱਚ ਡੈਸਟੀਨੇਸ਼ਨ ਵੈਨਕੂਵਰ, ਸਾਇੰਸ ਵਰਲਡ, ਬੀ.ਸੀ. ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਫੀਫਾ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਕੰਮ "ਦਿ ਲੁੱਕ ਕੰਪਨੀ" (The Look Company) ਦੀ ਦੇਖ-ਰੇਖ ਹੇਠ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਜੈਕਬ ਬਰਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਅਤੇ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਨਿਊਟਨ ਵਿਖੇ ਅਨਵਿਨ ਪਾਰਕ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲੌਕ ਵੱਲੋਂ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਪੇਸ਼

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਰੀ ਸਿਟੀ ਵੱਲੋਂ ਅਨਵਿਨ ਪਾਰਕ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਡਰਾਫਟ ਕੰਸੈਪਟ ਪਲਾਨ 'ਤੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਤੋਂ ਫੀਡਬੈਕ ਮੰਗੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਯੋਜਨਾ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੋਏ ਪਹਿਲੇ ਗੇੜ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਰੀ ਦੇ ਮੇਅਰ ਬਰੈਂਡਾ ਲੌਕ ਨੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਫੋਕਸ ਨਿਊਟਨ' ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਕੌਂਸਲ ਲਗਾਤਾਰ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਨਵਿਨ ਪਾਰਕ ਲਈ ਇਹ ਨਵਾਂ ਖਾਕਾ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ, ਕ੍ਰਿਕਟ, ਵਾਲੀਬਾਲ ਅਤੇ ਪਿਕਲਬਾਲ ਵਰਗੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਪਖਾਨੇ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਰਸਤੇ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਪਾਰਕ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣ ਸਕੇ।

ਨਿਊਟਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਅਨਵਿਨ ਪਾਰਕ 15 ਹੈਕਟੇਅਰ (36 ਏਕੜ) ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਾਟਰ ਪਾਰਕ, ਆਊਟਡੋਰ ਪੂਲ ਅਤੇ ਸਰੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਇਨਕਲੂਸਿਵ ਪਲੇਅਗਰਾਊਂਡ ਵਰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ ਦੌਰਾਨ 1,500 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕਿਹੜੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਨਵੀਆਂ ਖੇਡ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਪਾਰਕ ਦੀ ਪਹੁੰਚਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਲਾਨ ਹਰ ਉਮਰ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠੇ ਬੈਠਣ ਲਈ ਸਾਂਝੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਪਾਰਕ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਖੇਤਰਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜੰਗਲਾਂ ਅਤੇ ਵੈਟਲੈਂਡਜ਼ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ 'ਤੇ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰੀ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ 4 ਮਈ ਤੋਂ 29 ਮਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ surrey.ca/unwinpark 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਆਨਲਾਈਨ ਸਰਵੇਖਣ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਟੀ ਸਟਾਫ ਨਾਲ ਸਿੱਧੀ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ 'ਪਲਾਨਰ ਇਨ ਦਾ ਪਾਰਕ' ਨਾਮਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 9 ਮਈ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 10 ਤੋਂ 12 ਵਜੇ ਤੱਕ, 13 ਮਈ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 3 ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਅਤੇ 14 ਮਈ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 8 ਤੋਂ 10 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ।

ਇਸ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਫੀਡਬੈਕ ਅਨਵਿਨ ਪਾਰਕ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਲੰਬੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

ਸਟੇਡੀਅਮ-ਚਾਈਨਾਟਾਊਨ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਨਵੀਂ ਐਲੀਵੇਟਰ ਸ਼ੁਰੂ, ਟ੍ਰਾਂਸਲਿੰਕ ਵੱਲੋਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ

ਸਰੀ, (ਦਿਵਰੂਪ ਕੌਰ): ਸਟੇਡੀਅਮ-ਚਾਈਨਾਟਾਊਨ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਐਲੀਵੇਟਰ ਹੁਣ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਟ੍ਰਾਂਸਲਿੰਕ ਵੱਲੋਂ ਐਕਸਪੋ ਲਾਈਨ ਦੇ ਅਸਲ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਇਹ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਉੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੀ ਐਲੀਵੇਟਰ ਸਕਾਈਟ੍ਰੇਨ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 20 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਗ੍ਹਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਟ੍ਰਾਂਸਲਿੰਕ ਦੀ ਉਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਪੂਰੇ ਨੈੱਟਵਰਕ ਵਿੱਚ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੇ ਸਫਰ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਸੁਖਾਲਾ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਅਪਗ੍ਰੇਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਐਕਸਪੋ ਲਾਈਨ ਐਲੀਵੇਟਰ ਰਿਪਲੇਸਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ 15 ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ 21 ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਐਲੀਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਆਪਕ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਸਪੋ ਲਾਈਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਲਿਫਟਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਆਧੁਨਿਕ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਲਿਫਟਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਐਲੀਵੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਲਈ ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਬਿਲਿਟੀ ਡਿਵਾਈਸਾਂ, ਸਟ੍ਰੋਲਰਾਂ, ਸਾਈਕਲਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰੀ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕਾਫੀ ਜਗ੍ਹਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਆ-ਜਾ ਸਕਣ। ਨਵੀਆਂ ਐਲੀਵੇਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਟ੍ਰਾਂਸਲਿੰਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਵੱਡੀਆਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਵੀ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਲੱਗਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ ਹੁਣ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਸਾਫਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜਾਈ 'ਤੇ ਘੱਟ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ। ਅਕਸਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਗਰਮ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਤਕਨੀਕੀ ਖਰਾਬੀ ਕਾਰਨ ਲਿਫਟਾਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਨਵੀਆਂ ਲਿਫਟਾਂ ਗਰਮੀ ਪ੍ਰਤੀ ਵਧੇਰੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲ ਹਨ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਚਾਨਕ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕਮੀ ਆਵੇਗੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਾਟਰਫਰੰਟ ਸਟੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਐਲੀਵੇਟਰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੰਮ 24 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 22nd ਸਟਰੀਟ ਅਤੇ ਨਾਨਾਈਮੋ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰੇ ਸਿਸਟਮ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 6 ਨਵੀਆਂ ਐਲੀਵੇਟਰਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਐਡਮੰਡਸ ਅਤੇ ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੰਮ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦ ਜਤਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੂਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਨਵੀਆਂ ਲਿਫਟਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਸੁਧਾਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਟ੍ਰਾਂਸਪੋਰਟ ਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਅਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੇ। This report was written by Divroop Kaur as part of the Local Journalism Initiative.

Big Announcement coming in 3 Weeks!
SABZI MANDI SUPERMARKET
Serving our Community since 2003
Victoria Store NOW OPEN!!!
306 Burnside Road
HOT PRICE FRESH CILANTRO ਧਨੀਆਂ Bunch 2 for 1.29
HOT PRICE #1 EXTRA FANCY FRESH RED ONIONS ਲਾਲ ਗੰਢੇ 25lb 17.99 ea
HOT PRICE FRESH GINGER ਅੱਦਰਕ 99¢ /lb
HOT PRICE JUMBO CARROTS ਵੱਡੀਆਂ ਗਾਜਰਾਂ 59¢ /lb
CHING'S NOODLES ਚਿੰਗਜ਼ ਨੂਡਲਜ਼ 240g 1.49 ea
UNBEATABLE DEAL
MDH SPICES ਐਮ. ਡੀ. ਐਚ. ਮਸਾਲੇ
Select Items, 100g
1.99 ea
GREEN PEPPER ਹਰੀ ਸ਼ਿਮਲਾ ਮਿਰਚ 1.49 /lb
PUNJABI BY NATURE ELAICHI RUSK ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਇਲਾਈਚੀ ਰੱਸਕ 600g 3.99 ea
INDIAN EGGPLANT ਦੇਸੀ ਵਤਾਊਂ 99¢ /lb
PUNJABI BY NATURE MUSTARD OIL ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਸਰੋਂ ਦਾ ਤੇਲ 1L 5.99 ea
SABZI MANDI BASMATI RICE ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਬਾਸਮਤੀ ਚਾਵਲ 10lb 11.99 ea
HANS GUR ATTA BISCUITS PIPA ਹਾਨਸ ਗੁਰ ਆਟਾ ਬਿਸਕੁਟ ਪੀਪਾ 1.8kg 13.99 ea
PUNJABI BY NATURE COOKIES ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਈ ਨੇਚਰ ਕੁਕੀਆਂ Asst., 300g 3.99 ea
GREEN CABBAGE ਬੰਦ ਗੋਭੀ 79¢ /lb
NPS #1 ALMONDS ਬਦਾਮ 5.99 /lb
VIDHYA PUNJABI COOKIES ਵਿਦਿਆ ਪੰਜਾਬੀ ਕੁਕੀਆਂ 2.2lb 5.99 ea
TATA AGNI TEA ਟਾਟਾ ਅੱਗਨੀ ਚਾਹ 1kg 9.99 ea
VIDHYA PANI PURI TRAY ਵਿਧਯਾ ਪਾਣੀ ਪੂਰੀ ਟਰੇ 260g 5.99 ea
LARGE ORANGES ਵੱਡੇ ਸੰਗਤਰੇ 99¢ /lb
MANGO DRINK FROOTI ਫਰੂਟੀ 1L 1.49 ea
RUSSET POTATOES ਆਲੂ 10lb 3.99 ea
PEELED GARLIC ਲਸਣ 5lb Jar 8.99 ea
ROUND OPO ਗੋਲ ਲੌਕੀ 1.29 /lb
SMALL TARO ROOT ਅਰਬੀ 1.29 /lb
PROUDLY CANADIAN · PROUDLY PUNJABI!
Western Union
Western Union Money Transfers and Calling Cards available at all locations. 24 hour rate info line: 604-634-2400
ਤਾਜ਼ੇ ਫਲ ਫਰੂਟ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ
SALES DATES: Fri. May 08, 2026 - Wed. May 13, 2026
MasterCard VISA American Express Interac
American Express accepted at three locations.
SABZI MANDI SUPERMARKET
STORES OPEN 7 DAYS A WEEK
Visit one of our great locations so we can serve you today!
NEWTON STORE: #106 - 12568 72nd Ave., Surrey 604-590-2400
NEWTON 80th AVENUE: 13208 80th Ave., Surrey 778-565-7880
NEWTON EXCHANGE: 101-13753 72 Ave., Surrey 604-581-2400
NEWTON EAST: 15299 68th Ave., Surrey 604-598-8006
ABBOTSFORD: 31831 S. Fraser Way, Abbotsford 604-864-9193
BURNABY: 7565 6th Street, Burnaby 604-553-6603
RICHMOND: 9371 No 5 Rd, Richmond 604-285-2400
NEWTON 64 AVE: 140- 6350 120 st, Surrey 778-565-1266
LANGLEY: #50 – 20150 Langley Bypass, Langley 604-427-3912
ABBOTSFORD: 2777 Gladwin Road, Abbotsford 604-744-2077
Prices in effect at the above listed store locations only.
You can also visit us online at www.sabzimandicanada.com